

Jaarstukken 2023

Jaarverslag en jaarrekening Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

Colofon

Plaats en datum

Eindhoven, 30 april 2024

Opdrachtgever

Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

Status

CONCEPT

Auteur(s)

Dhr. E. Grummels
Dhr. R.P.A. Ceelen
Dhr. Y. Markink
Mw. N. Donck

Eindredactie

Directie VRBZO

Voorwoord en inleiding

De afgelopen jaren zette onze organisatie zich vaak in voor diverse crises. We namen bijvoorbeeld actief deel aan de bestrijding van de coronacrisis. We zetten ons in voor de eerste opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. En we vingen asielzoekers op in een crisishulpverlening, om de druk op de asielketen te verlichten. Deze voorbeelden van crises zijn andere soorten crises dan voorheen. De omgeving verandert, daarom moet ook de crisisorganisatie mee veranderen. In de toekomst is het belangrijk dat we ook op deze crises voorbereid zijn. Wij hebben daarom in 2023 een nieuw regionaal crisisplan vastgesteld en voorbereid. Het nieuwe crisisplan is per 2024 ingegaan.

Begin 2023 vingen we nog vluchtelingen uit Oekraïne op en zorgden we voor de noodopvang van asielzoekers. Inmiddels hebben we deze taken overgedragen. Dit betekent dat we meer tijd en middelen hebben, om onze 'normale' werkzaamheden weer op te pakken. Zo konden we ons meer focussen op de visie 2025. Ieder jaar stellen we hiervoor een uitvoeringsagenda op. De projecten op deze agenda moeten ervoor zorgen dat we als organisatie en samenleving klaar zijn voor de uitdagingen van de toekomst.

We werken hard en met plezier aan deze projecten. Sommige uitdagingen zijn gepland, andere komen onverwacht. Als brandweer- en crisisorganisatie zijn we gewend om met deze onzekerheid om te gaan. De dynamiek die het met zich meebrengt is zelfs een belangrijke drijfveer voor veel collega's. Tegelijk zien we dat de inspanningen van de afgelopen jaren ook sporen nalaten bij collega's, vooral bij de inzet voor crises. Daar hebben we oog voor. Daarom heeft de doorontwikkeling van de organisatie een inhoudelijke kant én ook een menselijke kant. Hoe zorgen we voor balans bij al deze uitdagingen?

Op het gebied van brandweezorg waren er ook ontwikkelingen. De grote natuurbrand in de Peel was aanleiding om anders te kijken naar de bestrijding van heftige branden, die helaas steeds vaker voorkomen. We werken daarbij samen met diverse partners, kennisinstellingen en specialisten uit binnen- en buitenland. Samen met de andere 5 zuidelijke veiligheidsregio's, richtten we een specialistische brandweereenheid op. Deze zogenaamde handcrew is getraind en uitgerust met specifieke instrumenten om grote natuurbranden te bestrijden. Vanaf april 2023 is de handcrew operationeel. We zien dit als een mooie samenwerking, waarin de zuidelijke veiligheidsregio's de krachten hebben gebundeld.

De gebeurtenissen van het afgelopen jaar tonen aan hoe belangrijk het is om te kunnen beschikken over een robuuste veiligheidsregio. De ervaringen van het voorgaande jaar gaan ons helpen in het nieuwe jaar. Ook in 2024 zal VRBZO weer nodig zijn en zullen wij er staan.

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit de onderdelen **jaarverslag** en **jaarrekening**. In het **jaarverslag** legt VRBZO inhoudelijk verantwoording af over het uitgevoerde beleid. In de **jaarrekening** leggen we verantwoording af over het financiële beleid en beheer in 2023.

Inhoudsopgave

Voorwoord en inleiding	3
DEEL 1: Jaarverslag	6
1. Relevante ontwikkelingen 2023	7
2. Prestaties VRBZO	9
2.1 Programma Brandweezorg	9
2.2 Programma Crisisbeheersing	16
2.3 Programma Ondersteuning organisatie	20
3. Realisatie visie 2025	22
3.1 Resultaten uitvoeringsagenda 2023	22
4. Verplichte paragrafen	32
4.1 Risicomanagement en weerstandsvermogen.....	32
4.2 Financiering	40
4.3 Onderhoud kapitaalgoederen.....	41
4.4 Verbonden partijen.....	43
4.5 Bedrijfsvoering	43
4.6 Wet Open Overheid (WOO).....	46
4.7 Crises in 2023: eerste opvang ontheemden Oekraïne	46
4.8 Crises in 2023: Crisisnoodopvang (CNO)	48
5. Begroting 2023.....	49
5.1 Primaire begroting 2023.....	49
5.2 Begrotingswijzigingen 2023	49
6. Analyse resultaat 2023	54
6.1 Analyse van het resultaat 2023	54

DEEL 2: Jaarrekening	58
1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	59
1.1 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening	59
2. Balans per 31 december 2023.....	62
2.1 Toelichting op de balans	63
2.2 Niet uit de balans blijvende rechten en plichten.....	70
3. Overzicht baten en lasten 2023.....	73
3.1 Overzicht baten en lasten 2023	73
3.2 Overzicht incidentele baten en lasten per programma	73
3.3 Toelichting op overzicht baten en lasten per programma	74
3.4 Overzicht aanwending van bedrag onvoorzien	78
3.5 Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	78
4. Wet Normering Topfunctionarissen verantwoording.....	79
5. SiSa verantwoording	83
6. Controleverklaring accountant	84
7. Vaststelling en ondertekening bestuur	85
8. Bijlagen.....	86
8.1 Staat van investeringen 2023	87
8.2 Staat van gemeentelijke bijdragen 2023 na wijziging.....	89
8.3 Taakvelden.....	90
8.4 Bijlage kosten gemeente Eindhoven eerste opvang ontheemden Oekraïne	91

DEEL 1: Jaarverslag

In het jaarverslag legt VRBZO inhoudelijk verantwoording af over het uitgevoerde beleid. Ook in 2023 stond de missie 'Zorg voor veiligheid' centraal. VRBZO voert daarvoor de volgende programma's uit:

- brandweezorg: producten risicobeheersing en incidentbestrijding;
- veiligheid: producten crisisbeheersing, GHOR en bevolkingszorg;
- ondersteuning organisatie: activiteiten bedrijfsvoering en ondersteuning;
- financiering: bijdragen gemeenten en bijdragen Rijk;
- reserves.

In hoofdstuk 1 noemen we een aantal belangrijke (bestuurlijke) ontwikkelingen, die invloed hadden of hebben op de organisatie. Hoofdstuk 2 laat onze prestaties per programma zien. De eerste 2 programma's gaan over de kern van de organisatie, het primaire operationele proces. De overige programma's zijn financieel technisch en bedrijfsondersteunend en verplicht vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In hoofdstuk 3 leggen we uit, welke resultaten we haalden met de uitvoeringsagenda. Het jaarverslag volgt daarmee de lijn van de rapporten aan het bestuur, die we 2 keer per jaar aanbieden aan het Algemeen Bestuur. Vervolgens nemen we in hoofdstuk 4 de verplichte paragrafen voor het jaarverslag op. Dat zijn de paragrafen risicomanagement en weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, verbonden partijen, financiering en onderhoud kapitaalgoederen. In hoofdstuk 4 behandelen we de 2 relevante crises, die in 2023 nog van toepassing zijn. Het gaat hierbij om de eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne en de crisisnoodopvang. Het jaarverslag sluit af met de begroting en het resultaat dat we hierop boekten.

1. Relevante ontwikkelingen 2023

Extra gemeentelijke bijdrage en Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) in 2023

In 2023 ontving VRBZO een extra gemeentelijke bijdrage om de achterstand in de uitvoering van de visie in te halen. Deze achterstand ontstond door onze inzet tijdens de coronacrisis. Vooral op het domein crisisbeheersing konden we door de extra bijdrage flinke stappen zetten in 2023. We lieten onder andere een nieuw crisisplan vaststellen (samen met Veiligheidsregio Brabant-Noord), we zijn bezig met een nieuw regionaal risicoprofiel en we richtten een planningsstaf in, waarmee we risico's monitoren en de aanpak van risico's en dreigingen borgen.

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) werkte eind 2022 aan een contourennota 'Versterking crisisbeheersing en brandweezorg'. Aanleiding van deze nota was de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's door de commissie Muller. In de contourennota staan acties om verschillende aandachtsgebieden binnen crisisbeheersing en brandweezorg te vernieuwen en veranderen. De inhoud van de contourennota sluit voor crisisbeheersing aan bij de speerpunten uit onze visie 2025. Door de val van het kabinet is de contourennota nog niet inhoudelijk besproken in de Tweede Kamer. De minister erkende de noodzaak om veiligheidsregio's nu al tegemoet te komen. Voordat de Kamer de inhoud van de contourennota bespreekt, krijgen we al een extra structurele rijksbijdrage van JenV. We kunnen hiermee het domein van crisisbeheersing en informatiemanagement versterken. Via de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR) stelt het Rijk dit (landelijke) extra budget beschikbaar. Landelijk loopt het bedrag op van €46 miljoen in 2023 tot €83 miljoen in 2026. Voor 2023 was de extra BDuR voor VRBZO een bedrag van structureel € 1,4 miljoen. Bij de besteding van het budget houden we rekening met het doel van het ministerie. Bijvoorbeeld de landelijke thema's, zoals risicomonitoring, dynamische planvorming, informatiemanagement, leiding en coördinatie, opleiden, trainen en oefenen, evalueren en leren, herstel en nafase, middelen en voorzieningen en netwerkmanagement.

We investeren volop om deze domeinen (crisisbeheersing en informatiemanagement) te versterken. Het gaat dan vooral om extra personeel (formatie). Het uitbreiden van de teams is een intensief traject en kost tijd. Daarnaast is de werving van nieuwe medewerkers afhankelijk van de beschikbaarheid van geschikte kandidaten. Daarom houden we in 2023 extra BDuR-middelen over. Dit is incidenteel geld, omdat we gedurende het jaar al veel nieuwe medewerkers aannamen en zij de komende jaren bij ons werken aan een veilige samenleving.

Regionaal crisisplan (RCP)

In 2023 is het nieuwe regionaal crisisplan door het bestuur goedgekeurd. Met de burgemeesters stemden we de nieuwe facetten in het crisisplan af, tijdens een bestuurlijke bijeenkomst in het voorjaar. Na de vaststelling in het Algemeen Bestuur (AB) op 6 juli, werkten we in de 2^e helft van dat jaar aan de implementatie. Het nieuwe crisisplan kwam tot stand samen met Veiligheidsregio Brabant-Noord en verschillende hulpdiensten, zoals politie, ambulancedienst en meldkamer. Het crisisplan geldt sinds 1 januari 2024. Het is een belangrijke mijlpaal in de realisatie van onze visie 2025. Nieuw in het model zijn onder andere monitoring & signalering, de mogelijk inzet van een planningsstaf en structuren op maat voor langlopende crises. In dit jaarverslag kun je meer lezen over deze ontwikkelingen in paragraaf 2.2 Programma Crisisbeheersing en in hoofdstuk 3 Realisatie visie 2025. Binnen het werkveld en de omgeving van crisisbeheersing werken we aan meer ontwikkelingen de komende jaren. Regio's investeren namelijk ook in een betere verbinding tussen regionale en landelijke crisisorganisaties.

Eerste opvang vluchtelingen

Vanaf 2022 zijn veiligheidsregio's verantwoordelijk voor de eerste opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. In hetzelfde jaar heeft het Rijk de veiligheidsregio's gevraagd om de crisisnoodopvang van asielzoekers te ondersteunen, vanwege de drukte in Ter Apel. Ook in 2023 vingen wij nog asielzoekers op in de locatie voor crisisnoodopvang in Someren. Dit duurde tot halverwege maart 2023. De opvang van vluchtelingen uit Oekraïne liep ook door in 2023. Deze taak is inmiddels overgedragen aan de gemeente Eindhoven. Voor beide projecten hebben we nu geen verantwoordelijkheid meer.

De kosten die we hiervoor maakten, zijn volledig gecompenseerd. Beide taken waren dus budgetneutraal. Meer informatie over de werkzaamheden kun je lezen in hoofdstuk 5 van dit jaarverslag.

Inflatie en cao-stijging

In de loop van 2022 kregen we in Nederland te maken met prijzen die flink opliepen. Door de hoge inflatie stelden de werknemersorganisaties de looneisen bij. De totale kostenstijging werd hiermee veel hoger dan we in onze kadernota en begroting voor 2023 hadden voorzien en onze organisatie kon dragen. In overleg met het bestuur besloten we om een voorstel tot begrotingswijziging aan te bieden, waarin we een extra (structurele) gemeentelijke bijdrage vroegen. Na de periode van zienswijze, stemde het AB kort voor de zomer in met deze begrotingswijziging en verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Inmiddels is de nieuwe cao geïmplementeerd en zijn de prijsstijgingen in de budgetten verwerkt.

Vertrek directeur Petra de Kam

Directeur Petra de Kam besloot in 2023 om te stoppen als directeur van VRBZO. De ministerraad heeft haar per 1 november benoemd in de functie plaatsvervangend secretaris-generaal van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in Den Haag. Petra was ruim 4,5 jaar directeur bij VRBZO. We zijn Petra dankbaar voor haar werk voor onze organisatie.

Het Dagelijks Bestuur (DB) besloot om tijdelijk een interim-directeur aan te stellen, zodat er tijd en ruimte is om het profiel van een nieuwe directeur te maken. De nieuwe interim-directeur, Aart Schoenmaker, begon 20 november 2023 voor een periode van 8 maanden.

2. Prestaties VRBZO

De meeste capaciteit en middelen van de organisatie zitten vanzelfsprekend in de uitvoering van de reguliere taken op het gebied van brandweezorg, multidisciplinaire crisisbeheersing, GHOR en bevolkingszorg. Deze taken worden uitgevoerd vanuit de begrotingsprogramma's Brandweezorg en Veiligheid. Het programma Ondersteuning organisatie is vooral intern gericht en het programma Financiering heeft vooral een technisch karakter.

2.1 Programma Brandweezorg

Het programma Brandweezorg in de begroting van VRBZO bestaat uit de producten Risicobeheersing en Incidentbestrijding.

2.1.1 Risicobeheersing

Met Risicobeheersing willen we incidenten en rampen voorkomen, of de kans erop zo klein mogelijk houden. VRBZO adviseert gemeenten en bedrijven hoe ze fysieke veiligheidsrisico's kunnen beperken. We informeren ze over de mogelijke gevolgen, als de preventie niet op orde is. De prestaties van dit programmaproduct lichten we toe met onderstaande indicatoren.

A. Advies over (brand)veiligheid

	Prognose 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
 <p>Advies over brandveiligheid</p>	1.200 adviezen over brandveiligheid	1.588 adviezen over brandveiligheid	1.569 adviezen over brandveiligheid

Het aantal adviezen over brandveiligheid is ongeveer gelijk aan het aantal adviezen in 2022.

B. Advies over veiligheid bij evenementen

	Prognose 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
 <p>Advies over veiligheid bij evenementen</p>	300 adviezen over veiligheid bij evenementen	430 adviezen over veiligheid bij evenementen	410 adviezen over veiligheid bij evenementen

Het aantal adviezen voor veiligheid bij evenementen is in 2023 ongeveer gelijk aan het aantal adviezen in 2022. Als we de cijfers beter bekijken, zien we een lichte groei voor type A-evenementen. Dit zijn kleine evenementen met het minste veiligheidsrisico. Organisatoren van A-evenementen kunnen advies aanvragen, wanneer ze een tent van een bepaalde grootte opzetten. We zien dat steeds vaker bij type A-evenementen. Bij B- en C-evenementen maken we een integraal advies vanuit brandweer en GHOR. Bij C-evenementen benoemen we ook een interne casemanager. Het aantal adviezen voor B-evenementen daalt licht en het aantal adviezen voor C-evenementen blijft gelijk.

C. Advies binnen afgesproken termijnen

	Prognose 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
 Advisering binnen normtijd	>90% binnen afgesproken termijnen	97% binnen afgesproken termijnen	96,9% binnen afgesproken termijnen

97% van de adviesvragen van gemeenten handelen we binnen de afgesproken termijn af. Dit is daarom ruim binnen de afgesproken termijn van boven de 90%. Van alle adviezen over brandveiligheid, die gemeenten aan ons vragen, zijn de doorlooptijden voor advies over complexe en grote evenementen (C-evenementen) nog een aandachtspunt. De procedure bij C-evenementen verloopt ook meer in een overlegstructuur dan de klassieke adviesaanvragen.

D. Controles op brandveiligheid

	Prognose 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
 Controles brandveiligheid	1.750 controles op brandveiligheid	1.655 controles brandveiligheid	879 controles brandveiligheid

Het aantal controles op brandveiligheid verliep volgens planning. Maar het is nog steeds moeilijk om gegevens over een vergunning te krijgen van het bevoegd gezag, dat kost veel tijd. We proberen dit probleem samen met gemeenten aan te pakken door ICT-systemen en applicaties te optimaliseren. Zodat de actuele informatie die we tijdens controles nodig hebben, direct beschikbaar is. Daarnaast hebben we nog steeds geen toegang tot de digitale toezichttool, dat leidt tot extra administratieve handelingen.

Het behandelen van handhavingdossiers, zoals die voor recreatieterreinen en opvanglocaties voor asielzoekers, vergt eveneens extra capaciteit vanwege de bestuurlijke context met het bevoegd gezag. Het is echter positief dat we nauw samenwerken met de betreffende gemeenten in deze kwestie.

E. Activiteiten veilig leven: risicobewustzijn en veilig gedrag

	Prognose 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
 Activiteiten Veilig Leven	36 groepsvoorlichtingen 550.000 cumulatieve contactmomenten met inwoners, huishoudens, bedrijven	40 groepsvoorlichtingen 871.787 cumulatieve contactmomenten met inwoners, huishoudens, bedrijven	36 groepsvoorlichtingen 690.115 cumulatieve contactmomenten met inwoners, huishoudens, bedrijven

We zien in de cijfers dat het aantal groepsvoorlichtingen op hetzelfde niveau is gebleven als in 2022 en overeenkomt met de prognose. We zien ook dat het aantal contactmomenten is gestegen. Dit heeft vooral te maken met de campagne tijdens de Brandpreventieweek en de campagne Ik laad accuraat in 2023. Dit zijn online campagnes, met veel individuele contactmomenten. In het 1^e kwartaal van 2024 staat de spoorcampagne gepland.

2.1.2 Incidentbestrijding

De brandweer probeert niet alleen incidenten en rampen te voorkomen en beperken, maar bestrijdt ze ook. Onder het product 'Incidentbestrijding' zijn de kerntaken van Brandweer Brabant-Zuidoost: brand bestrijden, technische hulpverlening, ongevallen met gevaarlijke stoffen bestrijden en hulpverlening bij waterongevallen. Ons doel is om te zorgen voor minder slachtoffers en minder schade. We lichten onze prestaties toe met onderstaande indicatoren.

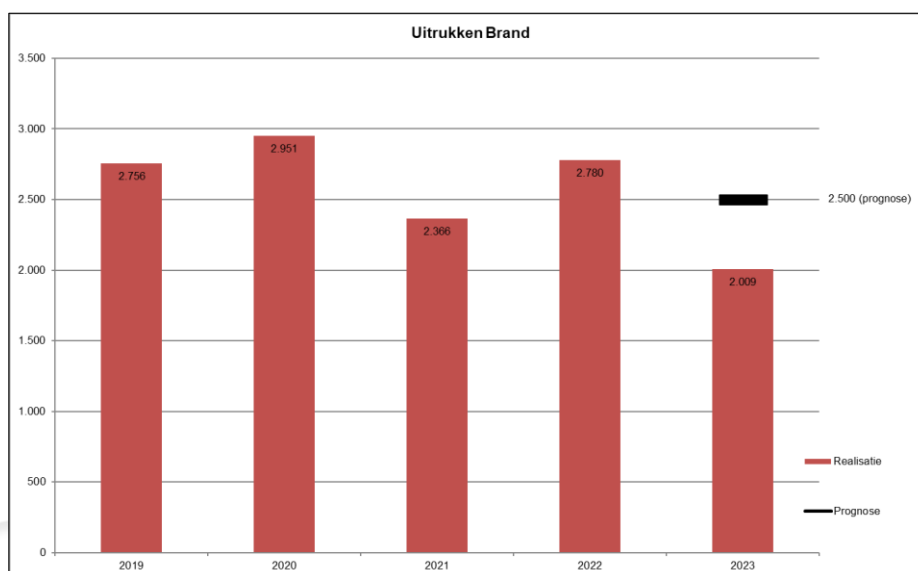
A. Incidenten (uitrukken)

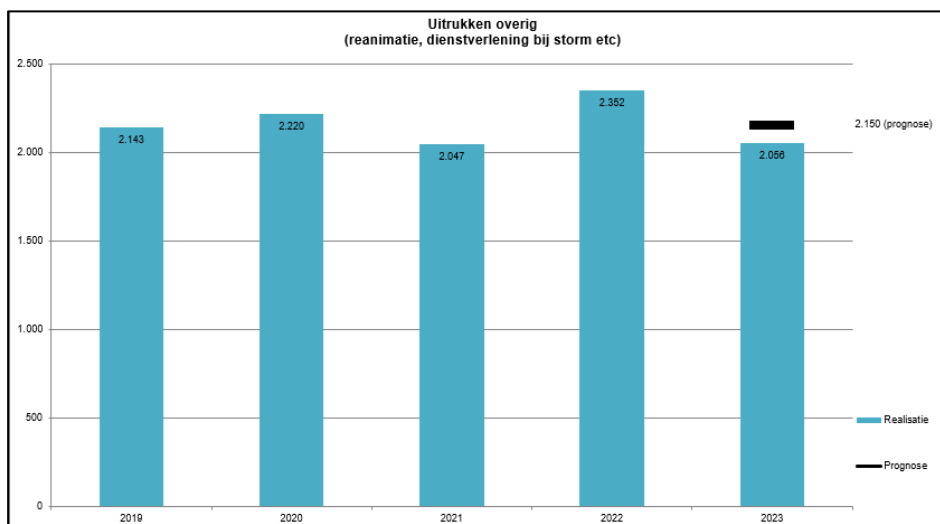
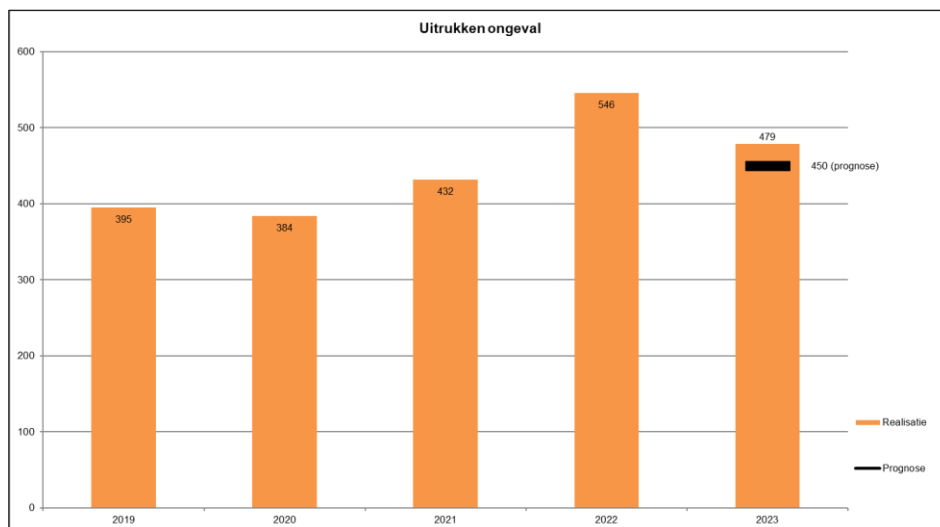
	Prognose 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
 Aantal uitrukken	5.100 uitrukken	4.544 uitrukken	5.678 uitrukken
	• 2.500 brand	• 2.009 brand	• 2.780 brand
	• 450 ongeval	• 479 ongeval	• 546 ongeval
	• 2.150 overig	• 2.056 overig	• 2.352 overig

In 2023 constateren we een afname van het totale aantal uitrukken, zowel bij branden, ongevallen als overige noodgevallen. De precieze oorzaak hiervan is nog niet direct aan te wijzen. Er waren in 2023 minder natuurbranden dan de jaren daarvoor. Ondanks de voorspellingen van meer (langdurige) natuurbranden door klimaatverandering en de daarmee samenhangende droge en warme zomers. Het aantal dienstverleningen en meldingen over gezondheid, waaronder reanimaties, nam wel toe. Daarnaast worden we geconfronteerd met nieuwe typen branden als gevolg van de energietransitie. We blijven actief incidenten onderzoeken, zowel op eigen initiatief als samen met onze netwerkpartners.

Door de natte zomer viel het aantal natuurbranden in 2023 mee. Door het aantal natuurbranden in de jaren ervoor, ontwikkelden we toch een nieuwe manier om natuurbranden in de toekomst te bestrijden. Vanaf 1 april 2023 is Handcrew Zuid-Nederland operationeel. De handcrew kwam tot stand door een intensieve samenwerking tussen de 6 zuidelijke veiligheidsregio's. Het is een specialistisch team dat natuurbranden kan bestrijden met handgereedschappen en soms een kleine hoeveelheid water. Het voordeel van een handcrew is dat het op moeilijk bereikbare plekken kan komen.

In onderstaande grafieken geven we een specificatie van het aantal uitrukken per jaar. Je kunt hierin zien dat in 2023 het aantal uitrukken voor branden, ongevallen en overige noodgevallen, lager ligt dan in 2022. Daarnaast zie je dat vooral de uitrukken voor brand in 2023 lager liggen dan het gemiddelde over de laatste jaren.

B. Behaalde opkomstijden

	Prognose 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
 <p>Opkomstijd brandweer</p>	>70% uitrukken voldoet aan opkomstnormen uit bestuurlijk dekingsplan 2019	80,3 % uitrukken voldoet aan opkomstnormen uit bestuurlijk dekingsplan	80,3% uitrukken voldoet aan opkomstnormen uit bestuurlijk dekingsplan

80,3% van onze uitrukken voldoet aan de opkomstnormen die we vaststelden in het bestuurlijk dekingsplan. De opkomstijd is de tijd tussen het moment dat een incident wordt gemeld bij de meldkamer brandweer en het moment dat de 1^e brandweereenheid ter plaatse is. In de nabije toekomst rapporteren we de opkomstijd volgens gebiedsgebonden opkomsttijden (GGO).

De opkomsttijd is met name gerelateerd aan gebouwbranden en de meeste daarvan vinden plaats in het stedelijke gebied in en rondom Eindhoven en Helmond. Vanuit deze posten rukt de beroepsbezetting binnen 1 minuut uit naar de locatie van een incident. Dit verklaart mede het behalen van de hoge realisatie op het gebied van de opkomstnorm.

C. Paraatheid eenheden

Toelichting

Paraatheid

Beroepsposten: 100% (volgens rooster 24/7 paraat)

Vrijwillige posten: streven naar een georganiseerde paraatheid van 100%. Maar door het principe van vrije instroom kunnen we de norm van paraatheid niet definiëren. We streven naar 100% beschikbaarheid van de basiseenheden die we nodig hebben.

De paraatheid binnen de beroepsposten is in orde. We merken echter dat de uitstroom toeneemt, voornamelijk doordat meerdere beroepskrachten tegen het einde van hun 20-jarige contractperiode aanlopen. De afgelopen tijd was er nog voldoende beschikbaarheid in ons vrijwilligersbestand om nieuwe beroepskrachten uit te putten. Wel zien we dat het aantal kandidaten daalt bij sollicitaties. In de toekomst is het belangrijk om voldoende nieuwe beroepskrachten te blijven werven.

Op de vrijwillige posten is sprake van krapte. Over het algemeen zien we dat de posten alles doen om paraat te staan en uit te kunnen rukken. De afgelopen jaren hielden we regionale wervingscampagnes om mensen te enthousiasmeren voor het brandweervak. Door deze campagnes lukte het om meer vrijwilligers aan te stellen.

D. Vakbekwaamheid functionarissen

Toelichting

Vakbekwaamheid

Alle repressieve medewerkers zijn vakbekwaam voor het uitvoeren van hun basis werkzaamheden. Men is fysiek gekeurd en volgt de bijscholingen en oefenprogramma's. In de basis zijn daarmee alle repressieve medewerkers vakbekwaam volgens het aangeboden vakbekwaamheidsprogramma. Nieuwe medewerkers worden opgeleid volgens de landelijke richtlijnen. Zittende medewerkers volgen het regionale oefenprogramma. T&O (Trainen & Oefenen) heeft over het jaar 2023 2.464 evaluatiemomenten gehad, daarbovenop zijn er 84.295 oefenuren geregistreerd.

Een belangrijke conclusie uit de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's is de noodzaak om sneller in te spelen op veranderingen in de omgeving. Daarom is lerend vermogen een belangrijk element in onze visie 2025. We noemen het bij het ontwikkelthema 'toekomstbestendige organisatie'. Landelijk is hier ook aandacht voor, bijvoorbeeld in de strategische agenda brandweezorg. Hóe belangrijk deze ontwikkeling voor de brandweer is, zien we aan verschillende maatschappelijke veranderingen.

Ten eerste zien we een trend in het hoge tempo van nieuw ontwikkelingen in de samenleving. Grote veranderingen, zoals de energietransitie, vragen om nieuwe werkwijzen. Wijzigingen in les- en leerstof voor de brandweer volgen elkaar steeds sneller op. Nieuwe medewerkers moeten steeds meer kennis hebben en vaardigheden leren. Binnen de posten moeten we flink investeren om mensen vakbekwaam te houden. Het is de vraag of onze medewerkers al deze nieuwe vaardigheden en complexe technieken nog kunnen bijhouden. Daarnaast vragen de ontwikkelingen veel voorbereiding vanuit de organisatie om deze nieuwe aspecten goed te borgen in het opleidings-, trainings- en oefenprogramma.

Op de tweede plaats zien we een trend in de ervaringsverdunding. Medewerkers blijven gemiddeld korter bij de brandweer dan vroeger. Ze hebben daarom minder tijd om hun vakmanschap te ontwikkelen, onderhouden en door te geven. Daarnaast moeten we vaker nieuwe medewerkers opleiden. Het opleidingstraject duurt op dit moment minimaal 2 jaar. En we merken binnen onze regio dat er minder incidenten zijn dan enkele jaren geleden. Daardoor kunnen medewerkers wat ze net hebben geleerd, minder vaak toepassen in de praktijk. Bovendien worden de incidenten steeds diverser en complexer. Dit betekent dat we steeds meer van een 'ervaringsorganisatie' naar een 'lerende organisatie' gaan.

In de coronaperiode bleven de consequenties van bovenstaande ontwikkelingen voor de vakbekwaamheid nog enigszins verborgen. Nu blijkt dat de vakbekwaamheid van onze repressieve brandweered medewerkers onder druk staat. Daarnaast is het vakbekwaamheidsprogramma onvoldoende toegerust om dit te ondervangen. We moeten de komende jaren fors investeren in de vakbekwaamheid van onze mensen om de kwaliteit en veiligheid van de brandweer te behouden. Vakbekwaamheid zal dan ook één van de thema's zijn in het Brandweezorgbeleid 2026-2030.

Gerealiseerde baten en lasten - Programma Brandweezorg

Lasten en baten	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking
Loonkosten	€ 27.081.871	€ 27.640.264	€ -558.393
Kapitaalslasten	€ 4.122.828	€ 3.477.037	€ 645.792
Overige lasten	€ 11.218.119	€ 13.016.554	€ -1.798.435
Overhead verrekeningen	€ -1.617.461	€ -1.527.461	€ -90.000
Overige verrekeningen	€ 0	€ 133.151	€ -133.151
Totaal lasten	€ 40.805.357	€ 42.739.544	€ -1.934.187
Overige baten	€ -711.097	€ -3.235.842	€ 2.524.745
Totaal baten	€ -502.869	€ -630.938	€ 128.069
Toevoeging voorziening	€ 1.479.807	€ 1.481.407	€ -1.600
FLO	€ 0	€ 0	€ 0
Saldo FLO	€ 1.479.807	€ 1.481.407	€ -1.600
Saldo lasten en baten	€ 41.574.067	€ 40.985.108	€ 588.959

In bovenstaand overzicht staan de gerealiseerde baten en lasten van het programma brandweezorg. We lichten de lasten en baten toe in de jaarrekening (paragraaf 3.3.1).

2.2 Programma Crisisbeheersing

Het programma Crisisbeheersing van VRBZO bestaat uit de producten crisisbeheersing, GHOR en bevolkingszorg.

2.2.1 Crisisbeheersing

Crisisbeheersing organiseert de leiding en coördinatie, bij de bestrijding van complexe incidenten. Vaak zijn er meerdere hulpdiensten en (een) gemeente(n) bij betrokken. Soms gebeurt dit vanuit de GRIP-structuur (gecoördineerde regionale incidentbestrijdingsprocedure). Samen zorgen we zo snel mogelijk voor een stabiele en veilige situatie, zodat de dagelijkse gang van zaken kan worden hervat. Na het incident evalueren we om leerpunten op te halen. In de 'normale' situatie implementeren we de leerpunten in onze plannen (bijvoorbeeld het regionaal risicoprofiel, regionaal crisisplan en de rampbestrijdingsplannen) en worden functionarissen opgeleid en getraind.

A. Bestrijden GRIP-incidenten

	GRIP	2023 (2022)	Incidenten in 2023
 GRIP	GRIP 1	4 (7)	<ol style="list-style-type: none"> 24-feb: Bommelding vliegtuig Eindhoven Airport. 09-jul: Grote brand bij kringloopwinkel in Veldhoven. 02-sep: Ongeval Kempen Airport Budel. 22-dec: Incident gevaarlijke stoffen distributiebedrijf Eindhoven.
	GRIP 2	1 (0)	<ol style="list-style-type: none"> 12-mei: Grote brand centrum Eindhoven.
	GRIP 3	0 (0)	-
	GRIP 4	0 (0)	-
	Flexibel	3	<ol style="list-style-type: none"> Maart: Voorbereiding demonstratie Extinction Rebellion. April: Uitval telefonie Vodafone. December: Planningsstaf hoogwater.

B. Wettelijke planfiguren

	Toelichting
 Planvorming met netwerkpartners	<ul style="list-style-type: none"> De actualisatie en het opstellen van nieuwe (wettelijke) planfiguren was in 2023 een doorlopend proces. We actualiseerden diverse plannen, bijvoorbeeld de crisisplannen voor grensoverschrijdende samenwerking, uitval drinkwatervoorziening, nucleaire straling, luchtvaartongeval buiten luchthaventerrein en digitale ontwrichting. Als het onderwerp het toelaat, stellen we planfiguren zo veel mogelijk samen met netwerkpartners op. Voor de doorontwikkeling van planvorming wordt samengewerkt met netwerkpartners zoals de veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN). Dit zal in 2024 meer vorm gaan krijgen. Het rampenbestrijdingsplan Vendrig Holding B.V. Someren is aangeleverd. We zijn aangehaakt bij het Brabant brede project hoogwater en extreem weer. Bestaande planfiguren worden zo snel mogelijk aangepast na de publicatie van een landelijk crisisplan (LCP). Denk hierbij bijvoorbeeld aan het LCP extreem geweld en terrorisme plan. In de zomer van 2023 stelde het bestuur een nieuw regionaal crisisplan vast. Meer hierover staat in de uitvoeringsagenda.

C. Vakbekwame crisisfunctionarissen

Toelichting

Vakbekwaam-
heid

- Het team Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen was in 2023 druk bezig met anticiperen op het nieuwe regionaal crisisplan. Het bijbehorende projectteam ondersteunt bij het doorleven en toepassen van het regionaal crisisplan tijdens oefeningen, doorleefsessies en vakdagen. Het regionaal crisisplan is een centraal thema in het jaarplan 'multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen' in 2024.
- Vanaf 2024 gaat het team Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen werken volgens een nieuwe structuur. Deze nieuwe structuur werkt volgens 3 lagen, namelijk: het kernteam, de regiehouders en de specialistische teams.
- In 2023 onderzochten we de mogelijkheden om e-learning aan te bieden. Dit onderzoek was positief, daarom zetten we vanaf 2024 e-learning in.
- We organiseerden het hele jaar door operationele en bestuurlijke opleidings-, trainings-, en oefenactiviteiten, volgens een afgesproken planning. Voorbeelden van oefeningen zijn motorkapoverleg-, CoPI- en ROT-oefeningen. Ook behandelden we het crisisbeleidsplan Luchthaven Eindhoven door bestuurlijke, tactische en strategische doorleefsessies te houden.
- Vanaf 2024 werken we met een nieuw meerjarenbeleidsplan multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen, voor de opleiding van crisisfunctionarissen. De uitvoering en voorbereiding op dit plan deden we samen met Veiligheidsregio Brabant-Noord.

2.2.2 GHOR en Bevolkingszorg

Beleid- en planvorming

Toelichting

GHOR:

- In april 2023 was er een bestuurlijke oefening zoönose, samen met Veiligheidsregio Midden- en West- Brabant (VRMWB) en andere relevante overheidsorganen. Een extern bureau stelt het evaluatierapport van deze oefening op. De resultaten nemen we mee in toekomstige plannen voor zoönose.
- In 2023 onderzochten we, door een pilot te doen, of we met 1 Officier van Dienst Geneeskundig op piket kunnen werken in de regio. Deze pilot is afgerond en geëvalueerd, de uitkomst hiervan is dat het verantwoord en goed werkbaar is om met 1 Officier van Dienst Geneeskundig te werken.

Bevolkingszorg:

- De afdeling bevolkingszorg maakte het afgelopen jaar het kwaliteitsniveau van de gemeentelijke crisisbeheersing meetbaar. Samen met de ambtenaren rampenbestrijding bepaalden ze de indicatoren voor deze kwaliteitsscan. Dit proces en het minimale kwaliteitsniveau dat we willen bereiken, is in december vastgesteld door het bestuur.
- We onderzochten of we het crisiscommunicatiekanaal met de andere Brabantse veiligheidsregio's kunnen ontwikkelen en inzetten. VRBN sloot aan, VRMWB gaf aan dat ze misschien op een later tijdstip aan willen sluiten. We stelden een programma van eisen op voor het crisiscommunicatiekanaal. De aanbesteding is in december afgerond. Begin 2024 wordt het incident- en crisiscommunicatiekanaal gebouwd en geïmplementeerd. We liepen door het meedoen van Brabant-Noord enige vertraging op, maar het positieve is wel dat we straks een incident- en crisiscommunicatiekanaal voor beide regio's hebben.

A. Vakbekwame crisisfunctionarissen

Toelichting

GHOR:

- In 2023 onderzocht de GHOR wat de gevolgen van het nieuwe crisisplan zijn voor haar organisatie. Die blijken minimaal voor de GHOR en haar piket. De ontwikkelingen worden gemonitord en belanghebbenden worden geïnformeerd.
- De crisisorganisatie GHOR-GGD kent geen grote wijzigingen.
- De thema's voor opleiden, trainen en oefenen (OTO) kregen het afgelopen jaar minder aandacht door problemen in de personele continuïteit. De prioriteit lag bij de oefenkalender, ondanks de personele problemen ging het programma door zoals gepland. De formatie is inmiddels weer op orde. We verwachten dat de kwaliteitscyclus OTO op dit moment al voldoende geborgd is. Het onderzoeken van nieuwe leer- en werkvormen zal in 2024 verdere aandacht krijgen.

Bevolkingszorg:

- Er zijn 3 nieuwe hoofden communicatie (HCOM) opgeleid, waarmee deze groep aan crisisfunctionarissen beter is gegarandeerd. De HCOM's kunnen hun eigen rol meer verdiepen en hun kennis verbreden tijdens inzetten als waarnemer. Vooral op advies van de HCOM's is het opleiding- en oefenaanbod voor de komende jaren herijkt. Vanaf 2024 bieden we een traject aan, waarin we elk jaar per functiegroep een opleiding, training en oefening opnemen.

Gerealiseerde baten en lasten – Programma Crisisbeheersing

Lasten en baten	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking
Loonkosten	€ 2.792.468	€ 3.720.433	€ -927.965
Kapitaalslasten	€ 63.915	€ 44.451	€ 19.465
Overige lasten	€ 1.505.765	€ 2.146.566	€ -640.802
Overhead verrekeningen	€ -219.573	€ -190.065	€ -29.508
Overige verrekeningen	€ 0	€ -57.017	€ 57.017
Totaal lasten	€ 4.142.575	€ 5.664.369	€ -1.521.794
Overige baten	€ -32.000	€ -1.749.475	€ 1.717.475
Totaal baten	€ -32.000	€ -1.749.475	€ 1.717.475
Saldo lasten en baten	€ 4.110.575	€ 3.914.893	€ 195.682

In bovenstaand overzicht staan de gerealiseerde baten en lasten van het programma crisisbeheersing. We lichten de lasten en baten toe in de jaarrekening (paragraaf 3.3.2).

2.3 Programma Ondersteuning organisatie

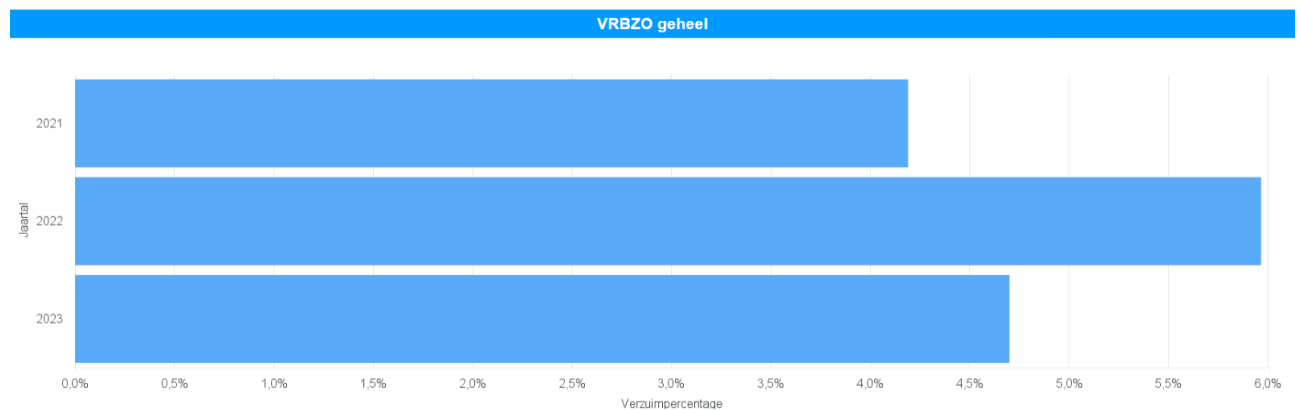
Bedrijfsvoering ondersteunt de organisatie op het gebied van financiën & control, informatie & automatisering, HRM, communicatie en bestuur- en managementondersteuning. Een uitgebreide financiële toelichting is opgenomen in de jaarrekening.

A. Ziekteverzuim

	Prognose	Realisatie 2023	Realisatie 2022
	Percentage ziekteverzuim VRBZO: 5%	Percentage ziekteverzuim VRBZO: 4,7%	Percentage ziekteverzuim VRBZO: 6,0%

Ziekteverzuim

- In 2023 was het ziekteverzuim voor de hele organisatie 4,7%, dit percentage ligt 1,3 procentpunt lager dan vorig jaar. We zien dat het ziekteverzuim in alle sectoronderdelen daalt.
- Het hoogste verzuim was zichtbaar in de sector bedrijfsvoering, hier was het verzuim 8%. Enkele collega's waren het afgelopen jaar langdurig afwezig.
- We werken aan de aanbesteding van de arbodienstverlening. Hierbij ligt de focus op het proactief aanpakken van verzuim en het versterken van de positiviteit op de werkvloer. Hiermee proberen we het verzuim te verminderen. We moeten extra inzetten op psychologisch gebied. We huren daarvoor expertise in, op het moment dat het nodig is.
- In de onderstaande grafieken is een specificatie te zien van het ziekteverzuim per jaar.

Gerealiseerde baten en lasten – Programma Financiering

	Lasten en baten	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking
	Loonkosten	€ 6.082.709	€ 6.725.367	€ -642.658
	Kapitaalslasten	€ 228.426	€ 183.057	€ 45.369
	Overige lasten	€ 3.688.718	€ 3.075.440	€ 613.278
	Overhead verrekeningen	€ 1.837.034	€ 1.717.526	€ 119.508
	Overige verrekeningen	€ 0	€ -78.183	€ 78.183
	Totaal lasten	€ 11.836.887	€ 11.623.207	€ 213.680
	Bijdragen gemeenten	€ -48.901.008	€ -48.901.008	€ 0
	Bijdragen Rijk	€ -8.620.521	€ 8.888.807	€ 268.286
	Overige baten	€ 0	€ -531.250	€ 531.250
	Totaal baten	€ -57.521.529	€ -58.321.065	€ 799.536
	Saldo lasten en baten	€ -45.684.642	€ -46.697.859	€ 1.013.217

In bovenstaand overzicht staan de gerealiseerde baten en lasten van het programma Financiering (inclusief ondersteuning organisatie). We lichten de lasten en baten toe in de jaarrekening (paragraaf 3.3.3).

3. Realisatie visie 2025

In de visie staat de beleidskoers van de organisatie voor meerdere jaren. We benoemen in de visie 3 ontwikkelthema's: samen voor veilig, werken aan een weerbare samenleving en toekomstbestendige organisatie. In 2021 stelde het Algemeen Bestuur de visie vast voor de periode tot 2025. Gekoppeld aan de visie stellen we ieder jaar een uitvoeringsagenda op voor het volgende jaar. Hierin laten we per ontwikkelthema zien wat we dat jaar gaan doen. We bieden de uitvoeringsagenda ieder jaar aan het bestuur aan. In dit hoofdstuk bespreken we de doelen en resultaten van de uitvoeringsagenda 2023. Voor ieder project op de uitvoeringsagenda hebben we een status gegeven in de vorm van een verkeerslicht. Groen betekent dat het project op schema ligt of klaar is. Geel betekent dat het project achterloopt op schema. Rood betekent dat we moeten bijsturen of dat we nog niet gestart zijn.

3.1 Resultaten uitvoeringsagenda 2023

Op schema Gereed
Achter op schema
Bijsturing nodig Nog niet gestart

A. Samen voor veilig

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen in 2023?	Wat hebben we bereikt?	Status
Samen voor veilig <i>Crisismanagement is een vak</i>	Gemeentelijke crisisorganisatie op niveau brengen We ondersteunen om de gemeentelijke crisisorganisatie op niveau te krijgen. In 2023 willen we via een scan inzicht krijgen in het huidige niveau en een plan van aanpak per gemeente maken.	Gemeentelijke crisisorganisatie op niveau brengen In het 1 ^e kwartaal van 2023 maakten we in afstemming met de functionarissen in de gemeenten een opzet van de scan om het huidige niveau van de gemeentelijke crisisorganisatie inzichtelijk te krijgen en een plan van aanpak te maken. Deze scan is als onderdeel van het Uniform kwaliteitsniveau bevolkingszorg door het Algemeen Bestuur in december vastgesteld. Er is een proces opgesteld waarin beschreven staat hoe we het niveau vanaf 2024 structureel willen monitoren en hoe we daar waar nodig samen met de gemeenten vaststellen wat nodig is om aan het niveau te gaan voldoen. Eind 2023 zijn	

		we gestart met de rondgang langs de gemeenten om het proces en de huidige stand van zaken te bespreken. Vanaf 2024 gaan we structureel de gemeenten bezoeken. De terugkoppeling van het niveau van de gemeentelijke crisisorganisatie richting het bestuur vindt voortaan plaats via de bestuursrapportages.	
	<p>Crisisplan opleveren</p> <p>De crisisorganisatie moet beter aansluiten op het karakter en verloop van de crises van de toekomst. Hiervoor stellen we - samen met Veiligheidsregio Brabant-Noord - een nieuw crisisplan op. In 2023 wordt het nieuwe crisisplan vastgesteld en wordt de implementatie voorbereid.</p>	<p>Crisisplan opleveren</p> <p>Het crisisplan voor de periode 2024-2027 werd in het voorjaar van 2023 opgesteld in concept en vervolgens op 6 juli door het Algemeen Bestuur goedgekeurd. De implementatie werd daarna samen met alle betrokken partners uitgevoerd. Het merendeel van dit proces werd in 2023 afgerond, waardoor het nieuwe plan vanaf 1 januari 2024 geldt.</p>	
	<p>Ontwikkeling dynamische preparatie vormgeven</p> <p>Nieuwe crisytypen vragen om aansluiting op landelijke en regionale netwerken rondom thema's als energie, klimaat, maatschappelijke continuïteit en cyberdreiging. Omgevingsanalyses en nieuwe kennis vertalen we naar de praktijk bij dreigingen. Daarvoor richten we in 2023 een vaste planningsstaf als nieuw element van het crisisplan in. Hier borgen we permanente risicomonitoring en de eerste regie op de aanpak van risico's en dreigingen.</p>	<p>Ontwikkeling dynamische preparatie vormgeven</p> <p>In 2023 is een 'planningsstaf' vastgesteld als onderdeel van het crisisplan. Op het moment dat een concrete dreiging zich voordoet kan er besloten worden een multidisciplinair team samen te stellen (de 'planningsstaf') dat zich voorbereid op de betreffende dreiging.</p> <p>Eind december 2023 is er een planningsstaf voor de hoge waterstanden ingezet. Hierin waren onder andere de waterschappen, Rijkswaterstaat, defensie, politie en brandweer betrokken. Het doel was om een gedeeld beeld te vormen over risico's en concrete maatregelen te nemen om de impact te beperken. Zo is er bijvoorbeeld gezamenlijke communicatie ingezet om burgers te informeren wat ze moeten doen bij wateroverlast.</p>	
	<p>Aansluiten op landelijke platform voor crisiscoördinatie en informatiemanagement (KCR2)</p> <p>Het Knooppunt Coördinatie Regio's – Rijk (KCR2) is een landelijk platform voor meer regie en coördinatie tussen de regio's onderling en met het Rijk. De aansluiting op deze ontwikkeling vraagt om capaciteit vanuit elke veiligheidsregio.</p>	<p>Aansluiten op landelijk platform voor crisiscoördinatie en informatiemanagement (KCR2)</p> <p>De inrichting van het Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk is nog in ontwikkeling. Als veiligheidsregio dragen we bij aan de ontwikkeling van dit platform in landelijke werkgroepen, leerarena's en afstemmingsoverleggen. In het landelijk netwerk netcentrisch werken leveren we input voor de doorontwikkeling van het landelijk crisis management systeem (LCMS) en de vorming van de landelijke voorziening crisisbeheersing (LvCB). Bij bovenregionale dreigingen is in 2023 een aantal landelijke momenten georganiseerd op zowel het niveau van Informatiemanagement als het niveau van Operationeel Leiders. Het ging hier om dreigingen rondom extreem weer, uitval meldkamersystemen en wateroverlast. Vanuit de afdeling crisisbeheersing sluiten we in</p>	

		samenwerking met en via onze calamiteitencoördinatoren (CaCo) aan op deze landelijke informatie momenten en analyseren we de effecten voor onze regio.	
	<p>Inzicht in (aantoonbare) vakbekwaamheid krijgen</p> <p>Leren en ontwikkelen zijn belangrijk om in te spelen op en aan te sluiten bij een omgeving die steeds verandert. Onze crisisfunctionarissen staan voor steeds complexere situaties. Dat vraagt veel van kennis, competenties en vaardigheden. In 2023 willen we een inzicht krijgen in de vakbekwaamheid van onze crisisfunctionarissen.</p>	<p>Inzicht in (aantoonbare) vakbekwaamheid krijgen</p> <p>De 1^e fase, die draaide om de kwantitatieve registratie van deelname aan opleidingen, trainingen en oefeningen, is afgerond. Na invoering van fase 1 van de kwantitatieve registratie van vakbekwaamheidsactiviteiten is begonnen met fase 2 die zich richt op de kwalitatieve vakbekwaamheid. In deze fase kijken we naar gemeenschappelijke uitgangspunten en processen. Daarnaast faciliteren we de medewerkers, zodat ze zelf de verantwoordelijkheid nemen voor de eigen vakbekwaamheid. Het Vakbekwaamheid Management Systeem (VMS), dat onderdeel is geweest van fase 1, ondersteunt medewerkers daarbij. Het project loopt door in 2024.</p>	
<p>Samen voor veilig <i>Investeren in netwerkmanagement</i></p>	<p>Versterken netwerken: proces en samenwerking binnen ketens</p> <p>Opzetten van de netwerkstrategie bij woningbouwcoöperaties om brandveiligheid te vergroten.</p>	<p>Versterken netwerken: proces en samenwerking ketens</p> <p>In november organiseerden we een succesvolle netwerkbijeenkomst met woningbouwcorporaties in onze regio. Er zijn presentaties geweest van WoonInc, VRBZO (brandonderzoek) en LeefSamen. De partners willen elk half jaar eenzelfde bijeenkomst organiseren en hebben hiervoor onderwerpen en thema's aangedragen.</p>	
	<p>Bouwen aan een netwerk gericht op de energietransitie</p> <p>We willen betere aansluiting vinden bij het regionale project over de energietransitie (RES 2.0). We streven daarbij om onze plek in het netwerk te borgen.</p>	<p>Bouwen aan een netwerk gericht op de energietransitie</p> <p>In 2023 staken we, net als in voorgaande jaren, veel tijd in het leggen van de verbinding met het programma Regionale Energiestrategie van de Metropoolregio Eindhoven. Dit deden we samen met de GGD. Onze inspanningen leidden ertoe dat we op 7 november 2023 een gezamenlijke presentatie verzorgden aan het ambtenarenoverleg van de RES. In de bijeenkomst gingen we in op de mogelijke veiligheidsrisico's en gezondheidseffecten van de energietransitie en hoe GGD en VRBZO kunnen ondersteunen om de kans hierop te verkleinen. Het overleg heeft concreet gevolg gekregen doordat we door een gemeente zijn benaderd voor advies rond hun plannen.</p>	
<p>Samen voor veilig <i>Bijdrage aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving</i></p>	<p>Integraal samenwerken met gemeenten en partners in het verlengde van de Omgevingswet</p> <p>Verder invullen integrale advisering en samenwerking met gemeenten en andere partners in het verlengde van de Omgevingswet:</p>	<p>Integraal samenwerken met gemeenten en partners in het verlengde van de omgevingswet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door gebrek aan personeel is de voortgang op het geneeskundige onderdeel van het integrale advies nog beperkt. Onlangs hebben we hier personeel voor aangenomen. Nu proberen we een inhaalslag te maken, ook samen met de GGD. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Uitbreiden integrale advies fysieke leefomgeving, zodat het bevoegd gezag bij de vergunningverlening van een milieubelastende en buitenplanse omgevingsplanactiviteit ook rekening kan houden met het belang van de geneeskundige hulpverlening aan personen bij de risico's van brand, ramp en crisis. • Verder werken aan de implementatie van IT-applicaties (Locatiedossier en Samenwerkingsruimte) om de samenwerking te stroomlijnen. 	<ul style="list-style-type: none"> • In regionaal verband, en samen met de leverancier van het zaaksysteem, realiseren we het locatiedossier. De online IT-applicatie samenwerkingsruimte is ingericht. Deze applicatie maakt het contact tussen de samenwerkingspartners makkelijker. Steeds meer gemeenten maken gebruik van deze ruimte en we verwachten dat dit verder zal groeien. 	
	<p>Goede aansluiting op regionale omgevingstafel realiseren</p> <p>Om de nieuwe manier van vergunningverlening bij de Omgevingswet te realiseren heeft de VNG met gemeenten een 'Intaketafel' en 'Omgevingstafel' ontwikkeld. De veiligheidsregio heeft een rol in de advisering bij de omgevingstafel. In 2023 realiseren we de noodzakelijke stappen om (digitale) informatie-uitwisseling en integrale advisering vanuit VRBZO te borgen.</p>	<p>Goede aansluiting op regionale omgevingstafel realiseren</p> <p>Door 17 van de 21 gemeenten wordt in de loop van 2023 een omgevingstafel ingericht. De omgevingstafel is een overleg waarbij ruimtelijke initiatieven van de gemeenten integraal worden besproken met de verschillende ketenpartners zoals VRBZO, GGD, omgevingsdiensten en andere partners. VRBZO wil aan deze omgevingstafel een integraal advies geven. Hiervoor hebben de afdelingen planvorming, objectadvisering, GHOR en omgevingsadvies een intern proces ingeregeld. Per initiatief wordt een deeladvies gevraagd aan de betrokken afdelingen. De deeladviezen worden in een intern (digitaal) overleg samengevoegd tot één integraal advies en er wordt bepaald wie aansluit namens VRBZO aan de omgevingstafel. Tevens is het zaaksysteem ingericht zodat taken uitgezet, verslagen vastgelegd en uren geregistreerd kunnen worden, én dat de toekomstige vergunningsaanvragen gekoppeld kunnen worden aan het desbetreffende omgevingstafel initiatief.</p> <p>De werkwijze is gereed en kan gebruikt gaan worden zodra de regionale omgevingstafel van start gaat.</p>	

B. Werken aan een weerbare samenleving

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen in 2023?	Wat hebben we bereikt?	Status
<p>Werken aan een weerbare samenleving <i>Veiligheidsbewustzijn vergroten en zelfredzaamheid bevorderen</i></p>	<p>Beïnvloedingsstrategie opstellen om zelf- en samenredzaamheid te bevorderen De strategie is erop gericht om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De samenleving weerbaarder te maken voor rampen of crises in zijn algemeenheid; • De samenleving weerbaarder te maken specifiek voor de volgende risico's: natuurbrand, storm en windhozen, cybersecurity en cyberdreigingen, extreem geweld en terrorisme, uitval telecom en ICT. 	<p>Beïnvloedingsstrategie opstellen om zelf- en samenredzaamheid te bevorderen Om de weerbaarheid van onze inwoners te vergroten op het gebied van rampen en crises (met als doel het beperken en bestrijden van de effecten van een ramp of crisis) is een integrale beïnvloedingsstrategie opgesteld. Inhoudelijk gaat het hierbij niet alleen over hoe een individu zichzelf in veiligheid kan brengen, maar ook de mensen om hen heen die dat zelf niet kunnen. De strategie draagt bij aan het vergroten van de algemene weerbaarheid (= zelf- en samenredzaam zijn in crisissituaties totdat er hulpdiensten aanwezig zijn en crisiscommunicatie is opgestart) van de inwoners van de regiogemeenten. We willen daarmee de weerbaarheid op de 5 specifieke risicothema's vergroten (natuurbranden, extreem geweld & terrorisme, verstoring telecommunicatie & ICT, storm & windhozen en aantasting cybersecurity & cyberdreigingen). De strategie vormt de basis voor een hierbij passende middelenontwikkeling in 2024.</p>	
	<p>Vorbereiden inwoneroefening In 2022 deden we een onderzoek naar de behoefte en haalbaarheid van een inwonersoefening. Afhankelijk van een positief advies maken we in 2023 een plan van aanpak. De daadwerkelijke oefening zal dan waarschijnlijk in 2024 plaatsvinden.</p>	<p>Vorbereiden inwoneroefening In 2022 onderzocht een onderzoeksbureau de behoefte en haalbaarheid van een inwonersoefening. Het bureau gaf een negatief advies aan het MT, dit advies is overgenomen. Dit project komt daarmee te vervallen.</p>	
	<p>Versterken evalueren en lerend vermogen (PDCA) crisiscommunicatie Het systematisch evalueren van de crisiscommunicatie en het effectief toepassen van inzichten.</p>	<p>Versterken evalueren en lerend vermogen (PDCA) crisiscommunicatie Binnen Bevolkingszorg hebben we de capaciteit op evalueren en lerend vermogen (PDCA) uitgebreid. De evaluatiesystematiek is herzien, en het proces om het leervermogen te vergroten is uitgewerkt en vastgelegd. In eerste instantie is er prioriteit gegeven aan het proces van crisiscommunicatie. Een effectieve communicatie naar de samenleving tijdens een crisis is namelijk essentieel voor een succesvolle afhandeling van de crisis. Inmiddels hebben we ons, vanuit het perspectief van evaluatie en leervermogen, gericht op alle inzetten en OTO-activiteiten van Bevolkingszorg.</p>	

<p>Werken aan een weerbare samenleving <i>Risico- en crisiscommunicatie</i></p>	<p>Starten aanschaf incident- en crisiscommunicatiekanaal</p> <p>We streven naar een incident- en crisiscommunicatiekanaal waarmee we onze inwoners kunnen informeren ten tijde van een crisis zodat ze weten hoe ze moeten handelen.</p> <p>De business case voor een crisiscommunicatiekanaal leggen we begin 2023 voor aan het bestuur. Bij een positief besluit starten we de aanschaf en implementatie van het crisiscommunicatiekanaal.</p>	<p>Starten aanschaf incident- en crisiscommunicatiekanaal</p> <p>Het inkooptraject voor het incident- en crisiscommunicatiekanaal is in de 2^e helft van het jaar opgepakt. Gaande het traject heeft VRBN te kennen gegeven ook graag mee te willen doen. Dit zorgde voor enige vertraging, maar het is gelukt om het inkooptraject af te ronden. Er is een partij gekozen en een opdracht verstrekt om het incident- en crisiscommunicatiekanaal te bouwen. Hiermee wordt gestart in januari 2024. De verwachting is dat we in het 1^e kwartaal van 2024 kunnen beschikken over een gezamenlijk incident- en crisiscommunicatiekanaal.</p>	
<p>Werken aan een weerbare samenleving <i>Focus op verminderd zelfredzamen</i></p>	<p>Netwerkstrategie verminderd zelfredzamen opzetten</p> <p>We zetten een netwerkstrategie op gericht op ondersteunde (hulp)organisaties en mantelzorgers van verminderd zelfredzamen zoals langdurige geestelijke gezondheidszorg en verstandelijk gehandicapten, zodat zij voorbereid zijn bij een crisis of ramp. Deze strategie sluit aan bij de beïnvloedingsstrategie voor het bevorderen van samenredzaamheid.</p>	<p>Netwerkstrategie verminderd zelfredzamen opzetten</p> <p>Dit project is in 2023 door onder meer continuïteitsproblemen binnen het GHOR-bureau niet van de grond gekomen. Vanaf 2024 wordt dit project opnieuw opgepakt. We onderzoeken eerst wat hier een effectieve aanpak in zou kunnen zijn.</p>	

C. Toekomstbestendige organisatie

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen in 2023?	Wat hebben we bereikt?	Status
<p>Toekomstbestendige organisatie <i>Zicht op risico's</i></p>	<p>Dynamisch zicht op risico's We moeten kwetsbaarheden, dreigingen en (sluimerende) crisissituaties tijdig signaleren en analyseren. Om dat te realiseren moeten we een transitie maken; van een statisch beeld naar een actueel en dynamisch zicht. Daarvoor ontwikkelen we een veiligheidsradar.</p>	<p>Dynamisch zicht op risico's We sloten aan bij de landelijke werkgroep 'methodiek Regionaal Risicoprofiel' (RRP). Hiermee leverden we een bijdrage om een nieuwe methode voor het RRP te ontwikkelen. Begin 2024 worden nieuwe landelijke uitgangspunten voor het opstellen van het RRP vastgesteld. Op basis van deze uitgangspunten gaan we in 2024 een nieuw RRP opstellen. Of dit in de vorm van een veiligheidsradar gaat gebeuren of in een ander alternatief wordt afgewogen in het project. De actuele operationele risico's worden 24/7 gemonitord door het team Monitoring & Signalering en worden dynamisch weergegeven in het veiligheidsbeeld.</p>	
	<p>Afronden zorgrisicoprofiel Specifiek voor risico's in de geneeskundige zorg in de regio willen we meer inzicht in wat ons bedreigt om ons hier beter op voor te bereiden. Hiervoor ronden we in 2023 een zorgrisicoprofiel af.</p>	<p>Afronden zorgrisicoprofiel Het zorgrisicoprofiel is eind 2023 opgeleverd door GHOR en Directeur Publieke Gezondheid (DPG). De 3 gekozen incidenttypen: 'aantasting cybersecurity/cyberdreigingen', 'verstoring telecommunicatie & ICT' en 'verstoring energievoorzienig, zijn geduïd. Er werden 3 aanbevelingen gedaan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Instellingen en GHOR Brabant-Zuidoost maken regionale planvorming voor de 3 gekozen incidenttypen. Hiervoor moeten we in de hele keten onze kennis over de drie incidenttypen vergroten. 2. Het is voor de continuïteit van zorg belangrijk dat de hele zorgketen afspraken maakt over instroom, doorstroom en uitstroom van patiënten. Een systeem dat ondersteuning biedt aan een continu en actueel beeld van de capaciteit van het zorgsysteem in de regio kan hierbij helpen. 3. De hele zorgketen maakt afspraken over de evacuatie van patiënten. <p>Conclusies en daaruit volgende aanbevelingen vanuit het zorgrisicoprofiel pakt GHOR op in 2024.</p>	

	<p>Data gestuurde inzet Brandveilig leven producten</p> <p>Vervolg pilot 2022 (indien positief). Voor de geïnteresseerde gemeenten wordt bepaald op basis van de methode die in 2022 is ontwikkeld, welke Brandveilig leven producten het beste ingezet kunnen worden. Afhankelijk van resultaat pilot de methodiek introduceren bij de overige gemeenten.</p>	<p>Data gestuurde inzet Brandveilig leven producten</p> <p>In 2021 stelden we kaartlagen voor Brandveilig leven samen. Daarmee kunnen we, met behulp van woningbrandrisicofactoren, per gemeente risicogebieden vaststellen. In 2022 ontwikkelden we een bijbehorend format om maatwerkadvies op te stellen met als doel: gerichtere toepassing van producten voor Brandveilig leven. De pilotgemeenten Nuenen, Son & Breugel, Laarbeek, Geldrop-Mierlo en Deurne hebben dit maatwerkadvies in 2022 ontvangen. Zij organiseerden concrete interventies en voorlichtingen over Brandveilig leven. In 2023 zijn de gemeenten Helmond, Someren en Valkenswaard hieraan toegevoegd.</p>	
<p>Toekomstbestendige organisatie</p> <p><i>Versterken gebruik intelligence en analyse</i></p>	<p>Doorontwikkelen informatie gestuurd werken</p> <p>Vergroten kennis data- en business analyse, zodanig dat medewerkers analytisch denken bij het signaleren van problemen, voorzien van verbanden en conclusies trekken.</p>	<p>Doorontwikkelen informatie gestuurd werken</p> <p>De eerste stappen zijn gezet richting een nieuwe datawarehouse en self-service Business Intelligence platform. Deze eerste stappen bestaan uit de basis op orde brengen en herijking van bestaande rapportages.</p> <p>Hierdoor zorgen we voor een goede basis van gegevens en rapportages, die medewerkers zelf uit kunnen bouwen en waarop analyses kunnen worden uitgevoerd met aandacht voor datakwaliteit en betrouwbaarheid.</p>	
	<p>Aansluiten bij regionaal informatieknooppunt met geneeskundige zorg informatie</p> <p>Een les uit de Covid-19 evaluatie was dat goede actuele informatie essentieel is. Om de DPG beter in staat te stellen om te sturen op ketencontinuïteit van de zorg in crisis en niet-crisissituatie sluiten we aan bij het landelijk informatieknooppunt van GGD-GHOR Nederland.</p>	<p>Aansluiten bij regionaal informatieknooppunt met geneeskundige zorg informatie</p> <p>De nieuw aangestelde informatie manager bij de afdeling GHOR is aangesloten bij het landelijke informatie knooppunt GGD-GHOR. Vanuit hier wordt actief geparticipeerd in een aantal werkgroepen.</p>	
<p>Toekomstbestendige organisatie</p> <p><i>Adaptief, innovatief en lerend vermogen vergroten</i></p>	<p>Doorontwikkelen HRM</p> <p>In 2023 brengen we de basis op orde waarbij de nadruk ligt op de processen, systemen en samenwerking. Dit doen we vanuit het perspectief van de klant. Van daaruit kunnen we gaan bouwen aan een toekomstbestendig HRM in lijn met de visie van de organisatie. Deze bouwfase bereiden we in 2023 voor. Tot slot faseren we de deels tijdelijke organisatie uit zoals die in 2022 ontstond.</p>	<p>Doorontwikkelen HRM</p> <p>Een projectmanager is bezig de basis van de HRM processen op orde te brengen (fundament HRM). Dit fundament is randvoorwaardelijk voor een toekomstbestendige afdeling HRM. Evenals een heldere toekomstvisie op HRM (HRM2025). Die is in ontwikkeling. Op basis van het fundament en HRM2025 kunnen we (verder) gaan bouwen.</p>	

	<p>Versterken aanpak cyberdreiging / -incidenten</p> <p>Cyberincidenten zijn potentieel complex en bedreigend voor de maatschappelijke continuïteit. We versterken onze aanpak van cybergevolgbestrijding door onze kennis te versterken en door het netwerk van experts en instanties te leren kennen. VRBZO participeert ook in het Oost-Brabant programma Cyber en participeert bij ontwikkelingen zoals de vorming van een regionaal expertteam digitale veiligheid.</p>	<p>Versterken aanpak cyberdreiging / -incidenten</p> <p>Binnen het Oost-Brabant programma Cyber is een regionaal expertteam Cyber gerealiseerd waarin, naast gemeenten en politie, ook VRBZO participeert.</p>	
	<p>Versterken evalueren en lerend vermogen (PDCA) crisisbeheersing</p> <p>Het systematisch evalueren van incidenten, crisissituaties en oefeningen en het effectief toepassen van inzichten komt op dit moment door capaciteitsgebrek nog niet goed van de grond. In 2023 investeren we in extra capaciteit om dit in te richten en borgen.</p>	<p>Versterken evalueren en lerend vermogen (PDCA) crisisbeheersing</p> <p>In 2023 beoordeelden we alle opgeschaalde GRIP-incidenten, oefeningen en een aantal voorbereidingen voor evenementen. Bovendien is er een extra systeemtest uitgevoerd, met als doel de hoofdstructuur te testen. De rapportage hiervan staat gepland voor het 1^e kwartaal van 2024. Het evaluatieproces is herzien en aangepast aan de huidige capaciteit, in overleg met de verschillende kolommen en meldkamers. De eerste stappen zijn gezet om de PDCA-cyclus concreet te maken.</p>	
<p>Toekomstbestendige organisatie <i>Toekomstgerichte incidentenbestrijding</i></p>	<p>Herijken en laten vaststellen brandweezorgbeleid</p> <p>We stellen de strategische uitgangspunten voor brandweezorgbeleid bestuurlijk vast. Dit doen we onder andere op basis van een risicoprofiel brandweezorg.</p>	<p>Herijken en laten vaststellen brandweezorgbeleid</p> <p>We gaan het Risicoprofiel Brandweezorg herzien met een nieuwe aanpak, waarbij we streven naar een gezamenlijk en samenhangend beeld van alle risico's op het gebied van brandweezorg, zowel op het vlak van risicobeheersing als incidentbestrijding. We gaan hierbij rekening houden met de dynamiek van risico's. Eind 2023 is hiertoe een project gestart dat zich nu in een oriënterende fase bevindt. We volgen hierin het voorbeeld van enkele andere Veiligheidsregio's die ons voorgingen. Ook volgen we hiermee de landelijke ambitie om te komen tot een dynamisch risicoprofiel. Gezien de complexiteit van dit proces, zal het project een lange looptijd kennen. Dat komt omdat we veel moeten organiseren, om tot een dynamisch risicoprofiel te komen.</p> <p>Parallel aan het project 'dynamisch risicoprofiel' startten we eind 2023 met het opstellen van een beleidsagenda. Zodat we medio 2024 een beleidsplan voor Brandweezorg kunnen opleveren voor de periode 2026-2030. Dit beleidsplan wordt afgestemd op het nieuwe Regionaal Beleidsplan, haalt input uit het statische, traditionele risicoprofiel Brandweezorg dat in december 2023 is voltooid en we volgen landelijke ontwikkelingen binnen de brandweer en regionale ontwikkelingen in Zuidoost-Brabant.</p>	

<p>Ontwikkelen nieuw dekkingsplan en strategisch huisvestingsplan</p> <p>Er is een bestuurlijk wens om te komen tot een regionaal strategisch huisvestingsplan. Daarnaast is er een wettelijke verplichting om vierjaarlijks nieuw dekkingsplan op te leveren. Omdat we vanuit 37 brandweerkazernes opereren (die we in bijna alle gevallen huren van de betreffende gemeente) zijn uitgangspunten voor een strategisch huisvestingsplan relevant voor ons, vooral vanwege de spreiding van eenheden over het verzorgingsgebied.</p>	<p>Ontwikkelen nieuw dekkingsplan en strategisch huisvestingsplan</p> <p>Er is een nieuwe landelijke systematiek voor het opstellen van dekkingsplannen, met als basis de gebiedsgerichte opkomsttijden (GGO). In 2023 zijn de systemen hierop aangepast, zijn vakspecialisten bijgeschoold en zijn enkele proefberekeningen gemaakt. Het nieuwe Dekkingsplan wordt in 2024 opgesteld en opgeleverd op basis van de GGO.</p> <p>Midden 2023 is een project gestart om te komen tot een meerjaren huisvestingsplan VRBZO met als centrale vraag "Hoe zorgen we voor een toekomstbestendige en blijvend betaalbare huisvesting voor de uitoefening van de kerntaken van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost?". Na het ophalen van input is met vastgoedbeheerders van betrokken gemeenten gesproken over strategische uitgangspunten, het portfolio van de kazernes en het huisvestingsmodel. Het concept meerjaren huisvestingsplan ligt nu klaar voor een bestuurlijke dialoog in het voorjaar van 2024.</p>	
<p>Uitfaseren drukluchtschuim tankautosputten</p> <p>Uitvoering geven aan het besluit om alle tankautosputten van de vrijwillige posten te ontdoen van de DLS-installatie. Alle tankautosputten zijn voorzien van een nieuwe blusconfiguratie en we voldoen aan de landelijke eisen voor schuimblussing.</p>	<p>Uitfaseren drukluchtschuim tankautosputten</p> <p>De uitfasering van de drukluchtschuiminstallaties op de tankautosputten van de vrijwillige brandweerposten is in volle gang. Door enkele verstoringen in het proces is het niet gelukt om dit eind 2023 af te ronden. De uitfasering loopt daarom nog door tot halverwege 2024.</p>	

4. Verplichte paragrafen

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat een aantal paragrafen verplicht onderdeel uitmaakt van het jaarverslag. Deze verplichte paragrafen staan in dit hoofdstuk. De paragrafen Lokale heffingen en Grondbeleid gelden niet voor onze organisatie en zijn daarom weggelaten.

4.1 Risicomanagement en weerstandsvermogen

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' worden de risico's in beeld gebracht en gerelateerd aan de weerstandscapaciteit. Het gaat bij risico's om gebeurtenissen die zich mogelijk kunnen voordoen en die het realiseren van de doelstelling(en) van de organisatie kunnen verstoren. De belangrijkste beleidsuitgangspunten voor VRBZO op gebied van risicomanagement zijn:

- Risico's in een cyclisch proces inventariseren, beoordelen en monitoren via een continuïteitsplan;
- De instelling van een weerstandsvermogen heeft als doel om een stabiele (trendmatige) ontwikkeling van de gemeenschappelijke bijdrage te waarborgen;
- De hoogte van de algemene reserve is vastgesteld en moet tussen de € 2,0 miljoen en € 2,4 miljoen liggen. De algemene reserve dient als primair weerstandsvermogen.

Aangezien de hoogte van onze begroting vanaf 2024 in een andere bandbreedte terecht komt hebben wij besloten om de algemene reserve met het vrijgekomen resultaat te vergroten om aan de nieuwe eisen te voldoen. De nieuwe bandbreedte bedraagt €2,4 tot €3,2 miljoen. Onze algemene reserve komt daarmee net iets boven de bovengrens uit. Dit stelt ons in staat om snel en adequaat te handelen in geval dat onvoorziene omstandigheden met een significante financiële impact zich voordoen.

4.1.1 Risico-inventarisatie

Het risico-overzicht in het continuïteitsplan bestaat uit de factoren kans en impact. Met kans bedoelen we welke mate van waarschijnlijkheid er bestaat dat een risico zich manifesteert. Bij ieder risico schatten we in hoe waarschijnlijk het is dat dit risico zich in de nabije toekomst zal voordoen. Met impact bedoelen we de negatieve financiële invloed die een risico mogelijk heeft op de continuïteit van de dienstverlening: wat zijn de geschatte kosten? Door het bepalen van kans en (financiële) impact vindt een inschatting van risico's plaats. Om het benodigd weerstandsvermogen te berekenen vermenigvuldigen we de geschatte impact met een percentage volgens onderstaande tabel.

Kans	Impact
Zeër waarschijnlijk	90%
Waarschijnlijk	70%
Reëel (50/50)	50%
Onwaarschijnlijk	30%
Zeër onwaarschijnlijk	10%

Over het algemeen zien we door toenemende druk van wet- en regelgeving en risico's in de bedrijfsvoering dat de mate van risico is toegenomen. In onderstaand schema staan de belangrijkste risico's inclusief de risico-inschatting kans en impact. De belangrijkste items (grootste kans en/of impact) lichten we vervolgens toe. Tijdens de reguliere gesprekken over planning en control worden de risico's besproken en bijgesteld. De risico's, en eventueel genomen beheersmaatregelen om de impact te dempen, worden gemonitord en periodiek gewogen door het managementteam.

Risico-inventarisatie	Kans	Impact	Bedrag tbv weerstandsvermogen	i / s
A. Brandweezorg				
1 Wijzigingen in beleid FLO-regeling beroepsbrandweer	Reëel (50/50)	pm	pm	
2 Loonkosten irt vrijwilligers en WNRA	Reëel (50/50)	€ 500.000	€ 250.000	s
3 2e loopbaanbeleid	Reëel (50/50)	€ 750.000	€ 375.000	i
4 Vakbekwaamheid	Zeer waarschijnlijk	€ 575.000	€ 517.500	s
5 Aansprakelijkheid brand Hapert boven verzekerd bedrag	Zeer onwaarschijnlijk	€ 22.000.000	€ 2.200.000	i
6 Onvoldoende vrijwilligers om paraatheid te borgen	Onwaarschijnlijk	€ 500.000	€ 150.000	s
7 PFAS vervuiling door blusschuim	Zeer onwaarschijnlijk	pm	pm	i
8 PTSS door inzet bij incidenten	Zeer onwaarschijnlijk	pm	pm	i
B. Veiligheid				
1 Kosten grootschalige of langdurige crisis of incident	Waarschijnlijk	€ 500.000	€ 350.000	i
C. Ondersteuning organisatie (bedrijfsvoering)				
1 Huisvesting gebruikersonderhoud	Zeer waarschijnlijk	€ 500.000	€ 450.000	s
2 Huisvesting duurzaamheid	Zeer waarschijnlijk	pm	pm	
3 Informatieveiligheid (cybersecurity) i.v.m. data- en/of beveiligingslek	Onwaarschijnlijk	€ 1.000.000	€ 300.000	i
4 Investering in informatieveiligheid BIO (middelen/mensen ICT)	Zeer waarschijnlijk	€ 250.000	€ 225.000	s
5 Wet open overheid	Zeer waarschijnlijk	€ 100.000	€ 90.000	s
6 Eigen risicodragers WW	Waarschijnlijk	€ 75.000	€ 52.500	i
7 Bedrijfscontinuïteit bij calamiteit	Onwaarschijnlijk	pm	pm	i
8 Stijgende rentekosten voor leningen	Reëel (50/50)	€ 400.000	€ 200.000	s
9 Kosten die voortvloeien t.b.v. bedrijfskritische continuïteit (bijvoorbeeld kostbare opleidingen of inhuur op gebied van brand- en omgevingsveiligheid, business intelligence, HRM, ICT, kosten juridische ondersteuning etc.);	Zeer waarschijnlijk	€ 250.000	€ 225.000	i
TOTAAL			€ 5.385.000	

A. Brandweezorg

Wijzigingen in beleid FLO-regeling

De regeling voor functioneel leeftijdsontslag (FLO) is een pensioenregeling die regelmatig aan wijzigingen onderhevig is, hierdoor kunnen financiële verplichtingen ontstaan die invloed hebben op de pensioenvoorziening. De precieze impact van toekomstige wijzigingen in de FLO-regeling is lastig vooraf in te schatten. Om dit risico te beperken wordt de wetgeving omtrent de FLO-regeling actief gemonitord. Voor de FLO-regeling is vanaf 2020 een voorziening aangemaakt, deze is verder toegelicht in de jaarrekening.

Loonkosten irt vrijwilligers en WNRA

De wet normalisering rechtspersoon ambtenaren (WNRA) heeft als doel om de rechtspositie van ambtenaren en werknemers in het bedrijfsleven gelijk te trekken. Deze wet is ook van toepassing op het personeel van veiligheidsregio's. Vanwege het vrijwillige brandweersysteem in Nederland heeft de invoering van de WNRA specifieke gevolgen voor deze regio's. Op dit moment hebben brandweervrijwilligers een aparte juridische positie,

die verschilt van die van beroepspersoneel. Met de invoering van de WNRA zullen vrijwilligers in de toekomst een arbeidsovereenkomst hebben en aanspraak kunnen maken op toeslagen en voorzieningen die ook voor beroepspersoneel gelden. Dit zal leiden tot aanzienlijk hogere structurele kosten.

De veiligheidsregio's hebben een uitzonderingspositie gekregen en daarmee is de WNRA voor ons uitgesteld. Als we kijken naar andere veiligheidsregio's, zien we dat de kosten eventueel kunnen oplopen tot €1.500.000 per jaar. Inmiddels weten we dat onze regio minder nadeel heeft dan andere regio's. Dit heeft te maken met het feit dat wij niet aan kazernering doen, waar sommige andere veiligheidsregio's dit wel toepassen. Kazernering houdt in dat vrijwilligers als een soort beroepskracht op de kazerne blijven om de paraatheid te dekken. Veiligheidsregio's die dit systeem hanteren zouden bij de intrede van WNRA veel extra kosten ontvangen. Voor ons zal het financiële nadeel daarmee ook lager uitkomen. Er wordt landelijk nog onderzoek gedaan naar het effect van de invoering en naar manieren om daar invloed op uit te oefenen. Daarom zijn de ontwikkelingen rondom de invoering van de WNRA voor vrijwilligers op dit moment nog onzeker.

2^e loopbaanbeleid beroepsbrandweer

Medewerkers die vanaf 2006 in dienst kwamen bij de beroepsbrandweer, werken in principe maximaal 20 jaar in een repressieve functie. De eerste medewerkers begonnen daarom in 2021 met de voorbereidingen voor hun 2^e loopbaan. De kosten voor deze medewerkers zijn nog beperkt. We deden toezeggingen, die vooral waardevol waren voor de medewerker. Bijvoorbeeld de mogelijkheid om een jaar parttime te werken of een terugkeergarantie voor een jaar. Oplossingen, waardoor een medewerker relatief veilig een eigen bedrijf kan starten of ergens anders ervaring op kan doen. En ze kosten de organisatie weinig.

We dachten dat de daling van de FLO-kosten groter zou zijn dan de kosten voor het 2^e loopbaanbeleid. Zodat de kosten van het nieuwe beleid, die van het oude beleid konden vervangen. Per saldo zouden daardoor de financiële effecten worden gedempt. Inmiddels weten we dat de FLO-kosten, na opnieuw een wijziging in het landelijke beleid, nog tot ten minste 2029 per saldo stijgen. Dit brengt een risico met zich mee voor kosten rondom het 2^e loopbaanbeleid. We verwachten wel extra kosten te moeten maken, maar we hebben nog geen uitgebreide ervaringscijfers om die te onderbouwen. We zien andere regio's bedragen opnemen in hun begroting tot €70.000 per medewerker of een bedrag van €750.000 reserveren. Als we kijken naar de cijfers van nu en de genoemde ervaringen met de eerste uittrekkers, denken we dat dit voor VRBZO nog niet nodig is. We bekijken dit periodiek en stellen ons beleid bij als er aanleiding voor is.

Op verzoek van de sector en sociale partners doet de Universiteit van Maastricht onderzoek naar de regeling en naar mogelijkheden om de regeling aan te passen. Het onderzoek startte in 2022 en duurt 4 jaar. Tijdens het onderzoek moeten de medewerkers wel een plan voor een 2^e loopbaan maken, maar ze hoeven de organisatie nog niet te verlaten.

Vakbekwaamheid

Veel verloop van brandweerpersoneel en omgaan met nieuwe technieken zorgen voor druk op het opleidingsbudget. Denk bij nieuwe technieken aan (nieuwe) specifieke vaardigheden om natuurbranden en incidenten te bestrijden waarbij oude technieken niet voldoen (bijvoorbeeld hulpverlening bij elektrische auto's, brand in installaties voor zonnepanelen, etc.). Maar ook omgaan met wetgeving die verandert vraagt om opleiding en training van medewerkers die adviseren over (brand)veiligheid. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de Omgevingswet, die sinds 1 januari 2024 geldt. De Omgevingswet heeft consequenties voor de fysieke veiligheid en dus ook voor de veiligheidsregio's. Voor ons betekent dit meer betrokkenheid aan de voorkant van het proces, meer samenwerken met inwoners, bedrijven, het Rijk, gemeenten, waterschappen en provincies. Van regelgericht naar meer risico gericht. Hier zijn andere competenties voor nodig, het vraagt iets van onze advies vaardigheden. Het project hiervoor is al een tijdje aan de gang.

Vanuit Trainen & Oefenen (T&O) zijn we bezig met een programma om de vakbekwaamheid van de repressieve brandweerm medewerkers op niveau te houden. Dit programma heeft als doel om de kwalitatieve paraatheid structureel te borgen. Dit programma leidt tot extra kosten.

Aansprakelijkheid brand Hapert boven verzekerd bedrag

De brandweer is door de verzekeraar van een afgebrand bedrijfsgebouw in Hapert aansprakelijk gesteld voor de geleden schade. Het incident vond in 2020 plaats. De rechtszaak over deze casus bevindt zich nog in een onderzoekend stadium. VRBZO is verzekerd voor materiele schade tot een bedrag van € 5 miljoen. De totale claim bedraagt ongeveer € 27 miljoen. De kans dat we dit bedrag in geheel moeten uitbetalen achten wij als zeer onwaarschijnlijk. Doordat het om een aanzienlijk bedrag gaat drukt het zwaar op de benodigde weerstandscapaciteit.

Onvoldoende vrijwilligers om paraatheid te borgen

Het is voor ons als organisatie belangrijk dat we voldoende vrijwilligers hebben om de paraatheid op alle posten te garanderen. We zien dat de uitstroom van vrijwilligers wat verhoogt. De landelijke trend is dat deze ontwikkeling zich doorzet en zelfs erger wordt. De periode dat een brandweervrijwilliger actief is, daalt. Om ervoor te zorgen dat er genoeg vrijwilligers zijn worden er lokale wervingscampagnes gehouden. Mochten er in de toekomst onvoldoende vrijwilligers zijn om de paraatheid te waarborgen kan dit leiden tot hogere structurele kosten. Bijvoorbeeld doordat er beroepskrachten ingezet moeten worden om mee uit te rukken.

PFAS-vervuiling door blusschuim

De brandweer oefende regelmatig met blusschuim. Uit onderzoek blijkt dat dit blusschuim PFAS kan bevatten en dat daardoor de bodem van oefenlocaties verontreinigd is geraakt. Er zijn grondeigenaren die de brandweer om nader onderzoek hebben verzocht. Een (mogelijke) PFAS-verontreiniging brengt mogelijk gezondheidsrisico's of juridische, financiële en/of bestuurlijke risico's met zich mee. De onderzoeken en eventuele sanering van grond zijn kostbaar. We doen nog onderzoek naar de impact.

PTSS door inzet bij incidenten

De brandweer wordt ingezet bij allerlei soorten incidenten. Sommige incidenten zijn dermate heftig, dat de betrokken medewerkers mogelijk (een vorm van) post-traumatische stressstoornis (PTSS) oplopen. Dit kan leiden tot (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid en psychische klachten. Wij zien PTSS als een beroepsziekte en ondersteunen de medewerkers onder andere via de bedrijfsarts, een team collegiale opvang en vertrouwenspersonen.

A. Veiligheid

Kosten grootschalige of langdurige crisis of incident

Een grootschalige of langdurige crisis of incident (bijvoorbeeld een grote natuurbrand, coronacrisis, cybercrisis of energiestoring) zal van ons als organisatie veel vragen. Onze capaciteit zal op volle toeren moeten draaien. Dit brengt extra kosten met zich mee. Denk bijvoorbeeld aan een grootschalige inzet van materieel en mensen.

B. Ondersteuning organisatie

Huisvesting: gebruiksonderhoud en duurzaamheid

VRBZO huurt haar kazernes van de gemeenten in de regio. Met gemeenten maakten we afspraken over gebruikersonderhoud. Eerste schattingen voor 2027 en daarna, laten een financieel tekort zien voor dit type onderhoud. Ook moeten de kazernes duurzamer worden en zijn er aanvullende eisen voor een veilige werkplek. We hebben nog geen beeld van de kosten van het duurzaam maken. Daar maken we met de gemeenten, als eigenaren van de kazernes, afspraken over. Op lange termijn verwachten we een tekort voor het onderhoud van de kazernes. Daarom beschouwen we eventuele tussentijdse voordelen als incidenteel.

Informatiebeveiliging (cybersecurity) / BIO

De afgelopen jaren stegen de risico's en kosten bij een data- of beveiligingslek flink. De kosten bestaan bijvoorbeeld uit boetes en herstel na een lek of uit kosten voor de uitval en herstart van de operatie. Dit zijn vooral incidentele kosten. Naast deze risico's zien we rondom informatiebeveiliging een sterke stijging van de structurele kosten op ons afkomen. Een ander ongewild gevolg van een beveiligingslek is imagoschade voor de organisatie.

Om de risico's te verlagen heeft de VRBZO deels in huis en deels uit huis de informatievoorziening georganiseerd. Maatregelen: verwerkersovereenkomsten afsluiten met leveranciers en het protocol melden datalek. Ook houden wij regelmatig een penetratietest, dit is een test waarin een 'ethische hacker' kijkt welke kwetsbaarheden er aanwezig zijn in ons netwerk. Op basis daarvan worden verbeteringen doorgevoerd. Daarnaast worden bewustwordingscampagnes gevoerd gericht op medewerkers over de risico's van digitaal verkeer. Als laatste worden er investeringen gedaan in project BIO ter versterking van de informatieveiligheid.

Het project implementatie BIO (baseline informatieveiligheid overheid) is een project om de informatieveiligheid binnen onze organisatie te waarborgen. Het betreft de hele organisatie, omdat iedereen te maken heeft met bedrijfsprocessen die gebruikmaken van informatie. Het is een intensief project, waarbij de kans groot is dat er extra middelen en mensen voor nodig zijn voor de organisatie I&A.

Eigen Risicodragers WW

Werkgevers in de overheidssector zijn verplicht eigenrisicodragers WW. Voor de VRBZO is dit dus ook het geval. Dit betekent dat er geen premie afgedragen moet worden. Daarentegen moeten wij de kosten betalen van de WW-uitkering wanneer iemand werkloos raakt. Dit brengt een risico van aanvullende uitgaven met zich mee. Om dit te verminderen is het belangrijk om de arboveiligheid te garanderen. Hiervoor is onder andere een actualisatie van het risico inventarisatie & inventarisatie (RI&E) plan gemaakt.

Bedrijfscontinuïteit bij calamiteit

De kans bestaat dat er naar aanleiding van een calamiteit de bedrijfscontinuïteit in het geding komt. Het zou kunnen dat de centrale infrastructuur niet functioneert als gevolg van bijvoorbeeld opzettelijk vernieling, waterschade, stroomuitval, ondercapaciteit of cybercrime. Om dit te voorkomen zijn er back up generatoren, een fysieke toegangsbeveiliging en een actueel bedrijfscontinuïteitsplan.

Stijgende rentekosten bij leningen

Kapitaalmiddelen van VRBZO worden gefinancierd met vreemd vermogen (leningen). Bij een stijging van de rente op de kapitaalmarkt stijgen de structurele financieringslasten van VRBZO. Wij monitoren de renteontwikkeling continu bij het aantrekken van vreemd kapitaal. Als het nodig is, herzien we het financieringsbeleid.

Kosten die voortvloeien t.b.v. bedrijfskritische continuïteit

Door krapte op de arbeidsmarkt is het steeds lastiger om mensen in vaste dienst aan te nemen. Vooral voor specialistische functies ervaren we problemen om mensen te vinden. Omdat de werkdruk op de organisatie wel blijft voortbestaan is het nodig om mensen extern in te huren. Een andere manier de bedrijfscontinuïteit te waarborgen is mensen om te scholen door opleidingen aan te bieden. Dit leidt tot extra uitgaven om onze werkzaamheden te kunnen blijven uitvoeren.

Wet open overheid

De wet open overheid (WOO) heeft als doel overheden en semioverheden transparanter te maken. De WOO biedt mensen de kans om een verzoek tot informatie uit documenten in te dienen. De uitvoering hiervan gaat in combinatie met het besluit digitale toegankelijkheid tot structurele meerkosten leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het Rijk. Deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

Conclusie

Op basis van de gekwantificeerde actuele risico's is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op €5.385.000. De benodigde weerstandscapaciteit ligt boven het weerstandsvermogen van € 3.261.747. Hiermee bedraagt de ratio 0,61. Het is niet reëel dat bovengenoemde risico's zich gelijktijdig voordoen. Tevens zijn kans en impact van enkele risico's lastig in te schatten, waarbij met name aansprakelijkheid bij de brand in Hapert zwaar meeweegt. In het uiterste geval, indien risico's zich daadwerkelijk voordoen en het beschikbare vermogen overschrijden, zal VRBZO terugvallen op de gemeenten in de gemeenschappelijke regeling om de kosten te dekken.

4.1.2 Financiële kengetallen VRBZO

Het BBV schrijft voor dat we een aantal financiële kerngetallen standaard opnemen in de verplichte paragraaf Risicomanagement en Weerstandsvermogen. Dit doen we hieronder voor 2023.

Financiële kengetallen conform BBV-richtlijn:	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023	Begroot %
Netto schuldquote	38%	35%	40%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	38%	35%	40%
Solvabiliteitsratio	5%	10%	6%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	

De netto schuldquote is lichtelijk gedaald ten opzichte van vorig jaar. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de veiligheidsregio ten opzichte van de eigen middelen. Daarmee geeft het een indicatie van de mate waarin de rente en aflossingen op de exploitatie drukken.

Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen. De solvabiliteitsratio is gestegen ten opzichte van vorig jaar.

4.1.3 Weerstandsvermogen en –capaciteit

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de organisatie om (financiële) risico's op te vangen. Het vormt als beheersmaatregel het sluitstuk van risicomanagement. Het weerstandsvermogen geeft de financiële robuustheid aan van de begroting, de jaarrekening en de financiële positie. De ratio weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (gekwantificeerde risico's). De weerstandscapaciteit wordt gevormd door de gemeenschappelijke middelen (reserves) en is bedoeld om niet begrote kosten te dekken. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen dat ingezet kan worden om eenmalige tegenvallers op te vangen. De middelen die dat vermogen bepalen zijn:

- de algemene reserve en de reserves waaraan het Algemeen Bestuur een bestemming heeft gegeven die kan worden gewijzigd (bestemmingsreserves);
- de in de begroting opgenomen ramingen voor onvoorziene uitgaven voor zover hier nog geen bestemming aan is gegeven;
- de stille reserves, voor zover deze op korte termijn materieel te maken zijn (reserves waarvan de omvang en/of het bestaan niet uit de balans blijkt, voortkomend uit de onderwaardering van activa of overwaardering van schulden bij het volgen van normale waarderingsmethoden).

Behalve de algemene reserve heeft VRBZO geen andere (stille) reserves of risicoposten in de begroting die kunnen dienen als incidentele weerstandscapaciteit. De hoogte van de algemene reserve is op verzoek van de diverse besturen met de andere grote gemeenschappelijke regelingen vastgesteld. Hierbij is een bandbreedte voor de omvang van de algemene reserve bepaald op basis van de omvang van de begroting. In het geval van VRBZO is deze bandbreedte € 2,0 – 2,4 miljoen. Zoals in paragraaf 4.1. Risicomanagement en weerstandvermogen is aangegeven hebben wij besloten om de bandbreedte van de nieuwe begroting alvast aan te houden, deze ligt tussen de 2,4 en 3,2 miljoen.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit heeft betrekking op het vermogen om onverwachte tegenvallers structureel in de lopende begroting op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. De middelen die dat vermogen bepalen zijn:

- bezuinigingsmogelijkheden (voor zover nog niet meegenomen in de begroting en meerjarenramingen);
- cumulatief geraamde onvoorziene uitgaven;
- de resterende (onbenutte) belastingcapaciteit (niet van toepassing voor VRBZO).

Op basis van de cijfers uit de jaarrekening 2023 levert dit de volgende weerstandscapaciteit op:

2023	
Incidentele weerstandscapaciteit	
Algemene reserve	€ 3.261.747
Bestemmingsreserves	€ 0
Stille reserves	€ 0
Totale incidentele weerstandscapaciteit (a)	€ 3.261.747
Structurele weerstandscapaciteit	
	€ 0
Cumulatief geraamde onvoorziene uitgaven	€ 0
Totale structurele weerstandscapaciteit (b)	€ 0
Totale weerstandscapaciteit (a + b)	
	€ 3.261.747

4.2 Financiering

In de financieringsparagraaf komen onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van VRBZO. Uitgangspunten voor dit beleid zijn intern vastgelegd in de financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet en in het treasury statuut.

In overleg met de 4 gemeenschappelijke regelingen in Zuidoost-Brabant is één model van financiële verordeningen, treasury statuten en 'Nota activeren, waarderen en afschrijven' opgesteld. Deze zijn in 2019 en december 2022 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

4.2.1 Renterisicomanagement

Renterisicomanagement is een van de grootste aandachtsgebieden van de Wet FIDO. In deze paragraaf gaan we in op de renterisico's en het beleid, dat is verbonden met de uitvoering van de treasury functie. Vanuit de optiek van de Wet FIDO zien we renterisico's op de korte en op de langere termijn.

Renterisico op korte termijn: de kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet financiering decentrale overheden (FIDO) een norm gesteld voor het maximumbedrag, waarop VRBZO haar financiële bedrijfsvoering via middelen met een looptijd van maximaal een jaar mag financieren.

De kasgeldlimiet is een voorgeschreven sturings- en verantwoordingsinstrument om het renterisico op de korte schuld te beperken. Als grondslag van de wettelijk toegestane omvang van de kasgeldlimiet wordt de omvang van de jaarbegroting per 1 januari voor het gehele begrotingsjaar aangehouden. Voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt het percentage voor de berekening van de kasgeldlimiet 8,2% dat voor onbepaalde tijd is vastgesteld.

Toetsing vindt plaats door het berekende bedrag te vergelijken met de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet. Indien de werkelijke omvang lager is dan wettelijk toegestane omvang, is er sprake van ruimte; indien de werkelijke omvang hoger is dan is er sprake van overschrijding.

Toets kasgeldlimiet				
Omvang begroting per 1 januari (=grondslag)	Bedragen in euro's per kwartaal			
54.076.891	Q1	Q2	Q3	Q4
1. Toegestane kasgeldlimiet	4.434.305	4.434.305	4.434.305	4.434.305
- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
- in bedrag	4.434.305	4.434.305	4.434.305	4.434.305
2. Omvang vlottende korte schuld	5.000.000	0	0	0
Opgenomen gelden < 1 jaar	5.000.000	0	0	0
Schuld in rekening-courant	0	0	0	0
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
3. Vlottende middelen	7.682.688	4.879.270	5.819.723	4.774.569
Contante gelden in kas	1.009	1.274	393	746
Tegoeden in rekening-courant	7.681.679	4.877.996	5.819.330	4.773.823
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0	0	0
4. Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet (1)	4.434.305	4.434.305	4.434.305	4.434.305
Totaal netto vlottende schuld (2)-(3)	-2.682.688	-4.879.270	-5.819.723	-4.774.569
Ruimte (+)/Overschrijding (-)	7.116.993	9.313.575	10.254.028	9.208.874

De Ratio weerstandvermogen bedraagt 0,61 over 2023. In paragraaf 4.1.1. duiden we onze conclusie over dit cijfer.

Renterisico op langere termijn: de renterisiconorm

VRBZO loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de Wet FIDO de renterisiconorm geformuleerd. Het doel van deze norm is om overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één bepaald jaar te voorkomen, één en ander ter bescherming van de financiële positie. Met deze norm bevordert de Wet FIDO een solide financieringswijze bij openbare lichamen. Conform voorschrift van de geactualiseerde Wet FIDO wordt het renterisico in onderstaande tabel voor de komende 4 jaar bepaald, terwijl de renterisiconorm alleen betrekking heeft op het totaal van de rekening van het komende jaar. De norm schrijft voor dat maximaal 20% van het begrotingstotaal in een bepaald jaar gebruikt mag worden voor aflossing waarbij rekening wordt gehouden met de renteverandering van leningen. VRBZO voldoet hieraan voor elk van de vier jaarschijven.

Renterisiconorm

Grondslag	2023	2024	2025	2026
Omvang begroting	€ 54.076.891	€ 61.000.000	€ 60.800.000	€ 60.800.000
20% norm	€ 10.815.378	€ 12.200.000	€ 12.160.000	€ 12.160.000
Aflossing	€ 2.815.199	€ 2.723.333	€ 2.723.333	€ 2.100.000
Renteverandering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 2.815.199	€ 2.723.333	€ 2.723.333	€ 2.100.000
Ruimte	€ 8.000.179	€ 9.476.667	€ 9.436.667	€ 10.060.000

Rentevisie

VRBZO baseert haar rentevisie op die van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

4.3.1 Gebouwbeheer

De gebouwen die in beheer zijn van VRBZO kunnen we onderverdelen in diverse categorieën, te weten:

- huur van de gemeenten (32 gebouwen);
- huur van derden (1 gebouw);
- in eigendom van VRBZO (1 gebouw);
- tijdelijk in eigendom van VRBZO (2 gebouwen);
- tijdelijk in eigendom van VRBZO door een Vereniging van Eigenaren (2 gebouwen).

De overname van de kazernes jonger dan 10 jaar was noodzakelijk om te voorkomen dat (een deel van) de BTW-compensatie die de gemeenten teruggevorderd hebben bij de belastingdienst ten tijde van de bouw, moest worden terugbetaald. Met de betreffende gemeenten is afgesproken dat, zodra de BTW-herzieningsperiode is verlopen, deze gebouwen worden terug geleverd tegen de dan geldende boekwaarden. Omdat de gemeenten op termijn weer eigenaar worden is het groot onderhoud van deze kazernes bij de gemeenten belegd.

4.3.2 Investeringsbeleid

VRBZO hanteert een meerjarige investeringsbegroting. Uitgangspunt daarin is dat investeringen worden vervangen op het moment dat zij economisch volledig zijn afgeschreven. De vervangingswaarde wordt bepaald op basis van een jaarlijkse indexering. Alleen als op basis van recent aangeschafte vergelijkbare producten de aanschafprijs fors afwijkt dan wordt de meeste courante marktprijs gehanteerd. Begrotingstechnisch worden investeringen in het jaar geraamd aansluitend aan het moment dat het oude activum is afgeschreven. Zodra de vervanging dichterbij komt, wordt de begroting aangepast aan de inhoudelijke planning. Werkelijke aanschaf van investeringsgoederen worden geactiveerd op 1 januari na het moment van ingebruikname.

4.4 Verbonden partijen

Een organisatie wordt gezien als een 'verbonden partij' als VRBZO belanghebbende is bij de organisatie, zowel vanuit bestuurlijk als financieel oogpunt. VRBZO had op 31 december 2023 zelf geen verbonden partijen.

VRBZO zelf is een samenwerkingsverband op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waaraan 21 gemeenten deelnemen. De deelnemende gemeenten zorgen dat VRBZO over voldoende (financiële) middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen, waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd is. Ook hebben gemeenten een bestuurlijk belang in onze organisatie. Hierdoor is VRBZO een verbonden partij voor de 21 gemeenten.

4.5 Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering wordt een nadere duiding gegeven aan fouten en onzekerheden die onderdeel uitmaken van de rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast wordt toegelicht welke maatregelen het Dagelijks Bestuur neemt om fouten en onzekerheden (in de toekomst) te voorkomen. Ten slotte bespreken we in deze paragraaf kort wat relevante thema's over de bedrijfsvoering van onze organisatie.

4.5.1 Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van het boekjaar 2023 is VRBZO verplicht om zelf een rechtmatigheidsverantwoording op te stellen. Hiermee legt het Dagelijks Bestuur zelfstandig verantwoording af over de geldende wet- en regelgeving bij de totstandkoming van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door de Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

In 2023 heeft het Algemeen Bestuur besloten om de paragraaf 'rechtmatigheidsverantwoording' toe te voegen aan de financiële verordening. Voor de rechtmatigheidsverantwoording zijn de volgende criteria getoetst: begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium. Zie Bijlage Rechtmatigheidsverantwoording voor de volledige rechtmatigheidsverantwoording.

Het begrotingscriterium heeft betrekking op de grenzen van de baten en lasten in de geautoriseerde begroting.

De begroting wordt bewaakt door de planning & control-cyclus. Begrotingswijzigingen vinden 3 à 4 keer per jaar plaats, en worden door het Algemeen Bestuur geautoriseerd. Zie ook hoofdstuk 5.2 Begrotingswijzigingen 2023. De begroting is vastgesteld op programmaniveau.

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zoals de Aanbestedingswet.

Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium heeft betrekking op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden en eigendommen bij financiële beheershandelingen.

Het Algemeen Bestuur heeft een verantwoordingsgrens vastgesteld waarboven het Dagelijks Bestuur de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording.

De verantwoordingsgrens is vastgesteld op 3% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.899.191.

Alleen die bevindingen die boven de rapporteringsgrens uitkomen dienen gerapporteerd te worden aan het Algemeen Bestuur en vastgelegd in de rechtmatigheidsverantwoording. De rapporteringsgrens voor de veiligheidsregio is vastgesteld op €50.000.

Het Algemeen Bestuur is van mening dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten en ook de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde verantwoordings- en rapporteringsgrens.

Om in de toekomst aan de rechtmatigheidsverplichtingen te voldoen hebben wij als organisatie maatregelen genomen. Zo zal er op een hogere frequentie aandacht besteed worden aan de spendanalyse. De spendanalyse is een overzicht van alle crediteuren en de bestedingen van de afgelopen vier jaar. Dit levert managementinformatie op waarmee wij als organisatie het inkoopbeleid kunnen toetsen en verbeteren. De spendanalyse werd tot en met 2023 op jaarlijkse basis gemaakt. Met ingang van 2024 zal de spendanalyse dezelfde rapportagecyclus aanhouden als de Bestuursrapportage. Dat wil zeggen twee keer per jaar (april en augustus), en daarnaast blijft de spendanalyse aan het eind van het jaar in stand. Ook zal er drie keer per jaar een tussentijdse scan op de inkoop worden gemaakt. Dit stelt ons in staat om tijdig aanbestedingsoverschrijdingen te constateren en daarop te acteren. Daarnaast hebben wij de ambitie om de verbijzonderde interne controlefunctie binnen de organisatie te versterken. In de laatste maanden van 2023 hebben we vorderingen gemaakt op de vacante functie van AO/IC door deze gedeeltelijk intern in te vullen. De ambitie is om voor de overige vacatureruimte een ervaren AO/IC functionaris aan te nemen. In het interne controleplan van 2023 wordt in de visie voor 2024 gesproken over het leggen van een nieuw fundament van de interne controle waarin zowel het 'Three Lines Of Defence model', als een nieuwe invulling van de beheersmaatregelen worden toegepast.

4.5.2 Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De functionaris gegevensbescherming (FG) van de VRBZO heeft voor het jaar 2023 een jaarverslag opgesteld. Deze rapportage geeft aan welke activiteiten de FG het afgelopen jaar heeft uitgevoerd, zijn bevindingen en aanbevelingen daarbij en zijn speerpunten voor het komende jaar. De genoemde verbeterpunten waaronder opstellen van ontbrekende verwerkingsovereenkomsten, compleet maken verwerkingsregister en uitvoeren van diverse DPIA's (risicoanalyses op verwerkingen) worden de komende periode opgepakt.

4.5.3 Arboveiligheid

Wij als werkgever doen ons best om te zorgen voor een fijne, prettige en goede werkomgeving. Om de veiligheid en gezondheid van onze werknemers te waarborgen is het belangrijk om een actueel beeld van de Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) te hebben. In 2023 voerden we een actualisatie van de RI&E uit. In de RI&E staat beschreven welke arbeidsrisico's van toepassing zijn en welke maatregelen er genomen gaan worden om de risico's aan te pakken.

Het afgelopen jaar zijn een aantal van de arbeidsrisico's al aangepakt, zo is er onder andere werk verricht op het gebied van uitlaatgasemissie en legionellabeheersing. Uit de RI&E kwam naar voren dat niet alle stallingsruimten voldoen aan de gestelde eisen voor uitlaatgasemissie. Om als werkgever te voldoen aan de zorgplicht hebben we een beleidsafweging gemaakt en zijn vervolgens de afzuiginstallaties van alle kazernes gecontroleerd. De afzuiginstallaties die niet voldeden zijn aangepast. Hiermee voldoen we aan de inspanningsverplichting om te zorgen dat werknemers zo min mogelijk worden blootgesteld aan dieselmotoremissie. Daarnaast is er voor legionellabeheersing geconstateerd dat er geen duidelijk vastgesteld beleid aanwezig was. Na het ophalen van input bij enkele gemeenten en vakdeskundigen hebben we beleid kunnen vaststellen samen met een uitvoeringsplan en werkprotocol. Afgelopen jaar heeft een tiental gemeenten als eigenaren van gebouwen een extra inspanning gedaan om de drinkwaterinstallatie op orde te brengen zodanig dat wij weer kunnen voldoen aan de norm.

De andere verbeterpunten uit de RI&E worden zo spoedig mogelijk opgepakt. Sommige punten zullen relatief gezien met weinig inspanning kunnen worden opgelost, waar andere verbeterpunten projectmatig opgepakt zullen moeten worden. Hier zal de aankomende jaren scherper aandacht aan geschonken worden.

4.5.4 Informatieveiligheid

Om onze bedrijfscontinuïteit en dienstverlening te waarborgen is het van groot belang dat onze cybersecurity op orde is. Wij streven de baseline informatiebeveiliging overheid (BIO) na. De afdeling I&A heeft het afgelopen jaar veel activiteiten uitgevoerd om hier invulling aan te geven en in te spelen op de veranderende wetgeving in 2024. Waaronder het versterken van de chief information security officer (CISO) functie, het uitvoeren van GAP-analyses met bijbehorende plannen van aanpak en het contracteren van een cyber emergency response team (CERT). Er zijn echter nog diverse maatregelen te nemen om volledig te voldoen aan de BIO.

4.6 Wet Open Overheid (WOO)

Ieder jaar ontvangt VRBZO tientallen verzoeken om documenten openbaar te maken. Hierbij wordt vaak gevraagd naar incidentrapporten, foto's, opnamen, adviezen, e-mails, brieven, besluiten, enzovoort. Het juridische kader werd voorheen gevormd door de Wob (Wet openbaarheid bestuur). Vanaf 1 mei 2022 is de Wob vervangen door de Woo: de Wet open overheid. Het uitgangspunt is dat publieke informatie voor iedereen toegankelijk moet zijn. Het doel van de Woo is dan ook om informatie van de overheid zo toegankelijk en transparant mogelijk te maken. Informatie moet dus ook makkelijk te vinden zijn. Niet alleen journalisten, maar iedereen kan een verzoek om informatie indienen.

VRBZO conformeert zich aan de landelijke planning en past de Woo toe bij de afhandeling van verzoeken om documenten openbaar te maken. Er is een projectgroep opgericht die de organisatiebrede invoering van de actieve openbaarmakingsplicht voorbereidt. Hierbij nemen de afdelingen Informatiemanagement en Automatisering, Communicatie en Bestuur- en Managementondersteuning het voortouw.

Naast de verplichting om informatie op verzoek openbaar te maken, schrijft de Woo voor dat bepaalde informatie actief openbaar gemaakt moet worden. Deze bepaling is nog niet ingegaan, maar dit wordt in de aankomende jaren wel verwacht. Voor de Woo geldt een inspanningsplicht, wat wil zeggen dat publieke organisaties zo veel mogelijk openbaar moeten maken, denk hierbij aan informatie over het beleid, inclusief voorbereiding, uitvoering, naleving, handhaving en evaluatie. De afgelopen tijd is de projectgroep aan de slag gegaan met het in kaart brengen van de categorieën documenten die straks actief openbaar gemaakt moeten worden. Deze categorieën bestaan uit: Wet- en regelgeving, organisatiegegevens, vergaderstukken en verslagen van het AB, agenda's en besluitenlijsten van het DB, adviezen van adviescolleges, convenanten, jaarplannen en verslagen, Woo-verzoeken, onderzoeken, beschikkingen en klachten. Hier is een implementatieplan voor in gang gezet waarin staat welke stukken al openbaar gemaakt zijn, wat erbij komt en waar deze informatie vandaan gehaald kan worden. Ook zijn er voorbereidingen getroffen zodat de website klaar is om deze stukken goed zichtbaar te maken. Een andere wet die hiermee meteen behandeld wordt, is de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV). Deze wet houdt in dat de burger digitaal berichten aan bestuursorganen (zoals VRBZO) kan sturen. De verwachting is dat deze wet op 1 juli 2024 in werking treedt. Dus de website moet tegen die tijd hierop aangepast zijn.

4.7 Crises in 2023: eerste opvang ontheemden Oekraïne

In februari 2022 brak in Oekraïne een oorlog uit waarna veel inwoners het land ontvluchtten. Zij vertrokken onder andere naar Nederland. De veiligheidsregio's werden in maart 2022 door het kabinet aangewezen om de eerste opvang van vluchtelingen uit dit land te coördineren en faciliteren. Daarom zetten we een crisisorganisatie op om deze taak uit te voeren. Samen met gemeenten en andere (publieke en private) partners zochten we geschikte opvangplekken en maakten deze klaar voor de opvang van vluchtelingen in onze regio. In Eindhoven richtten we met de gemeente Eindhoven een ontvangstcentrum in voor de eerste opvang. Vanuit deze hub-locatie verdelen we de mensen over de opvangplekken in het land.

Ook in 2023 was deze vorm van noodopvang nog nodig. Voor de bekostiging van de opvang door veiligheidsregio's heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid een specifieke uitkering (SPUK) opgezet via het 'bekostigingsbesluit eerste opvang ontheemden Oekraïne door veiligheidsregio's'. VRBZO heeft ook in 2023 een beroep gedaan op deze SPUK-regeling. We kregen voor 2023 een voorschotbedrag toegekend van € 1.675.000 van het ministerie van JenV. De werkelijke kosten waren € 1.680.368, het verschil van € 5.369 tussen werkelijke kosten en ontvangen voorschot hebben we als nog te ontvangen post opgenomen. Over het jaar 2022 hadden we € 72.000 meer kosten dan we aan voorschot hadden ontvangen. Dit verschil is nog niet betaald door het Rijk. De eindafrekening over dit boekjaar vindt plaats in de zomer 2024 blijkt uit navraag.

Hieronder een toelichting over de inzet van de belangrijkste betrokken partijen:

- De gemeente Eindhoven heeft de locatie ter beschikking gesteld voor de eerste opvang en die als hub-functie hebben gefungeerd. Het gaat hierbij om de opvang op het terrein van Kentalis. De gemeente heeft kosten gemaakt om deze locatie geschikt te maken voor de opvang van vluchtelingen. Dit zijn de transitiekosten voor de inrichting van de locatie. Denk hierbij aan de benodigde infrastructuur (water, elektra, internet etc), sanitair en diverse bouwkundige aanpassingen voor privacy, inrichting van gebruiksruidtes en reparaties. Daarnaast zijn exploitatiekosten gemaakt voor met name facilitaire zaken; eten en drinken, verbruiksgoederen, vervoer van mensen en afval. Tot slot is ook ondersteunend personeel ingezet voor dagbesteding en facilitaire zaken zoals schoonmaak en maaltijden verzorgen. Een nadere toelichting van de gemaakte kosten is opgenomen in bijlage 8.4: Bijlage kosten gemeente Eindhoven eerste opvang ontheemden Oekraïne.
- VRBZO was verantwoordelijk voor de leiding en coördinatie bij de eerste opvang van de Oekraïense vluchtelingen. Ook heeft VRBZO makelaars ingehuurd om te zoeken naar meer permanente huisvesting voor de vluchtelingen na de eerste noodopvang. Verder hebben enkele ondersteuners en tolken ingehuurd om gesprekken met vluchtelingen te begeleiden.

Kostensoort	Opgave kosten VRBZO
Meerkosten coördinerende gemeente Eindhoven	€ 1.061.500
Hotels/centra	via gemeente Eindhoven
Overige specifieke meerkosten	€ 647.500
Inhuur van makelaars, tolken en ondersteuners	€ 643.000
Zorgkosten (coördinatie huisartsenzorg, EHBO/BHV, AED)	€ 4.500
Overige Meerkosten	€ -28.500
Brandweezorg repressie/incidentbestrijding Meldkamer	€ -
ROC (opleidingen)	€ -
GHOR / GGD (correctie kosten GGD 2022)	€ -42.950
Preventie	€ -
Crisisbeheersing & rampenbestrijding Risicobeheersing	€ -
Bevolkingszorg (projectleiding, coördinatie en bedrijfsvoering)	€ 5.550
Overige taken/activiteiten (exploitatie)	€ 8.900
Totale kosten 2023	€ 1.680.500
Voorlopig toegekend voorschot bedrag 2023	€ 1.675.000

4.8 Crises in 2023: Crisisnoodopvang (CNO)

Naar aanleiding van de toenemende vluchtelingenstroom naar Nederland, werd in de zomer van 2022 besloten om de crisisnoodopvang van deze vluchtelingen te verdelen over de veiligheidsregio's in Nederland. Wij hebben hier een crisisorganisatie voor opgezet. Na verloop van tijd bleek dat deze crisisnoodopvang een langere periode in beslag zou nemen dan in eerste instantie verwacht werd. Tot medio maart 2023 vingen we in onze regio vluchtelingen op in een groepsaccommodatie in Someren. Hiervoor werden kosten gemaakt:

- De grootste kostenpost betrof de beveiliging van de locaties. Er waren ten allen tijden minimaal 5 beveiligers aanwezig. Een aantal dat werd opgeschaald naarmate het aan vluchtelingen in de opvang toenam of daar noodzaak toe was vanwege de veiligheid van bewoners, personeel of omgeving.
- Naast de beveiliging kostte ook de catering veel geld. De vraag voor 3 maaltijden per dag, 7 dagen per week, ook op feestdagen leverde een complex aanbestedingsdossier op waar slechts 1 inschrijver voor was. Dit zorgde ervoor dat het kostenplaatje voor de catering relatief hoog was.
- De CNO locatie in Someren was een commerciële groepsaccommodatie waar we huur betaalden.
- Overige kosten bestaan uit onder meer inhuur van personeel als locatiemanager of ondersteuning, intern doorbelaste uren vanuit VRBZO, schoonmaak, kosten voor taxi's, huur van goederen als douchecabines, mobiele toiletten en andere facilitaire kosten.
- Onder de kosten voor Algemeen CNO vallen kosten die zijn gemaakt voor het zoeken van locaties, algemene ondersteuning en overige kosten die niet direct aan een locatie toe te wijzen zijn.

Totale kosten in 2023 bedroegen € 2.163.478,02. Deze kosten zijn door het COA volledig vergoed. In afstemming met het COA is over 2023 een finale kwijting overeen gekomen. Dit houdt in dat de declaratie voor 2023 volledig is afgerond en het COA hier volledig akkoord mee is.

5. Begroting 2023

5.1 Primaire begroting 2023

De begroting VRBZO 2023 is opgesteld in lijn met de uitgangspunten zoals vastgesteld in het Algemeen Bestuur d.d. 16 december 2021. De begroting is vastgesteld in het Algemeen Bestuur d.d. 7 juli 2022.

5.2 Begrotingswijzigingen 2023

In 2023 zijn 4 begrotingswijzigingen door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Hieronder worden per wijziging de redenen benoemd:

5.2.1 1e begrotingswijziging

In de 1^e begrotingswijziging van 2023 is een aanvullende verhoging van de gemeentelijke bijdrage aangebracht. In 2022 en 2023 is de inflatie hoger dan gemeenten vooraf compenseerden met de indexering van de gemeentelijke bijdrage. In het najaar van 2022 bespraken we met het Dagelijks Bestuur hoe we hier het beste mee om kunnen gaan. Besloten is toen om zodra de nieuwe cao in 2023 is vastgesteld, een begrotingswijziging voor 2023 van de gemeentelijke bijdrage op te stellen. In die wijziging nemen we alle onderdelen van de structurele kostenstijging mee.

De inflatie heeft effect op vijf verschillende soorten kosten: loonkosten, gas- en elektrakosten, motorbrandstof, overige exploitatiekosten en kapitaalslasten. Per kostensoort wordt het effect van inflatie hieronder onderbouwd.

1) Loonkosten

De loonkosten van onze organisatie worden bepaald in de CAR-UWO Veiligheidsregio's. We volgen dus niet de CAO Gemeenten of de daaraan gelieerde CAO SGO. Er is inmiddels een onderhandelaarsakkoord wat bruikbaar is als basis voor deze analyse. Voor 2023 komen de kosten uit op €2.395.800 en structureel op €2.855.240. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat de loonstijging pas in 2024 pensioengevend is.

2) Gas- en elektrakosten

Onze gas- en stroomlevering heeft een langlopend contract waarvan de prijzen vlak voor de grote prijsstijgingen zijn vastgezet tot en met eind 2023. Op dit moment hebben we daardoor geen last van de hoge gas- en elektraprijzen. Het perspectief voor 2024 is nog onzeker. Op dit moment loopt de aanbesteding van een nieuw contract. We zijn hierbij aangesloten bij de aanbesteding die door BIZOB wordt geleid. Voor nu gaan we er van uit dat de reguliere indexering volstaat om de energiekosten van het nieuwe contract in 2024 op te vangen. We houden daarom geen rekening met een stijging van gas- en stroomkosten.

3) Motorbrandstof

Onze organisatie gaf de afgelopen jaren steeds ongeveer €320.000 uit aan motorbrandstof. De prijzen van diesel, de brandstof waar bijna al onze voertuigen op rijden, zijn in 2 jaar tijd landelijk met 60% tot 70%. Inmiddels geven we €480.000 uit aan motorbrandstof. Dit komt overeen met een prijsstijging van 50% of €160.000. Voorgesteld wordt de werkelijke prijsstijging van 50% aan te houden voor deze notitie.

4) Overige exploitatiekosten

Het merendeel van de grote contracten worden eenmaal per jaar geïndexeerd op basis van de CBS prijsindexstatistieken. Het inflatiecijfer van eind 2022 vormt daarmee voor veel grote contracten de basis voor de

nieuwe tarieven voor 2023. Een kleinere groep contracten wordt ook jaarlijks geïndexeerd, maar op andere momenten. Tot slot zijn er ook enkelen waarvoor actuele marktprijzen leidend zijn, denk aan de inhuur van tijdelijk personeel.

Bij de contracten die op basis van een vaste aankondiging worden geïndexeerd komen we uit op een gemiddelde prijsstijging van 7,9%. Dit percentage ligt net wat hoger dan consumenten prijsinflatie, exclusief energie en brandstof van eind 2022, maar ligt onder de stijging van industriële prijzen. Een deel van onze inkoop sluit aan bij wat consumenten inkopen, denk aan kantinebenodigdheden. Een ander deel van onze inkopen zijn industrieel, denk aan onderhoudsmiddelen en gebruiksartikelen voor brandbestrijding en hulpverlening. Gezien ons inkooppatroon is het daarmee logisch dat we een prijsstijging ervaren die tussen de beide inflatiecijfers ligt. We stellen daarom voor om voor deze categorie 7,9% inflatie aan te houden.

5) Kapitaalslasten

Het effect van de inflatie op kapitaalslasten is minder direct dan die op de overige categorieën. Afschrijvingen gaan immers pas toenemen op het moment dat nieuwe investeringen worden uitgevoerd. Ook proberen we onze leningen aan te laten sluiten op de afschrijftermijn van de investeringen waardoor de rentestijging vooral merkbaar wordt zodra we een nieuwe lening nodig hebben. Ter illustratie, als we onze lopende leningen tegen de actuele rentes zouden oversluiten stijgt de rente met een factor 2,5 tot 3. We betalen dan ongeveer €325.000 meer rente dan nu. Naar verwachting hoeven we dit jaar nog geen grote nieuwe leningen af te sluiten. In 2024 verwachten we wel een nieuwe grote lening nodig te hebben. Het is nog onbekend hoe de rente zich zal ontwikkelen. We laten de renteontwikkeling daarom voor nu buiten beschouwing.

Wel ervaren we al problemen met de hoogte van onze investeringskredieten. De ontwikkeling van de industriële prijzen zijn veel harder gestegen dan die van consumentenprijzen. In de afgelopen vier jaren zijn die prijzen toegenomen met 35,8%. Tot nu toe zijn we uitgegaan van een inflatie van 6,24% op prijzen in dezelfde periode. Op basis van deze gemiddelde prijsstijging zou je verwachten dat we 29,56% "tekort" komen bij onze investeringsbudgetten. Dit sluit aan op ons eigen beeld. Zo hebben we het krediet voor de aanbesteding van schuimblusvoertuigen recent met 24% moeten verhogen. Ook is deze situatie te herkennen bij bijvoorbeeld Veiligheidsregio Limburg Noord, waar alle kredieten vorig jaar met 30% zijn verhoogd. We stellen daarom voor onze kredieten met 29,56% te verhogen. Ook de kapitaalslasten zullen (op termijn) met eenzelfde percentage stijgen en bijna €1,5 miljoen hoger uitkomen. Lastig daarbij is dat de kapitaalslasten pas stijgen zodra de bestaande activa vervangen worden. Om de gemeentelijke bijdrage niet nu al onnodig te verhogen zullen de komende jaren nog geregeld een bijstelling moeten doen vanwege de gestegen kapitaalslasten.

Bijdrage uit andere inkomsten en reeds ontvangen indexering

VRBZO stelt voor om de stijging van de kosten op te vangen met een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Niet de gehele stijging hoeft te worden opgevangen met een extra gemeentelijke bijdrage. Er is immers al indexering toegekend voor 2023. Die brengen we uiteraard eerst in mindering op de kostenstijging. Ook ontvangen we de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) van het Rijk. Deze wordt ook jaarlijks geïndexeerd. Helaas wordt de omvang van deze indexering altijd pas in de loop van het jaar bekend gemaakt. Voor nu kunnen we aannemen dat de stijging overeenkomt met de door ons ervaren stijging van de kosten voor 2023, dus 6,78%.

Ook op de overige inkomsten passen we indexering toe. Echter, ook hier was een deel van de indexering wel al opgenomen in de begroting. Uit beide inkomstenstromen verwachten we een extra indexering van €352.298. Vanuit gemeenten hebben we eerder al €905.266 indexering ontvangen voor 2023. In totaal hoeven daarmee €1.257.564 niet via de aanvullende indexering te verrekenen. Voor 2024 gaan we uit van een extra toe te passen indexering

op overige inkomsten van €464.820, ten opzichte van de begroting 2022. Dit bedrag komt dus in de plaats van de €352.298 en er niet bovenop.

Wijziging samenvattend

Op basis van de analyse is een verhoging van de gemeentelijke bijdragen toegepast van €2.408.186 in 2023, oplopend tot €3.115.104 in 2027, alle bedragen prijspeil 2023.

Bovenop de verhoging van de gemeentelijke bijdragen zijn ook de geplande investeringen verhoogd met 29,56%. De kredieten voor andere jaren zijn ongewijzigd.

5.2.2 2^e begrotingswijziging

In de 2^e begrotingswijziging zijn een drietal wijzigingen van de begroting aangebracht. Deze betreffen de medisch assistenten voertuigen, verbouwing ROC en vervanging AED's.

1) Medisch assistenten voertuigen

In onze regio zijn 5 eenheden voor medisch assistenten (voorheen 'first responders' genoemd) in de operatie actief. Het gros van de kosten bestaan uit kosten van voertuigen en personele kosten. Deze voertuigen moeten om technische redenen in 2023 worden vervangen. De kosten worden gedekt door overeenkomsten die we hebben met de GGD. Hiermee is de taak kostendekkend. Onlangs is een overeenkomst met de GGD gesloten over de financiering van de komende jaren. We hadden op basis van het oude contract € 80.000 inkomsten voor de medisch assistenten. In het nieuwe contract is ook de dekking van de kosten voor de inzet in Gemert-Bakel opgenomen. Op basis van het nieuwe contract hebben we €107.251 aan inkomsten. De extra inkomsten bedragen dus € 27.251, waarvan € 15.000 voor de extra kapitaalslasten van de nieuwe voertuigen en € 12.251 kosten voor de exploitatie van de auto (inclusief personeelskosten) en indexering van kosten.

2) Verbouwing ROC

In het Regionaal Opleidingscentrum (ROC) in Waalre is extra logistieke ruimte nodig om voorraden voor trainingen en andere materialen veilig te kunnen opslaan. Daarvoor willen we een entresolvloer installeren in het magazijn. Daarnaast worden diverse andere onderhoudswerkzaamheden aan onder andere de vloer, elektra en verlichting uitgevoerd. We willen de werkzaamheden graag dit jaar en in 1 keer uitvoeren, daarom willen het bouwkundig budget van het ROC dat voor 2024 in de begroting staat naar 2023 halen.

3) Vervanging AED's

Voor dit jaar stond de vervanging van automatische externe defibrillators (AED) in de begroting. De technische staat van de apparaten is nog voldoende. Om deze reden stellen we voor om dit krediet door te schuiven naar volgend jaar en de technische staat op dat moment opnieuw te beoordelen.

5.2.3 3^e / 4^e begrotingswijziging

De 3^e en 4^e begrotingswijziging hebben we samengevoegd en worden in deze paragraaf toegelicht. De hoofdpunten van deze begrotingswijzigingen zijn:

- Extra inkomsten en besteding BDuR gelden.
- Inkomsten en besteding voor eerste opvang vluchtelingen Oekraïne.
- Interne verschuivingen.

1) Inkomsten en besteding extra BDuR

Het rijk heeft besloten dat Nederland niet goed is voorbereid op de rampen en crises van de toekomst. Om dit beter aan te kunnen heeft het Kabinet besloten extra financiering beschikbaar te stellen aan veiligheidsregio's via de

brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR). Dit extra structurele budget is bedoeld voor de versterking van de (boven)regionale en landelijke crisisbeheersing en bedraagt €46 miljoen in 2023 oplopend tot €83 miljoen vanaf 2026. Deze ophoging van het budget is er vooral op gericht dat veiligheidsregio's met het Rijk en andere partners beter in staat worden gesteld zich voor te bereiden op toekomstige (langdurige) (bovenregionale) rampen en crises door het fundament te versterken en te investeren in het netwerk, uitvoeringscapaciteit, platform en de informatiefunctie. Voor VRBZO betekent dat een structurele verhoging van de BDuR van het Rijk van €1,4 miljoen in 2023 tot €2,5 miljoen in 2026. De exacte verhoging en verdeling in de tussenliggende jaren wordt in juli van het jaar ervoor door het ministerie JenV bekend gemaakt. Hierbij heeft het Rijk aangegeven dat besteding van de extra BDuR verband moet houden met het verstevigen van crisisbeheersing en informatiemanagement, en zij het niet logisch achten dat al bestaande financiële knelpunten met deze geldstroom worden verbeterd.

VRBZO ontwikkelde plannen om de extra beschikbaar gestelde BDuR gelden te besteden. Veel van de inhoudelijke ontwikkelingen benoemden we al in de visie 2025, de uitvoeringsagenda's en begrotingen. Het grootste deel van de extra middelen komen ten goede aan het programma Veiligheid. In juni zijn de inhoudelijke beleidsontwikkelingen en bestedingsdoelen ter kennisname besproken in het BVO Crisisbeheersing, BVO Risicobeheersing en het Dagelijks Bestuur. Dit leidt tot onderstaande begrotingswijziging. Alle baten komen uit het programma Financiering.

2) Eerste opvang vluchtelingen Oekraïne

"Veiligheidsregio's zijn door de minister aangewezen om de coördinatie en eerste opvang van vluchtelingen uit Oekraïne te organiseren en financieren. Conform het "kostenbesluit eerste opvang ontheemden Oekraïne" vergoedt het Rijk integraal de meerkosten (nadelen). Het uitgangspunt hierbij is een kostenneutrale uitvoering van taken.

Bij de eerste opvang van Oekraïners werken we samen met diverse partners. In dit verband is vooral de inzet van de gemeente Eindhoven vanuit de regionale 'hub-functie' relevant. De gemaakte (meer) kosten hebben vooral betrekking op de inhuur van personeel en kosten en voor reguliere exploitatie en facilitaire zaken. Voor deze kosten hebben we, conform de regeling, dit jaar 2 keer een voorschotbedrag aangevraagd bij het Rijk:

- In april vroegen we een voorschotbedrag aan van € 1.100.000 voor het 1e halfjaar van 2023.
- In augustus vroegen we een voorschotbedrag aan van € 575.000 voor het 2e halfjaar van 2023.

Beide keren is het voorschot toegekend en betaald door het Rijk. Bij de jaarverantwoording 2023 worden eventuele voor-/ nadelen verrekend. De verdere prognose van deze post is afhankelijk van het verloop van de crisis/oorlog, maar de baten en lasten zullen altijd in evenwicht zijn.

3) Interne verschuivingen

Onze organisatie stuurt de organisatie binnen de kaders van de begroting. Wel komt het hierbij voor dat voordelen binnen het ene programma worden ingezet binnen een ander programma, bijvoorbeeld voor de uitvoering van organisatie brede projecten. Met deze wijziging verwerken we deze inzet in de begroting. Het betreft:

- Inzet van €400.000 incidenteel budget voor ondersteuning organisatie ten behoeve van projecten baseline informatiebeveiliging overheid (BIO), optimalisatie HR processen, arbeidsmarktcommunicatie en het door ontwikkelen van leiderschap.

De dekking van bovenstaande komt uit een incidenteel voordeel op kapitaalslasten doordat niet alle investeringen conform planning zijn uitgevoerd. Alle voordelen op kapitaalslasten vallen in de begroting van onder het programma Brandweezorg (programmaproduct Incidentbestrijding). Al deze wijzigingen zijn incidenteel.

5.2.4 Exploitatiebegroting na wijzigingen

Onderdeel	Lasten							Baten				
	Primair	Bestuurlijk vorig jaar	1e wijziging	2e wijziging	3e wijziging	4e wijziging	Begroting actueel	Primair	Bestuurlijk vorig jaar	1e wijziging	2e wijziging	3e wijziging
Brandweezorg	€ 40.409.847	€ 0	€ 0	€ 27.251	€ 2.164.359	€ 309.900-	€ 42.291.557	€ 637.569-	€ 14.500-	€ 31.777-	€ 27.251-	
Crisisbeheersing	€ 3.799.747	€ 0	€ 0	€ 0	€ 192.345	€ 144.090	€ 4.136.182	€ 46.500-	€ 14.500	€ 0	€ 0	
Financiering	€ 33.593-	€ 0	€ 2.760.484	€ 0	€ 2.760.484-	€ 955.810	€ 922.217	€ 53.392.822-	€ 0	€ 2.728.707-	€ 0	
Ond. Org.	€ 9.900.890	€ 0	€ 0	€ 0	€ 403.780	€ 610.000	€ 10.914.670	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Totaal	€ 54.076.891	€ 0	€ 2.760.484	€ 27.251	€ 0	€ 1.400.000	€ 58.264.626	€ 54.076.891-	€ 0	€ 2.760.484-	€ 27.251-	

6. Analyse resultaat 2023

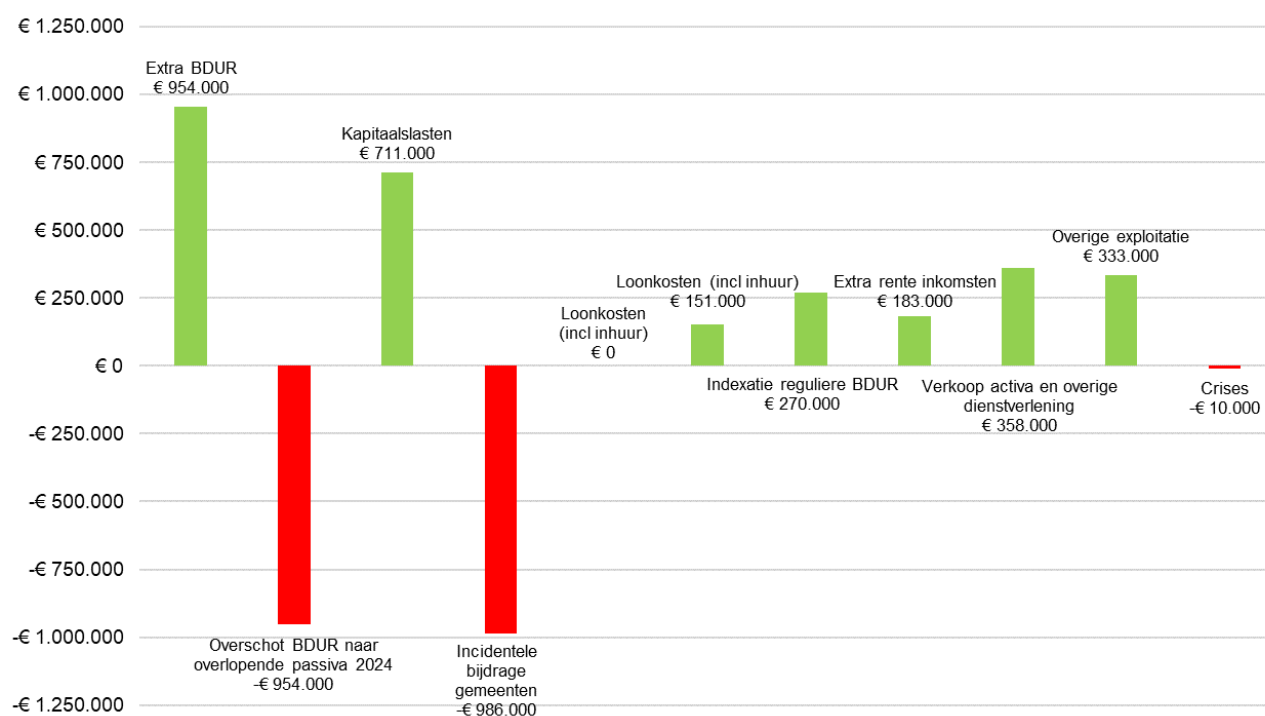
De jaarrekening 2023 sluit af met een positief gerealiseerd saldo van baten lasten van € 1.010.542. Dit is ongeveer 2% van de totale begroting van € 58,2 miljoen. Belangrijkste oorzaak is een incidentele onderbesteding op de extra BDuR uitkering. In onderstaande tabel is weergegeven op welke onderdelen van de programma's van VRBZO dit overschot ontstaan is.

VRBZO

Saldo lasten en baten	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking
Programma Brandweezorg	€ 41.574.067	€ 40.985.108	€ 588.959
Programma Crisisbeheersing	€ 4.110.575	€ 3.914.893	€ 195.682
Programma Financiering	-€ 56.599.312	-€ 57.154.183	€ 554.871
Programma Ondersteuning organisatie	€ 10.914.670	€ 11.243.639	-€ 328.969
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	€ 0	€ 1.010.542	€ 1.010.542
Mutaties Algemene Reserves	€ 0	€ 0	€ 0
Mutaties Bestemde Reserves	€ 0	€ 0	€ 0
Gerealiseerd resultaat	€ 0	€ 0	€ 0

6.1 Analyse van het resultaat 2023

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten is een uitgebreide analyse per programma onderdeel opgenomen op de afwijkingen tussen de begroting en de realisatie gesplitst naar loonkosten, kapitaallasten, overige lasten, overhead en overige verrekeningen (intern) en de baten. Dit zijn de belangrijkste redenen voor het resultaat:

Extra BDuR: € 954.000

Eind 2022 maakte het Rijk bekend dat zij structureel extra geld beschikbaar stellen voor de versteviging van crisisbeheersing en informatiemanagement. We krijgen vanaf dit jaar structureel € 1,4 miljoen van het Rijk. We zetten vol in op versteviging van deze domeinen. Dit gaat met name om extra personele capaciteit (formatie). We zien tegelijk dat het uitbreiden van de teams op personeelsvlak een intensief traject is en tijd vraagt. Daarnaast is de werving van nieuwe medewerkers afhankelijk van de beschikbaarheid van geschikte kandidaten. Daarom hebben we in 2023 een incidentele onderbesteding van 953.600 op de extra BDuR. Dit is incidenteel omdat we gedurende het jaar al veel nieuwe medewerkers hebben aangenomen. We gaan het bestuur voorstellen om met deze incidentele onderbesteding op de BDuR een bestemmingsreserve te vormen, zodat we het geld op korte termijn kunnen gebruiken voor versterking van de organisatie.

Overschot BDUR naar overlopende passiva 2024: € -954.000

De onderbesteding uit de extra ontvangen BDuR nemen we op de balans op als overlopende passiva. De brede doeluitkering wordt niet door het Rijk teruggevorderd. Het bedrag besteden we in 2024 aan de BDuR gerelateerde doelen.

Kapitaalslasten: € 711.000

Enkele investeringen worden niet dit jaar gerealiseerd waardoor we incidenteel een onderbesteding hebben op de kapitaalslasten. Deze investeringen zijn vooral gericht op speciale voertuigen. We zijn bij de brandweer nog bezig met beleidsvorming om een goede keuze te maken in de aanschaf van de juiste voertuigen voor lange termijn. De incidentele ruimte gebruiken we om extra voortgang te creëren in project gericht op het realiseren van de visie (uitvoeringsagenda).

Projecten: € -986.000

De incidenteel beschikbare kapitaalslasten investeren we in de doorontwikkeling rondom visie. Diverse incidentele kosten voor projecten, onder andere: inhuur van expertise voor o.a. brandrisicoprofiel, herijking beroepsbrandweer, instructeurs vakbekwaamheid, baseline informatiebeveiliging overheid (BIO), optimalisatie HR processen en arbeidsmarktcommunicatie. We constateren hierbij dat projectkosten voor bedrijfsvoering structureel worden. Hoewel onderwerpen vaak incidenteel zijn, worden we ieder jaar geconfronteerd met nieuwe ontwikkelingen die structureel geld kosten voor mensen en middelen.

Besteding extra gemeentelijke bijdrage: € 0

In de begroting 2023 kregen we incidenteel extra budget van € 600.000 van gemeenten om de opgelopen achterstand in plannen door m.n. de coronacrisis in te lopen. Dit geld zetten we in voor crisisbeheersing, informatiemanagement (FieldLab) en leiderschap in het kader van doorontwikkeling. De besteding van deze doelen verliep volgens begroting.

Loonkosten (inclusief inhuur): € 151.000

Er is een beperkte incidentele onderbesteding op loonkosten en inhuur. Deze kent een aantal oorzaken. Enerzijds hebben we flink wat vacatureruimte door verloop van personeel en de opdracht vanuit versteviging crisisbeheersing (extra BDuR). Anderzijds ervaren we moeite om deze vaak specialistische vacatures structureel goed in te vullen. Daarbij ervaren we een hoge werkdruk in de organisatie omdat het werk wel gedaan moet worden. Om deze reden huren we meer mensen in, die per saldo vaak duurder zijn.

Hogere indexatie reguliere BDUR: € 270.000

In de begroting rekenen we met een verwachte indexatie op de inkomsten vanuit de BDUR. Het Rijk stelt de indexatie voor de BDUR pas na de zomer (in de september circulaire) in het lopende jaar vast. Door de hoge inflatie

in het afgelopen jaar viel de indexatie hoger uit dan verwacht. Hierdoor hebben we een structurele meevaller op de BDUR inkomsten.

Extra rente inkomsten: € 183.000

In de begroting rekenden we met een zeer laag rentepercentage voor eigen kapitaal. In 2023 steeg de rente aanzienlijk, waardoor onze inkomsten ook hoger waren. We beschouwen deze extra inkomsten als incidenteel, omdat we niet weten hoe rente zich ontwikkelt. Ieder jaar maken we bij het opstellen van de begroting een nieuwe inschatting van de rente ontwikkeling.

Verkoop activa en overige dienstverlening: € 358.000

We verkopen onze oude voertuigen en materialen op een veilingmarkt. Deze extra inkomsten zijn dan ook incidenteel. Vorig jaar hebben we meer materieel en materiaal tegen een hogere prijs kunnen verkopen dan waar we in de begroting rekening mee hielden.

Daarnaast hadden we ongeveer € 120.000 hogere inkomsten door onder andere een hogere bijdrage voor de Landelijke Forensische Opsporing (LFO) en een vergoeding voor de dienstverlening bij crises bij andere veiligheidsregio's.

Overige exploitatie: € 333.000

In de overige exploitatie zien we op een aantal onderdelen een overbesteding en onderbesteding die per saldo resulteren in een onderbesteding op exploitatie. Hieronder noemen we enkele grote onderwerpen.

Bij overbesteding:

- Kosten voor onderhoud van (grote) voertuigen. We hebben de afgelopen jaar meer onderhoud aan onze voertuigen dan begroot. Met name de kosten voor extra preventief en correctief onderhoud bij grote brandweervoertuigen lopen op. Deels doordat voertuigen het einde van hun technische levensduur naderen, deels door gestegen prijzen.
- Extra kosten voor oefenmaterialen brandweer. We hebben in 2023 nieuw redgereedschap gekocht, waardoor brandweerploegen behoefte hebben aan extra training en oefening. Daar hebben we extra sloopauto's voor gekocht.
- Hogere kosten voor de dienstverlening van de accountant. We zijn eind 2022 overgestapt naar een nieuwe accountant waardoor werkzaamheden verschoven. Zo werd de interim controle over 2022 niet in 2022 maar begin 2023 uitgevoerd. Dat leidde incidenteel tot extra kosten in 2023.

Bij onderbesteding:

- Brandstof: we hebben minder uitgegeven aan brandstof dan begroot, omdat we minder verbruik hadden door minder inzetten en door de tijdelijk lagere accijns op brandstof. We beschouwen deze onderbesteding als incidenteel omdat de brandstofprijzen nog erg fluctueren, het verbruik afhankelijk is van het aantal inzetten en de accijnskorting is gestopt.
- Brandveilig Leven: er zijn minder producten afgenomen door gemeenten dan begroot.

Daarnaast blijkt uit de analyse dat de kosten voor inflatie op individueel contractniveau voor sommige leveranciers lager was dan ingeschat. Tegelijk hadden we een grote kostenpost bewust niet meegenomen in de begrotingswijziging waarin we een extra bijdrage vroegen voor inflatiecorrectie: de energiekosten. Dit was omdat we in 2023 nog profiteerden van relatief lage tarieven voor gas en elektriciteit uit een langdurig contract. Dit contract liep eind 2023 af. In de begroting van 2024 hebben we ook geen rekening gehouden met hogere energiekosten, omdat het onzeker was hoe deze kosten zich zouden ontwikkelen. Onze verwachting is dat deze kosten zullen

stijgen in 2024 vanwege nieuwe tarieven. De eerste prognose is dat deze kosten met ongeveer € 300.000 per jaar stijgen.

Crises: € -10.000

De afgelopen jaren waren er enkele grote crises waar VRBZO een belangrijke rol in had: corona, crisishulpverlening en de eerste opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Al deze langdurige crises eindigen voor VRBZO in 2023. Voor meer toelichting verwijzen we naar hoofdstuk 4.7 en 4.8 over de crises in 2023. Nagenoeg alle kosten zijn vergoed, waarmee onze inzet voor deze crises kostenneutraal is. We hebben een klein nadeel op onze inzet op de corona crisis.

DEEL 2: Jaarrekening

In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over het in 2023 gevoerde financiële beleid en beheer van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO). Daarbij is rekening gehouden met de in de loop van 2023 vastgestelde wijzigingen van de begroting 2023. De structuur van de jaarrekening sluit aan bij de vastgestelde programmabegroting. De jaarrekening 2023 bestaat uit:

- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling;
- De balans voorzien van een toelichting;
- Overzicht van baten en lasten met toelichting;
- WNT verantwoording;
- SiSa verantwoording.

De jaarrekening kent conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) een programmagerichte benadering die voor 2023 voor VRBZO is opgebouwd uit 5 programma's met daarin 10 programmaproducten:

- **Programma 1 Brandweezorg**
 - Risicobeheersing
 - Incidentbestrijding
- **Programma 2 Crisisbeheersing**
 - GHOR
 - Crisisbeheersing
 - Bevolkingszorg
- **Programma 3 Financiering**
 - Bijdragen Gemeenten
 - Bijdragen Rijk
 - Overige financiering en algemene dekkingsmiddelen
- **Programma 4 Ondersteuning organisatie**
 - Ondersteuning organisatie¹
- **Programma 5 Reserves**
 - Mutaties Algemene Reserve
 - Mutaties Bestemmingsreserves

¹ VRBZO rekent in hoofdlijnen de activiteiten van de sector bedrijfsvoering en de leidinggevenden van het primaire proces tot de ondersteuning van de organisatie. Huisvesting heeft in de organisatie vooral een taak voor de brandweezorg en wordt daarom niet tot de ondersteuning van de organisatie gerekend. De medewerkers die onder de ondersteuning van de organisatie vallen hebben vaak ook een uitvoerende of leidinggevende functie bij grote incidenten of rampen.

1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin het Algemeen Bestuur de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

1.1 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen dan wel schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende en verlofaanspraken en dergelijke. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

1.1.1 Bezittingen

Vaste activa

De investeringen met economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs en bijkomende kosten. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Afschrijving vindt plaats vanaf 1 januari na het moment van ingebruikname volgens de lineaire methode, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. De afschrijvingspercentages zijn gebaseerd op de verwachte levensduur. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op grond wordt niet afgeschreven. Er wordt niet langer afgeschreven dan de vooraf vastgestelde termijn en niet verder dan dat de boekwaarde nihil is. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn conform het interne activabeleid.

Indien een investering buiten gebruik wordt gesteld dient een extra afschrijving plaats te vinden indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde. De opbrengstwaarde van een investering die buiten gebruik is gesteld wordt niet in mindering gebracht op een nieuwe investering, maar wordt als bijzondere bate verantwoord.

Indien de waarde van een investering duurzaam vermindert in enig jaar wordt deze waardevermindering onafhankelijk van het resultaat in aanmerking genomen. Waardeverminderingen worden op de investering in

minderung gebracht. Ook indien een vast actief buiten gebruik gesteld wordt, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

De lasten samenhangend met de uitvoering van klein en groot onderhoud zijn niet levensduur verlengend en zijn daarom niet geactiveerd, maar direct ten laste van de exploitatie of de gevormde voorziening gebracht.

Er is geen sprake van gronden in erfpacht.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor oninbaarheid wordt, indien noodzakelijk, een voorziening dubieuze debiteuren getroffen. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

Liquide middelen worden tegen nominale waarde verantwoord.

Schatkistbankieren

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Een daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden.

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden.

1.1.2 Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van de reserves is een zaak van het Algemeen Bestuur. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra het Algemeen Bestuur aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo boekjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

1.1.3 Schulden

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Voorzieningen

De definitie van een voorziening is een schatting van voorzienbare lasten waarvan het ontstaan in het verleden ligt. De exacte omvang hiervan is onzeker evenals het tijdstip van optreden. Voorzieningen worden opgenomen tegen de nominale waarde.

De onderhoudsvoorziening gebouwen stoelt op een meerjarig onderhoudsplan voor het uit te voeren groot onderhoud.

De voorziening FLO wordt bepaald conform de volgende uitgangspunten:

- De rechten van personeelsleden inzake FLO-overgangsrecht zijn gebaseerd op de huidige bepalingen uit hoofdstuk 9a tot en met 9f van de CAR;
- De FLO-rechten zijn gewaardeerd op basis van de bij het opmaken van de jaarrekening actuele CAO, actuele inzichten en het actuele FLO beleid.
- Er is rekening gehouden met een indexatie voor toekomstige loonkostenstijgingen.
- Bij het opnemen van de verplichting wordt rekening gehouden met de jaarlijkse FLO-bijdrage van gemeenten. Ook deze wordt geïndexeerd.
- Bij het opnemen van de verplichtingen wordt rekening gehouden met de kans op vervallen van rechten door het overlijden van medewerkers. We hanteren hierbij de sterftecijfers van het CBS als basis.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

2. Balans per 31 december 2023

Hieronder is de balans per 31 december 2023 opgenomen.

Activa			Passiva		
	31-dec-23	31-dec-22		31-dec-23	31-dec-22
Vaste Activa			Vaste Passiva		
Investeringen met economisch nut			Eigen Vermogen		
Bedrijfsgebouwen	€ 5.312.608	€ 5.276.546	Algemene reserve	€ 2.251.205	€ 1.777.182
Gronden en terreinen	€ 403.045	€ 403.045	Bestemmingsreserve	€ 0	€ 0
Machines, apparaten, installaties	€ 595.033	€ 695.269	Gerealiseerd resultaat	€ 1.010.542	€ 474.023
Vervoermiddelen	€ 16.384.118	€ 17.280.612	Totaal Eigen Vermogen	€ 3.261.747	€ 2.251.205
Overig	€ 4.118.594	€ 4.478.481			
Totaal Materiele Vaste Activa	€ 26.813.399	€ 28.133.952			
			Voorzieningen		
			Voorzieningen	€ 1.605.017	€ 2.259.188
			Totaal Voorzieningen	€ 1.605.017	€ 2.259.188
			Vaste Schulden		
			Onderhandse bankleningen	€ 15.187.500	€ 18.002.699
			Totaal Vaste Schulden	€ 15.187.500	€ 18.002.699
Totaal Vaste Activa	€ 26.813.399	€ 28.133.952	Totaal Vaste Passiva	€ 20.054.264	€ 22.513.091
Viottende Activa			Viottende Passiva		
Uitzettingen			Viottende Schuld		
Rekening courant Rijk	€ 4.773.823	€ 2.919.217	Overige viottende schulden	€ 4.539.829	€ 7.613.005
Vorderingen openbare lichamen	€ 325.678	€ 749.418	Totaal Viottende Schuld < 1 jaar	€ 4.539.829	€ 7.613.005
Overige vorderingen	€ 49.292	€ 39.330			
Totaal Uitzettingen < 1 jaar	€ 5.148.792	€ 3.707.965	Overlopende Passiva		
			Overlopende passiva voor openbare lichamen	€ 7.770.816	€ 9.120.157
Liquide Middelen			Overige overlopende passiva	€ 725.490	€ 899.418
Kas en bank	€ 746	€ 1.077	Totaal overlopende passiva	€ 8.496.306	€ 10.019.575
Totaal Liquide Middelen	€ 746	€ 1.077			
Overlopende Activa			Totaal Viottende Passiva	€ 13.036.135	€ 17.632.580
Overlopende activa voor openbare lichamen	€ 309.549	€ 7.324.880			
Overige overlopende activa	€ 817.913	€ 977.798	Totaal Passiva	€ 33.090.399	€ 40.145.672
Totaal Overlopende Activa	€ 1.127.461	€ 8.302.678			
Totaal Viottende Activa	€ 6.277.000	€ 12.011.719			
Totaal Activa	€ 33.090.399	€ 40.145.672			

2.1 Toelichting op de balans

2.1.1 Investerings met economisch nut

	Gronden en terreinen	Bedrijfs gebouwen	Vervoer middelen	macnines, apparaten en installaties	Overig	Totaal
Investerings met economisch nut						
Boekwaarde 1 januari 2023	€ 403.045	€ 5.276.546	€ 17.088.087	€ 676.090	€ 4.478.481	€ 27.922.249
Gekapitaliseerd	€ 0	€ 0	€ 1.431.495	€ 98.447	€ 468.882	€ 1.998.823
Desinvestering	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 2.057	€ 0	-€ 2.057
Afschrijvingen	€ 0	-€ 291.975	-€ 2.136.053	-€ 230.699	-€ 1.045.817	-€ 3.704.544
Boekwaarde 31 december 2023	€ 403.045	€ 4.984.570	€ 16.383.529	€ 541.781	€ 3.901.546	€ 26.214.471
Onderhanden Investerings met economisch nut						
Boekwaarde 1 januari 2023	€ 0	€ 0	€ 192.525	€ 19.179	€ 0	€ 211.704
Mutaties lopende kredieten	€ 0	€ 328.038	€ 1.239.559	€ 132.521	€ 685.931	€ 2.386.048
Overboeken afgeronde kredieten	€ 0	€ 0	-€ 1.431.495	-€ 98.447	-€ 468.882	-€ 1.998.823
Boekwaarde 31 december 2023	€ 0	€ 328.038	€ 589	€ 53.253	€ 217.049	€ 598.928
Totaal Investerings met economisch nut	€ 403.045	€ 5.312.608	€ 16.384.118	€ 595.033	€ 4.118.595	€ 26.813.399

Onderstaand worden de mutaties per categorie nader uiteengezet:

Gronden en terreinen

In 2023 hebben geen mutaties plaatsgevonden op gronden en terreinen.

Bedrijfsgebouwen

De desinvesteringen voor bedrijfsgebouwen betreffen:
Telefooncentrale

Boekwaarde bij verkoop
€ 0

Totaal desinvesteringen bedrijfsgebouwen

€ 0

De desinvestering heeft geresulteerd in een boekwinst van € 0.

De totale verzekerde waarde per 1 januari 2023 bedraagt voor opstal van de bedrijfsgebouwen € 10.411.531 (2022: € 9.904.560) en voor de inventaris € 16.315.883 (2022: € 14.135.945). De totale WOZ-waarde voor de bedrijfsgebouwen bedraagt € 2.573.000 (2022: € 5.571.000).

Vervoermiddelen

De investeringen voor vervoermiddelen betreffen:

8 Officier van Dienst voertuigen	Aanschaf waarde	€ 626.359
6 Verkenning Eenheid Brandweer voertuigen		€ 267.031
5 Medisch Assistent voertuigen		€ 215.355
6 Dienstauto's		€ 208.415
1 Team Brandonderzoek		€ 65.238
1 Dienstbus		€ 49.097

Totaal investeringen voor vervoermiddelen:

€ 1.431.495

Het onderhanden werk vervoermiddelen betreft:

Inrichting te leveren voertuigen

€ 589

Totaal onderhanden werk vervoermiddelen:

€ 589

De desinvesteringen voor vervoermiddelen betreffen:

5 Medisch Assistent voertuigen	Boekwaarde bij verkoop	€ 0
6 Dienstauto's		€ 0
8 Dienstbussen		€ 0
8 Officier van Dienst voertuigen		€ 0
8 Verkenning Eenheid Brandweer voertuigen		€ 0

Totaal desinvesteringen voor vervoermiddelen:

€ 0

De desinvesteringen in vervoermiddelen hebben per saldo geresulteerd in een boekwinst van € 214.408.

Machines, apparaten en installaties

De investeringen voor machines, apparaten en installaties betreffen:

Laptops	Aanschaf waarde € 33.840
Audiovisuele apparatuur	€ 29.763
Tablets	€ 19.179
Smartphones	€ 15.665

Totaal investeringen voor machines, apparaten en installaties:	<u>€ 98.447</u>
--	-----------------

Het onderhanden werk machines, apparaten en installaties betreft:

Navigatie apparatuur	€ 53.253
Totaal onderhanden werk machines, apparaten en installaties:	<u>€ 53.253</u>

De desinvesteringen voor machines, apparaten en installaties betreffen:

Fitness apparatuur	Boekwaarde bij verkoop € 2.057
Hard- & software	€ 0

Totaal desinvesteringen voor machines, apparaten en installaties:	<u>€ 2.057</u>
---	----------------

De desinvesteringen in machines, apparaten en installaties hebben per saldo geresulteerd in een boekverlies van € 2.057.

Overig

De investeringen voor overige betreffen:

Redgereedschap	Aanschaf waarde € 336.645
Bluskleiding	€ 73.079
Meubels en inventaris	€ 59.158

Totaal investeringen overige:	<u>€ 468.882</u>
-------------------------------	------------------

Het onderhanden werk overige investeringen betreft:

Redgereedschap	€ 217.049
Totaal onderhanden werk machines, apparaten en installaties:	<u>€ 217.049</u>

De desinvesteringen voor overige betreffen:

Fitness apparatuur	Boekwaarde bij verkoop € 0
Hardware	€ 0

Totaal desinvesteringen voor overige activa:	<u>€ 0</u>
--	------------

De desinvesteringen in overige activa hebben per saldo geresulteerd in een boekwinst van € 0.

2.1.2 Vlottende activa
Uitzettingen

De uitzettingen zijn als volgt opgebouwd:

Vorderingen op openbare lichamen:	31-dec-23	31-dec-22
Vorderingen op openbare lichamen	€ 325.678	€ 749.418
Totaal vorderingen op openbare lichamen	<u>€ 325.678</u>	<u>€ 749.418</u>

Rekening courant Ministerie van Financien (Schatkistbankieren)	€ 4.773.823	€ 2.919.217
Overige vorderingen	€ 49.292	€ 39.330

Totaal Uitzettingen	<u>€ 5.148.792</u>	<u>€ 3.707.965</u>
----------------------------	--------------------	--------------------

Het drempelbedrag voor schatkistbankieren bedraagt € 1.081.537,82 (2% van het primaire begrotingstotaal ad €54.076.891). In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2023 is geweest:

Kwartaal	Q1	Q2	Q3	Q4
Drempelbedrag	€ 1.081.538	€ 1.081.537	€ 1.081.538	€ 1.081.538
Aangehouden middelen	€ 90.769	€ 102.718	€ 86.296	€ 96.871
Aantal dagen	90	91	92	92
Dag gem.	€ 1.009	€ 1.129	€ 938	€ 1.053
Onder-/overschrijding	€ 1.080.529	€ 1.080.408	€ 1.080.600	€ 1.080.485

Liquide Middelen

De liquide middelen bestaan uit de volgende banken en kassen:

Banken	31-dec-23	31-dec-22
Kassen	€ 718	€ 1.000
	€ 29	€ 77
Totaal Liquide Middelen	<u>€ 746</u>	<u>€ 1.077</u>

Overlopende Activa

De overlopende activa zijn als volgt opgebouwd:

	31-dec-23	31-dec-22
Overlopende activa voor openbare lichamen:		
Te ontvangen van openbare lichamen	€ 281.449	€ 7.062.891
Vooruitbetaald aan openbare lichamen	€ 28.100	€ 261.989
NZA Nog in tarieven te verrekenen AHV	€ 0	€ 0
Totaal overlopende activa voor openbare lichamen	€ 309.549	€ 7.324.880
Overige overlopende activa:		
Overige nog te ontvangen bedragen	€ 136.686,90	€ 33.583,00
Overige vooruitbetaalde bedragen	€ 679.998,77	€ 943.747,48
Nog te verrekenen personeel	€ 1.227,00	€ 467,30
Totaal overige overlopende activa	€ 817.912,67	€ 977.797,78
Totaal Overlopende Activa	€ 1.127.461,43	€ 8.302.678,89

2.1.3 Eigen vermogen

Eigen Vermogen	1-jan-23	Resultaat bestemming	Uitkering resultaat	Toevoeging	Vrijval reserves	31-dec-23
Algemene Reserve	€ 1.777.182	€ 474.023	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.251.205
Bestemmingsreserve						
Investeringen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal Bestemmingsreserve	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Uit te keren resultaat	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Exploitatie Saldo	€ 474.023	-€ 474.023	€ 0	€ 1.010.542	€ 0	€ 1.010.542
Totaal Eigen Vermogen	€ 2.251.205	€ 0	€ 0	€ 1.010.542	€ 0	€ 3.261.747

Algemene reserve

Deze reserve is bestemd voor het opvangen van financiële risico's en van schommelingen in de exploitatiesfeer. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van december 2022 is het Nota algemene reserve vastgesteld. Daarmee is tevens besloten dat de hoogte van de algemene reserve niet is gebaseerd op de risico's waar de organisatie mee te maken heeft, maar gekoppeld is aan de totale baten van de organisatie. Op basis van die notitie is voor VRBZO op basis van de huidige begroting een gewenste omvang van de algemene reserve vastgesteld tussen de €2.000.000 en €2.400.000. Zoals al eerder is aangegeven in het jaarverslag zullen wij de bandbreedte 2.400.000 en 3.200.000 aanhouden. Dit stelt ons in staat om snel en adequaat te handelen in geval dat onvoorziene omstandigheden met een significante financiële impact zich voordoen

Bestemmingsreserve

VRBZO heeft in 2023 geen bestemmingsreserve

2.1.4 Voorzieningen
Verloopoverzicht voorzieningen

Voorzieningen	1-jan-23	Toevoeging uit resultaat 2023	Reguliere toevoeging	Onttrekking	Vrijval	31-dec-23
Voorz. Onderh. Gebouw ROC	€ 592.942	€ 0	€ 70.000	-€ 2.435	€ 0	€ 660.507
Voorziening FLO	€ 1.666.246	€ 0	€ 1.411.407	€ 0	-€ 2.371.376	€ 706.277
Voorziening FLO 1% compensatiereg	€ 0	€ 16.715	€ 0	€ 0	€ 0	€ 16.715
Voorz. minnelijke regelingen en RVU	€ 0	€ 438.285	€ 0	€ 0	-€ 299.301	€ 138.984
Voorziening Verlofsparen	€ 0	€ 82.534	€ 0	€ 0	€ 0	€ 82.534
Totaal Voorzieningen	€ 2.259.188	€ 537.534	€ 1.481.407	-€ 2.435	-€ 2.670.677	€ 1.605.017

Onderhoud Gebouw ROC

Doelstelling van deze voorziening is het egaliseren van het groot onderhoud aan het pand Engelse Tuin te Waalre, waarin het opleidingscentrum is gehuisvest. De middelen uit deze voorziening worden verkregen uit de exploitatierekening waarbij het uitgangspunt wordt gehanteerd dat de jaarlijks gelijke storting voldoende moet zijn om de meerjarig te onttrekken onderhoudskosten af te dekken. In 2022 is groot onderhoud aan het Regionaal Opleidingscentrum uitgevoerd. Er is daarom ook een nieuw onderhoudsplan opgesteld. In het plan worden vanuit 2023 voor tien jaar vooruit de verwachte onderhoudskosten in beeld gebracht. Op basis van dit plan is nog steeds een jaarlijkse toevoeging aan de voorziening nodig van €70.000. Ook op basis van het oude plan bedroeg de jaarlijkse toevoeging €70.000.

FLO

Functioneel leeftijdsontslag geeft medewerkers die voor 2006 in dienst waren het recht op een vorm van vroegpensioen, het functioneel leeftijdsontslag (FLO). In 2022 heeft de veiligheidsregio geconstateerd dat er geen sprake is van gelijkblijvende lasten in de meerjarenbegroting. Het bestuur heeft derhalve besloten om vanaf 2020 een voorziening te vormen, mede op aanwijzing van de Provincie als toezichthouder.

De voorziening bestaat uit een inschatting van de toekomstige verplichtingen naar rato toegerekend van het aantal gewerkte jaren per balansdatum. Daarop is in mindering gebracht de geschatte bijdrage van de deelnemende gemeentes van het uitgangspunt van budgetneutraliteit.

Doordat we toekomstige gemeentelijke bijdragen mogen meerekenen, kan de voorziening lager uitkomen. Om die reden is het deel van de gemeentelijke bijdrage dat we gebruiken voor de FLO regeling expliciet zo benoemd in de begroting en is transparant gemaakt voor gemeenten dat een gedeelte van de gemeentelijke bijdrage wordt gebruikt als dekking voor de FLO kosten. Daarbij is expliciet opgenomen dat deze bijdrage niet voor een ander doel kan worden aangewend. Impliciet was dit altijd al het geval. Als we het geld van de FLO kosten aan iets anders zouden uitgeven, is de begroting niet langer reëel in evenwicht. Het bedrag dat we bestemmen voor de FLO regeling sluit aan bij de meerjarig begrote kosten voor de FLO regeling.

Wanneer de FLO regeling is afgewikkeld in 2044 dan kan dit leiden tot een vermindering van de gemeentelijke bijdrage. Naar verwachting is het mogelijk de jaarlijkse bijdrage al eerder te verlagen.

Per 31 december 2023 is de looptijd van de verplichting en bijdragen van gemeenten als volgt:

Looptijd	Uitgave	Verplichting	Bijdrage gemeenten ten behoeve verplichting	Bijdrage gemeenten ten behoeve lasten
Korter dan 1 jaar	€ 2.281.626		€ 1.516.104	€ 646.161
Tussen 1 en 5 jaar	€ 7.423.846		€ 6.711.437	-€ 2.224.683
Langer dan 5 jaar	€ 16.096.292		€ 10.284.742	-€ 2.805.802
Totaal	€ 25.801.764	-€ 19.218.560	€ 18.512.283	-€ 4.384.324

Zoals blijkt uit bovenstaande tabel is de totale verplichting eind 2023 €19.218.560

Hiervan ontvangen we van gemeenten de komende jaren €18.512.283

Voor het restant hebben we een voorziening van €706.277

FLO 1% compensatieregeling

In 2006 is het FLO-overgangsrecht afgesproken; de levensloopregeling was een belangrijke pijler in dat FLO-overgangsrecht. In de levensloopregeling spaarde de werkgever d.m.v. een bruto werkgeversbijdrage levensloop voor de medewerker. Deze bruto bijdrage werd via de salarisstrook van de medewerker gestort op een zogenaamde Levenslooppolis Loyalis (later a.s.r.). Het wegvallen van de levensloopregeling per 01-01-2022 leidde er onder andere toe dat werkgevers en vakbonden ter vervanging hiervan een nieuwe regeling hebben afgesproken: de netto FLO spaarregeling. Dit betekende dat alle gespaarde bruto gelden op de levenslooppolissen overgeheveld moesten worden naar een netto spaarregeling. Met als gevolg uitbetaling van bruto gelden en dus verhoogde inkomens voor de medewerkers. Dit overhevelen en het versneld sparen levensloop kan leiden tot een financieel nadeel. Dit financieel nadeel is reden geweest voor werkgevers en vakbonden om een compensatieregeling af te spreken.

De compensatieregeling compenseert alleen een nadeel dat toegerekend kan worden aan de kalenderjaren 2019, 2020 en 2021 omdat in deze jaren sprake is geweest van transitie levenslooptegoed en/of versneld sparen levensloop. Eventuele voordelen in het ene kalenderjaar worden verrekend met een nadeel over een ander kalenderjaar. Alle neveninkomsten, uit loondienst of eigen bedrijf, worden meegenomen tot een bedrag van € 9000. De grens van € 9000 is de uitkomst van onderhandelingen tussen werkgevers en vakbonden. Per kalenderjaar is een drempel aan de orde van 1% van het inkomen van de medewerker. Vandaar ook de naam van de regeling.

De werknemer levert bij de werkgever alle benodigde documenten aan. Deze documenten worden doorgestuurd naar het Expertisebureau. Het Expertisebureau beoordeelt en berekend het bedrag waarvoor de medewerker gecompenseerd wordt. Het kan voorkomen dat een gedeelte van de compensatie door de aard van het nadeel niet meteen uitbetaald kan worden. Denk bijvoorbeeld aan kinderen van medewerkers die door de uitbetaling van het levenslooptegoed een lagere studiefinanciering ontvangen. Dit nadeel doet zich alleen voor indien ze hun studie tijdig afronden. De compensatie wordt dan alleen uitbetaald indien het kind de studie tijdig afrondt. We vormen in dat geval een voorziening voor deze verplichting.

Minnelijke regelingen en RVU (regeling vervroegd uittreden)

In 2023 hebben wij een voorziening gevormd voor een aantal medewerkers die middels een minnelijke regeling uit dienst gaan. Naast de loonkosten van deze medewerkers, zijn er over deze minnelijke regelingen RVU-boetes verschuldigd. De kosten die hierbij horen zijn toegevoegd aan de voorziening. Wanneer de medewerkers uit dienst zijn dan zal de voorziening afnemen. Mochten er nieuwe minnelijke regelingen overeen worden gekomen, dan zal er een toevoeging zijn.

Verlofsparen

Voor verlofsaldi waarover expliciete afspraken zijn vastgelegd in het kader van verlofsparen moet overeenkomstig de geldende regelgeving een voorziening worden gevormd. In de voorziening is in 2023 een totaal van €82.534 gestort

2.1.5 Vaste schulden
Verloopoverzicht Vaste Schulden

Leningen		1-jan-23	Opname	Aflossing	31-dec-23	Rentelast 2023
Geldlening	40.81663.02	€ 16.865	€ 0	-€ 16.866	€ 0	€ 391
Geldlening	40.108.862	€ 2.000.000	€ 0	-€ 666.667	€ 1.333.333	€ 40.688
Geldlening	40.111.225	€ 4.433.333	€ 0	-€ 466.667	€ 3.966.667	€ 39.390
Geldlening	40.111.226	€ 1.450.000	€ 0	-€ 100.000	€ 1.350.000	€ 17.303
Geldlening	40.111.424	€ 0	€ 0		€ 0	
Geldlening	10.029.473	€ 2.970.000	€ 0	-€ 660.000	€ 2.310.000	€ 13.803
Geldlening	10.029.474	€ 1.837.500	€ 0	-€ 350.000	€ 1.487.500	€ 11.500
Geldlening	40.111.227	€ 75.000	€ 0	-€ 75.000	€ 0	€ 32
Geldlening	40.111.228	€ 4.305.000	€ 0	-€ 420.000	€ 3.885.000	€ 44.171
Geldlening	40.111.229	€ 915.000	€ 0	-€ 60.000	€ 855.000	€ 12.183
Totaal Leningen		€ 18.002.699	€ 0	-€ 2.815.199	€ 15.187.500	€ 179.460

In onderstaand overzicht wordt nadere informatie over de individuele leningen verstrekt

Leningen	Bank	Opname datum	Opname bedrag	Looptijd	Rente %	Rente en aflossing	Ten behoeve van
40.81663.02	BNG	31-dec-93	€ 505.965	30 jaar	2,32%	Lineair per jaar	Investerings Regionaal Opleidingscentrum
40.108.862	BNG	23-dec-13	€ 8.000.000	12 jaar	2,325%	Lineair per kwartaal	Overname Brandweer overige gemeenten
40.111.225	BNG	15-jun-17	€ 7.000.000	15 jaar	0,93%	Lineair per kwartaal	uitvoering investeringsprogramma
40.111.226	BNG	15-jun-17	€ 2.000.000	20 jaar	1,23%	Lineair per kwartaal	uitvoering investeringsprogramma
40.111.424	BNG	15-jun-17	€ 3.100.000	5 jaar	0,01%	Lineair per kwartaal	uitvoering investeringsprogramma
10.029.473	NWB	17	€ 6.600.000	10 jaar	0,507%	Lineair per kwartaal	uitvoering investeringsprogramma
10.029.474	NWB	3-jan-18	€ 3.500.000	10 jaar	0,674%	Lineair per kwartaal	uitvoering investeringsprogramma
40.111.227	NWB	3-jan-18	€ 1.500.000	5 jaar	0,170%	Lineair per kwartaal	uitvoering investeringsprogramma
40.111.228	NWB	3-jan-18	€ 6.300.000	15 jaar	1,065%	Lineair per kwartaal	uitvoering investeringsprogramma
40.111.229	NWB	3-jan-18	€ 1.200.000	20 jaar	1,365%	Lineair per kwartaal	uitvoering investeringsprogramma

Vlottende passiva

Vlottende Schulden

De vlottende schulden zijn als volgt opgebouwd:

	31-dec-23	31-dec-22
Schulden aan openbare lichamen	€ 489.300	€ 1.630.442
Overige schulden	€ 1.091.707	€ 3.114.827
Loonheffingen	€ 2.540.672	€ 2.293.183
Pensioen	€ 375.399	€ 369.152
Te betalen netto loon	€ 21.076	-€ 1.299
Omzetbelasting	€ 21.675	€ 40.397
Totaal Vlottende Schulden	€ 4.539.829	€ 7.613.005

Overlopende Passiva

De overlopende passiva zijn als volgt opgebouwd:

	31-dec-23	31-dec-22
Overlopende passiva voor openbare lichamen:		
Nog te betalen aan openbare lichamen	€ 953.001	€ 1.920.267
Vooruitontvangen van openbare lichamen	€ 6.817.815	€ 7.199.890
Totaal overlopende passiva voor openbare lichamen	€ 7.770.816	€ 9.120.157
Overige overlopende passiva:		
Overige nog te betalen bedragen	€ 725.490	€ 899.418
Totaal overige overlopende passiva	€ 725.490	€ 899.418
Totaal Overlopende Passiva	€ 8.496.306	€ 10.019.576

2.2 Niet uit de balans blijvende rechten en plichten

2.2.1 Huurcontracten

De VRBZO huurt op basis van meerjarige huurovereenkomsten 33 locaties waarvan 32 rechtstreeks bij de deelnemende gemeenten en 1 van derden (1 van de Nationale Politie). De huurcontracten zijn aangegaan voor een periode van 5 + 5 jaar (gemiddeld tot en met 2023). De jaarlijkse huurlast bedraagt € 2,1 miljoen.

2.2.2 Terugkoopverplichting

De 2 tijdelijke koopkazernes zijn aangekocht voor de periode van de (BTW-) herzieningstermijn. Na het verstrijken van deze termijn, welke 10 jaar omvat, te starten met tellen in het jaar van ingebruikname, verkoopt VRBZO het gebouw terug aan de gemeente. Het gebruik van het pand wordt daarna vastgelegd in de huurovereenkomst. De bepaling rondom de terugkoop staat beschreven in de terugkoopverplichting welke onderdeel uitmaakt van de koopakte. Hieronder zijn de belangrijkste gegevens opgenomen.

Terugkoopverplichting	Verkoopdatum	Verkoopprijs
Son en Breugel	2024	€ 939.014
Valkenswaard	2024	€ 2.389.250

2.2.3 Onderhoudsfondsen koopkazernes

Gezien de tijdelijke aankoop van de koopkazernes is de insteek gekozen om voor de koop panden dezelfde rolverdeling aan te houden als bij de huurpanden. Dit betekent dat de gemeenten kunnen kiezen tussen ofwel de gezamenlijk opgestelde demarcatielijst ofwel de algemene bepalingen van het ROZ-model rondom onderhoud en beheer. De gemeente blijft operationeel verantwoordelijk voor de uitvoer van het groot onderhoud, VRBZO stort jaarlijks een bedrag in de voorziening groot onderhoud voor deze werkzaamheden. Het bedrag is gebaseerd op het meerjarig onderhoudsplan (MJOP) van de gemeente aangepast naar de taken conform de gekozen demarcatie, met als doel het uitvoeren van groot onderhoud ten behoeve van instandhouding.

Op deze wijze kan de gemeente haar werkwijze voortzetten en de eventueel hieraan gekoppelde formatie in stand houden zodat hierin bij terugkoop door de gemeente geen wijzigingen plaats hoeven te vinden. Tevens wordt de werkwijze al in gang gezet welke ook zal gelden op het moment dat VRBZO het gebouw gaat huren van de gemeente. Om deze samenwerking en de insteek rondom de kosten vast te leggen is een samenwerkingsovereenkomst toegevoegd aan de koopakten. Hierin staat beschreven dat overeen is gekomen dat de gemeente het groot onderhoud uitvoert op basis van het MJOP ten behoeve van de kazerne en dat VRBZO hiervoor een jaarlijkse storting doet.

Hierbij wordt de jaarlijkse storting voor 10 jaar groot onderhoud gebaseerd op de geraamde kosten voor de looptijd van 10 jaar inclusief de indexering, waarbij de reeds beschikbare reserves en de renteopbrengsten in mindering gebracht worden op het op te bouwen bedrag. In overleg kan afgeweken worden van de termijn van 10 jaar. Na de termijn van eigendom door VRBZO wordt er een afrekening gemaakt waarbij een vergelijking gemaakt wordt tussen de werkelijke en de begrote kosten van het uitgevoerde onderhoud.

2.2.4 Investeringsverplichtingen 2023

In 2023 zijn een aantal contracten met partijen afgelopen rondom toekomstige investeringen. Dit zijn bijvoorbeeld investeringen die gestart zijn in 2023 maar waar nog een bedrag voor open staat voor 2024. Bijgevoegd een tabel met verplichtingen.

Categorie	Originele waarde verplichting	Huidige waarde verplichting	Toelichting
Verbouwing Post Woensel	€ 300.000	€ 40.521	Start verbouwing in 2023 met uitloop naar 2024
Verbouwing ROC	€ 95.000	€ 26.441	Start verbouwing in 2023 met uitloop 2024
IM COPI voertuig	€ 86.133	€ 86.133	Besteld in 2023, levering in 2024
Smartphones	€ 31.992	€ 31.992	Besteld in 2023, levering in 2024
Laptops	€ 34.228	€ 34.228	Besteld in 2023, levering in 2024
Totaal	€ 547.353	€ 219.315	

2.2.5 Overige lease- en huurovereenkomsten

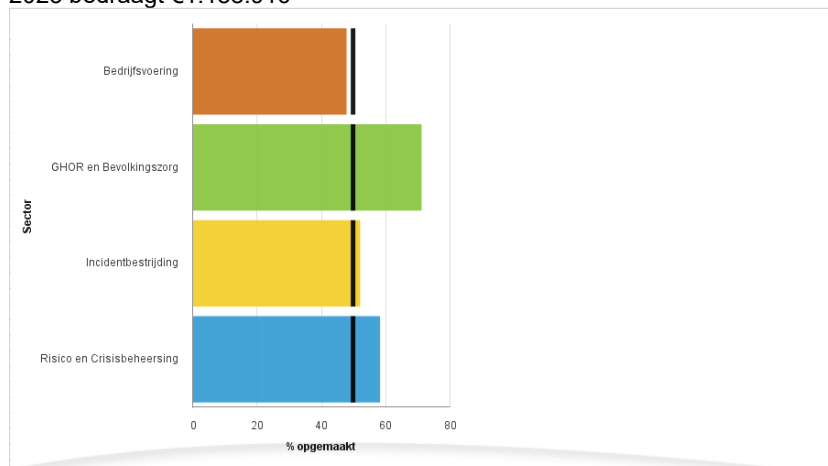
Per 1 januari 2019 is met Konica een huurovereenkomst afgesloten voor de huur van multifunctionele printers. De overeenkomst heeft een duur van 5 jaar met een gemiddelde jaarlijkse verplichting van €40.000.

2.2.6 Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 zijn overheidsinstellingen Vpb plichtig. veiligheidsregio's hebben hierover landelijk overleg gevoerd met de Belastingdienst. Uit een analyse van de activiteiten van VRBZO is in overleg met de Belastingdienst geconcludeerd dat er geen sprake is van ondernemersactiviteiten dan wel dat vrijstellingen van toepassing zijn. Voor de jaren 2018 tot en met 2021 zijn nihil aangiften ingediend. In overleg met de Belastingdienst is besloten dat VRBZO geen aangifte vennootschapsbelasting meer hoeft te doen tenzij er nieuwe activiteiten ontstaan die Vpb plichtig zijn.

2.2.7 Verlofsaldo

In onderstaand overzicht is weergegeven hoeveel procent van het verlof per sector wordt opgemaakt. In de CAO staat opgenomen dat medewerkers minimaal 50% van het gekregen verlof aan de start van een jaar in datzelfde jaar moeten opnemen. Enkel sector bedrijfsvoering voldoet niet aan het minimum van 50%. Omdat er geen sprake is van bovenmatig verlof, classificeert VRBZO het verlofsaldo als stabiel. Het openstaande saldo per eind 2023 bedraagt €1.188.916

De parate dienst is niet meegenomen in bovenstaand overzicht. Het saldo per eind 2023 bedraagt hier €452.544

2.2.8 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen relevante gebeurtenissen voorgedaan die aanmerken als gebeurtenissen na balansdatum volgens de definitie van de BBV.

3. Overzicht baten en lasten 2023

3.1 Overzicht baten en lasten 2023

Programma's	2023			2023			2023			
	Begroting lasten	Begroting lasten	Realisatie lasten	Begroting baten	Begroting baten	Realisatie baten	Begroting saldo	Realisatie resultaat	Begroting Resultaat	Begroting tov Realisatie
	Primair	Definitief		Primair	Definitief					
Programma Brandweezorg	€ 40.409.847	€ 42.285.164	€ 44.220.951	€ 637.569	€ 711.097	€ 3.235.842	-€ 41.574.067	-€ 40.985.108	-€ 41.574.067	€ 588.959
Programma Crisisbeheersing	€ 3.799.747	€ 4.142.575	€ 5.664.369	€ 46.500	€ 32.000	€ 1.749.475	-€ 4.110.575	-€ 3.914.893	-€ 4.110.575	€ 195.682
Programma Financiering	-€ 33.593	€ 922.217	€ 102.992	€ 53.392.822	€ 57.521.529	€ 57.257.175	€ 56.599.312	€ 57.154.183	€ 56.599.312	€ 554.871
Programma ondersteuning organisatie	€ 9.900.890	€ 10.914.670	€ 11.353.911	€ 0	€ 0	€ 110.271	-€ 10.914.670	-€ 11.243.639	-€ 10.914.670	-€ 328.969
Totaal saldo baten en lasten	€ 54.110.484	€ 57.342.409	€ 61.239.230	€ 54.076.891	€ 58.264.626	€ 62.352.764	€ 0	€ 1.010.542	€ 0	€ 1.010.542
Mutaties Reserves										
Algemene reserve	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingsreserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		€ 0	€ 0	€ 0
	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		€ 0	€ 0	€ 0
	€ 54.110.484	€ 57.342.409	€ 61.239.230	€ 54.076.891	€ 58.264.626	€ 62.352.764	€ 0	€ 1.010.542	€ 0	€ 1.010.542

3.2 Overzicht incidentele baten en lasten per programma

VRBZO	Realisatie		Begroting		2023 Saldo	Incidenteel/structureel	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten		I	S
Saldo lasten en baten							
Programma Brandweezorg	€ 44.220.951	€ 3.235.842	€ 42.285.164	€ 711.097	€ 588.959	€ 588.959	€ 0
Programma Crisisbeheersing	€ 5.664.369	€ 1.749.475	€ 4.142.575	€ 32.000	€ 195.682	€ 195.682	€ 0
Programma Financiering	€ 102.992	€ 57.257.175	€ 922.217	€ 57.521.529	€ 554.871	€ 1.240.204	-€ 685.333
Programma ondersteuning organisatie	€ 11.353.911	€ 110.271	€ 10.914.670	€ 0	-€ 328.969	-€ 328.969	
Saldo lasten en baten	€ 61.342.222	€ 62.352.764	€ 58.264.626	€ 58.264.626	€ 1.010.542	€ 1.695.875	-€ 685.333
Mutaties Algemene Reserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Mutaties Bestemmingsreserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Saldo lasten en baten	€ 61.342.222	€ 62.352.764	€ 58.264.626	€ 58.264.626	€ 1.010.542	€ 1.695.875	-€ 685.333

3.3 Toelichting op overzicht baten en lasten per programma

3.3.1 Programma Brandweezorg

Gerealiseerde baten en lasten - Programma Brandweezorg

 Lasten en baten	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking
Loonkosten	€ 26.946.871	€ 27.513.356	€ -566.485
Kapitaalslasten	€ 4.122.828	€ 3.477.037	€ 645.792
Overige lasten	€ 11.218.119	€ 13.015.187	€ -1.797.069
Overhead verrekeningen	€ -1.617.461	€ -1.527.461	€ -90.000
Toevoeging voorziening	€ 135.000	€ 128.275	€ 6.725
Overige verrekeningen	€ 0	€ 133.151	€ -133.151
Totaal lasten	€ 40.805.357	€ 42.739.544	€ -1.934.187
Overige baten	€ -711.097	€ -3.235.842	€ 2.524.745
Reserveringen	€ 1.479.807	€ 1.481.407	€ -1.600
Totaal baten	€ 768.710	€ -1.754.436	€ 2.523.145
Saldo lasten en baten	€ 41.574.067	€ 40.985.108	€ 588.959

Loonkosten

De loonkosten zijn hoger dan begroot. Dit heeft voornamelijk te maken met de naheffing van de ZVW-premie voor brandweervrijwilligers over de afgelopen vier jaar. Deze naheffing bedroeg € 250.855 over de jaren 2018 tot en met 2021 en € 90.817 over het jaar 2022. De resterende overschrijding heeft te maken met extra inhuur om vacaturruimte tijdelijk in te vullen. Inhuur van personeel is per saldo duurder dan personeel in dienst.

Kapitaalslasten

Diverse geplande investeringen vinden later dan verwacht plaats. Dit zorgt voor incidenteel lagere kapitaalslasten.

Overige lasten

Het nadeel op overige lasten wordt vooral veroorzaakt door:

- De lasten van crisishulpverlening worden financieel technisch in dit programma geboekt. Deze kosten waren niet begroot in de primaire begroting. Totale kosten in 2023 bedroegen € 2.163.478. Deze kosten zijn door het COA volledig vergoed. Meer informatie over de kosten van crisishulpverlening staat in het jaarverslag in paragraaf 4.8 Crises in 2023: Crisishulpverlening (CNO).
- Technische problemen met voertuigen die zich de afgelopen jaren al vaker hebben voorgedaan. Dit brengt hogere onderhoudskosten met zich mee. Daarnaast is de ervaring dat regulier tussentijds onderhoud van voertuigen en materialen vaak duurder uitvalt dan begroot. De inflatie van afgelopen jaar versterkt deze constatering. Hiermee krijgt het tekort in deze post steeds meer een structureel karakter, maar omdat hier onvoldoende duidelijkheid over bestaat, wordt deze post voor nu als incidenteel beschouwd. Kosten voor diverse projecten die we uitvoerden voor brandweezorg, zoals de handcrew natuurbrandbestrijding en fase 1 van de uitfasering drukluchtschuim (DLS).

Overige baten

De kosten van de crisishulpverlening komen ten laste van dit programma, de inkomsten die we ontvingen van COA ter compensatie van de gemaakte kosten komen als baten in dit programma. De baten zijn van gelijke omvang als de lasten.

3.3.2 Programma Crisisbeheersing
Gerealiseerde baten en lasten – Programma Crisisbeheersing

 Lasten en baten	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking
Loonkosten	€ 2.792.468	€ 3.701.664	€ -909.196
Kapitaalslasten	€ 63.915	€ 44.451	€ 19.465
Overige lasten	€ 1.505.765	€ 2.146.566	€ -640.802
Overhead verrekeningen	€ -219.573	€ -190.065	€ -29.508
Toevoeging voorziening	€ 0	€ 18.770	€ -18.770
Overige verrekeningen	€ 0	€ -57.017	€ 57.017
Totaal lasten	€ 4.142.575	€ 5.664.369	€ -1.521.794
Overige baten	€ -32.000	€ -1.749.475	€ 1.717.475
Totaal baten	€ -32.000	€ -1.749.475	€ 1.717.475
Saldo lasten en baten	€ 4.110.575	€ 3.914.893	€ 195.682

Loonkosten

Belangrijkste oorzaken voor de overbesteding op loonkosten:

- Loonkosten voor medewerkers die werken voor eerste opvang ontheemden Oekraïne worden in dit programma geboekt. Deze kosten waren niet begroot in de primaire begroting. Tegelijk staan er ook baten tegenover van dezelfde omvang. Meer informatie over de kosten voor de eerste opvang van Oekraïners staat in het jaarverslag in paragraaf 4.7 Crises in 2023: eerste opvang ontheemden Oekraïne.
- Eind 2022 publiceerde het ministerie van JenV de contourennota 'Versterking crisisbeheersing en brandweezorg'. Voor de versterking van crisisbeheersing en informatiemanagement kregen we extra BDuR inkomsten waarvoor we extra mensen in dienst namen. Het betreft dus een structurele uitbreiding van de formatie.

Overige lasten

Het nadeel op overige lasten wordt vooral veroorzaakt door:

- De lasten voor eerste opvang ontheemden Oekraïne worden in dit programma geboekt. Deze kosten waren niet begroot in de primaire begroting en waren 1,7 miljoen in 2023. Tegelijk staan er ook baten tegenover van dezelfde omvang. Meer informatie over de kosten voor de eerste opvang van Oekraïners staat in het jaarverslag in paragraaf 4.7 Crises in 2023: eerste opvang ontheemden Oekraïne.
- Hogere uitgaven ten opzichte van de primaire begroting door inflatie. De prijzen stegen flink eind 2022, waardoor leveranciers contractueel het recht hadden om hun prijzen te verhogen. De prijsstijgingen waren hoger dan voorzien in de primaire begroting.

Overige baten

Belangrijkste oorzaken:

- De kosten voor de eerste opvang van Oekraïners komen ten laste van dit programma. Via een speciale uitkering (SPUK) ontvingen we van het Rijk een voorschot op de gemaakte kosten. Deze staan als baten in dit programma.
- De formatie uitbreiding voor de versterking van crisisbeheersing en informatiemanagement wordt gedekt door extra inkomsten uit de BDuR.

3.3.3 Programma Financiering
Gerealiseerde baten en lasten – Programma Financiering

	Lasten en baten	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking
	Loonkosten	€ 0	€ 0	€ 0
	Kapitaalslasten	€ 0	€ 0	€ 0
	Overige lasten	€ 922.217	€ 102.992	€ 819.225
	Overhead verrekeningen	€ 0	€ 0	€ 0
	Overige verrekeningen	€ 0	€ 0	€ 0
	Totaal lasten	€ 922.217	€ 102.992	€ 819.225
	Bijdragen gemeenten	€ -48.901.008	€ -48.901.008	€ 0
	Bijdragen Rijk	€ -8.620.521	€ -7.935.188	€ 685.333
	Overige baten	€ 0	€ -420.979	€ 420.979
	Totaal baten	€ -57.521.529	€ -57.257.175	€ 1.106.312
	Saldo lasten en baten	€ -56.599.312	€ -57.154.183	€ 554.871

Overige lasten

In de 4^e begrotingswijziging van 2023 is onder de uitzonderlijke budgetten van programma financiering het bedrag opgenomen van de extra Bdur-gelden die geprognostiseerd waren om uit te geven. Omdat dit budget in verschillende programma's is uitgegeven is hier een afwijking van €819.000 zichtbaar.

Bijdragen Rijk

De indexering van de BDuR ontvangen we altijd in september van het lopende jaar. Door de forse inflatie viel de indexering hoger uit dan begroot.

Overige baten

Onverwachte renteopbrengsten en voordelen uit verkoop van materieel en materiaal.

3.3.4 Programma ondersteuning organisatie
Gerealiseerde baten en lasten – Programma ondersteuning organisatie

 Lasten en baten	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking
Loonkosten	€ 6.082.709	€ 6.632.811	€ -550.102
Kapitaalslasten	€ 228.426	€ 183.057	€ 45.369
Overige lasten	€ 2.766.501	€ 2.972.448	€ -205.947
Overhead verrekeningen	€ 1.837.034	€ 1.717.526	€ 119.508
Overige verrekeningen	€ 0	€ -78.183	€ 78.183
Toevoeging voorziening	€ 0	€ -73.748	€ 73.748
Totaal lasten	€ 10.914.670	€ 11.353.911	€ -439.241
Overige baten	€ 0	€ -110.271	€ 110.271
Totaal baten	€ 0	€ -110.271	€ 110.271
Saldo lasten en baten	€ 10.914.670	€ 11.243.639	€ -328.969

Loonkosten

Meer inhuur dan begroot.

Kapitaalslasten

Diverse geplande investeringen vinden later dan verwacht plaats. Dit zorgt voor incidenteel lagere kapitaalslasten.

Overige verrekeningen

Dit betreffen voornamelijk doorbelastingen van inhuur medewerkers ten behoeve van de crisisnoodopvang.

Toevoeging voorziening

Dit betreft toevoegingen aan de voorzieningen rondom loonkosten voor medewerkers die vallen onder het programma ondersteuning organisatie.

Overige baten

De hogere baten worden veroorzaakt door:

- Hogere inkomsten dan verwacht door verkoop van afgeschreven voertuigen en materialen.
- Hogere rente inkomsten door gestegen rente. Onze inkomsten komen in de regel aan het begin van ieder kwartaal binnen, en geven we verspreid door het kwartaal uit.

3.3.5 Mutatie Algemene Reserves

VRBZO had in 2023 geen mutaties algemene reserves.

3.3.6 Mutatie Bestemde Reserves

VRBZO had in 2023 geen bestemmingsreserves.

3.4 Overzicht aanwending van bedrag onvoorzien

Er is geen bedrag onvoorzien

3.5 Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Er zijn geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

4. Wet Normering Topfunctionarissen verantwoording

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. Deze wet stelt grenzen aan de maximale bezoldiging voor topfunctionarissen en geeft beperkingen op het gebied van de onderdelen van het beloningspakket. De algemene bezoldigingsnorm voor VRBZO voor 2023 bedraagt €223.000. Voor de WNT geldt een publicatieplicht in de jaarrekening en tevens via de internetsite van de veiligheidsregio. Het inkomen van werknemers die geen topfunctionaris zijn maar wel een bezoldiging ontvangen die boven het algemene maximum uitkomt, moet ook gepubliceerd worden. In de VRBZO diende in het jaar 2023 voor drie personen een berekening gemaakt te worden.

Naast de in deze jaarrekening vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4.1.1 Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	Petra de Kam		Frank Nat
Functiegegevens⁵	Directeur		Waarnemend directeur
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2023	1-1-2023 t/m 31 oktober 2023		1 november t/m 19 november
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1		1
Dienstbetrekking? ⁸	Ja		Ja
Bezoldiging⁹			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€142.263,87		€7.583,74
Beloningen betaalbaar op termijn	€18.817,30		€1.170,35
<i>Subtotaal</i>	€161.081,17		€8.754,09
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	€185.731,51		€11.608
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.		N.v.t.
Bezoldiging	€161.081,17		€8.754,09
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.		N.v.t.
Gegevens 2022¹⁴			
bedragen x € 1	Petra de Kam		
Functiegegevens⁵	Directeur		
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1-2022 t/m 31-12-2022		
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1		
Dienstbetrekking? ⁸	Ja		
Bezoldiging⁹			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€159.606		
Beloningen betaalbaar op termijn	€23.181		
<i>Subtotaal</i>	€182.787		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	€216.000		
Bezoldiging	€182.787		

Gegevens 2023			
bedragen x € 1		Aart Schoenmaker	
Functiegegevens ³	Directeur		
Kalenderjaar ⁴	2023	2022	
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	20-11 tm 31-12	nbt	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar ⁵			
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar ⁶	146		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar ⁷	€ 212		
Maxima op basis van de normbedragen per maand ⁸	€40.734		
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 ⁹	€30.952		
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)			
Bezoldiging in de betreffende periode	€25.180		
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 ¹⁰			
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.		
Bezoldiging	€25.180		
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.		

4.1.2 Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

Gemeente	Burgemeester	Functie AB	Bezoldiging
Asten	Mevr. A. van Extel	Lid AB	€0
Bergeijk	Mevr. A. Callewaert-De Groot	Lid AB	€0
Best	Dhr J.G.M.T. Ubachs	Lid AB	€0
Bladel	Dhr. M.A.G. van den Bosch	Lid AB	€0
Cranendonck	Dhr. F.A.P. van Kessel	Lid AB	€0
Deurne	Mevr. G. Buter	Lid AB	€0
Eersel	Dhr. W. Wouters	Lid AB	€0
Eindhoven*	Dhr. ir. J.R.V.A. Dijsselbloem	Voorzitter AB	€0
Geldrop-Mierlo	Dhr. J. van Bree	Lid AB	€0
Gemert-Bakel	Dhr. M.S. van Veen	Lid AB	€0
Heeze-Leende	Dhr. P.J.J. Verhoeven*	Lid AB	€0
Helmond	Mevr. P.J.M.G. Blanksma	Plv voorzitter AB	€0
Laarbeek	Dhr. F.L.J. van der Meijden*	Lid AB	€0
Nuenen	Dhr. M. Houben*	Lid AB	€0
Oirschot	Mevr. J.C.R. Keijzers-Verschelling	Lid AB	€0
Reusel-De Mierden	Mevr. A. v.d. Ven	Lid AB	€0
Someren	Mevr. D. Blok	Lid AB	€0
Son en Breugel	Mevr. S. Otters-Bruijnen	Lid AB	€0
Valkenswaard	Dhr. drs. A.B.A.M. Ederveen	Lid AB	€0
Veldhoven	Dhr. M.J.A. Delhez	Lid AB	€0
Waalre	Dhr. M.F. Oosterveer	Lid AB	€0

* Vertrekt begin 2024

5. SiSa verantwoording

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11-01-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: A2/01</i> € 7.935.188						
JenV	A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's Veiligheidsregio's	Naam Kostensoort	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T)	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A18/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: A18/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: A18/03</i>				
		1 Meerkosten coördinerende gemeente	€ 1.061.500		€ 1.061.500				
		2 Hotels/centra	€ 0		€ 0				
		3 Overige specifieke meerkosten	€ 647.500		€ 647.500				
		4 Overige Meerkosten	-€ 28.500		-€ 28.500				
		Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Som indicator 02		Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A18/04</i> € 1.680.500		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A18/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A18/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A18/07</i>			
		1	Ja			Nee			

6. Controleverklaring accountant

7. Vaststelling en ondertekening bestuur

Het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost heeft in zijn vergadering van 10 juli 2024 de jaarrekening 2023 definitief vastgesteld.

Aldus getekend door het Dagelijks Bestuur,

Dhr. ir. J.R.V.A. Dijsselbloem

Voorzitter,

Mevr. P.J.G.M. Blanksma - Van den Heuvel

Plaatsvervangend voorzitter,

Dhr. M.S. van Veen

Dhr. M. Houben

Mevr. A. Callewaert - De Groot

8. Bijlagen

8.1 Staat van investeringen 2023

Staat van investeringen 2023 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost					
Balans	Bestuurlijk goedgekeurd	Vervallen krediet	Totaal krediet 2023	Kapitalisaties in 2023	Restant kredieten 2023
Gronden en terreinen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Bedrijfsgebouwen	€ 472.622	-€ 47.622	€ 425.000	€ 0	€ 425.000
Vervoermiddelen	€ 4.632.964	-€ 10.804	€ 4.622.160	€ 1.431.495	€ 3.190.665
Machines, apparaten en installaties	€ 1.312.696	-€ 1.059	€ 1.311.637	€ 98.447	€ 1.213.190
Overige materiële vaste activa	€ 2.586.642	-€ 1.475	€ 2.585.167	€ 468.882	€ 2.116.285
Geheel	€ 9.004.924	-€ 60.960	€ 8.943.964	€ 1.998.824	€ 6.945.140

Gronden en terreinen

Er zijn geen actieve kredieten voor gronden en terreinen.

Bedrijfsgebouwen

Vervallen kredieten € -47.622 Diverse aanbestedingen die met een positief resultaat zijn afgerond en waarvan de restanten zijn afgeboekt.

Restant kredieten € 425.000 Momenteel worden twee verbouwingen (ROC en post Woensel) uitgevoerd en zullen in 1° kwartaal 2024 gereed zijn.

Vervoermiddelen

Vervallen kredieten € -10.804 Diverse aanbestedingen die met een positief resultaat zijn afgerond en waarvan de restanten zijn afgeboekt.

Restant kredieten € 3.190.665 De onderbesteding op vervoermiddelen heeft verschillende oorzaken: Bij een voertuig is de levertijd langer dan waar we rekening mee hielden. De levering zal in de eerste helft van 2024 plaatsvinden. Het schuimblusvoertuig verwachten wij in 2026 geleverd te krijgen. Enkele investeringen zijn uitgesteld omdat deze voertuigen technisch nog goed zijn en voor een aantal is beleid in ontwikkeling.

Machines, apparaten en installaties

Vervallen kredieten € -1.059 Diverse aanbestedingen die met een positief resultaat zijn afgerond en waarvan de restanten zijn afgeboekt.

Restant kredieten € 1.213.190 We nemen steeds meer ICT diensten af (bijvoorbeeld als SaaS of IaaS), in plaats van zelf eigenaar te zijn van hard- en/of software. In een komende wijziging laten wij een groot deel aan kredieten vervallen en stellen we voor de bespaarde kapitaalslasten in te zetten als exploitatiebudget voor ICT diensten. Door de complexiteit is deze wijziging nog in voorbereiding. Voor de overige kredieten ontwikkelen we beleid. We stellen voor deze kredieten beschikbaar te houden. Voor één onderdeel zijn de levertijden langer en zullen begin 2024 geleverd gaan worden.

Overige materiële vaste activa

Vervallen kredieten € -1.475

Diverse aanbestedingen die met een positief resultaat zijn afgerond en waarvan de restanten zijn afgeboekt.

Restant kredieten € 2.116.285

- Het nieuwe redgereedschap wordt momenteel uitgeleverd en zal naar verwachting in de zomer van 2024 volledig in gebruik zijn genomen.
- Voor vervanging van communicatiemiddelen is nieuw beleid in ontwikkeling en we stellen voor het krediet beschikbaar te houden. Voor één onderdeel van deze investering heeft het opstellen van het nieuwe beleid vertraging opgelopen en wordt voorgesteld deze kredieten beschikbaar te houden.
- Kredieten voor bepakkingen en een permanente luchtbewaking ten behoeve van ademlucht zullen in 2024 gerealiseerd gaan worden.

8.2 Staat van gemeentelijke bijdragen 2023 na wijziging

Gemeente	Aandeel in bijdrage	Bijdrage 2023 primair	1e wijziging 2023	Bijdrage 2023 na 1e wijziging
Asten	2,09%	€ 977.339	€ 50.363	€ 1.027.702
Bergeijk	2,90%	€ 1.352.177	€ 69.934	€ 1.422.111
Best	3,16%	€ 1.472.150	€ 76.082	€ 1.548.232
Bladel	2,89%	€ 1.347.677	€ 69.678	€ 1.417.355
Cranendonck	2,76%	€ 1.283.859	€ 66.348	€ 1.350.207
Deurne	3,98%	€ 1.853.440	€ 95.858	€ 1.949.298
Eersel	2,73%	€ 1.273.592	€ 65.835	€ 1.339.427
Eindhoven	34,41%	€ 15.942.189	€ 828.702	€ 16.770.891
Geldrop-Mierlo	4,27%	€ 1.986.486	€ 102.775	€ 2.089.261
Gemert-Bakel	3,70%	€ 1.726.149	€ 89.198	€ 1.815.347
Heeze-Leende	2,00%	€ 935.258	€ 48.211	€ 983.469
Helmond	10,63%	€ 4.937.495	€ 256.014	€ 5.193.509
Laarbeek	2,74%	€ 1.277.447	€ 65.989	€ 1.343.436
Nuenen c.a.	2,53%	€ 1.179.215	€ 60.866	€ 1.240.081
Oirschot	2,30%	€ 1.071.231	€ 55.281	€ 1.126.512
Reusel-De Mierden	1,87%	€ 873.529	€ 45.034	€ 918.563
Someren	2,44%	€ 1.136.890	€ 58.663	€ 1.195.553
Son en Breugel	1,90%	€ 886.554	€ 45.649	€ 932.203
Valkenswaard	3,67%	€ 1.705.171	€ 88.276	€ 1.793.447
Veldhoven	5,38%	€ 2.501.227	€ 129.621	€ 2.630.848
Waalre	1,65%	€ 773.745	€ 39.809	€ 813.554
Totaal	100,0%	€ 46.492.820	€ 2.408.186	€ 48.901.006

8.3 Taakvelden

Taken						
Taak	Taakveld	Nr.	Programma	2023		Resultaat
				Baten	Lasten	
Bestuur en ondersteuning	Ondersteuning organisatie	0.4	Ondersteuning organisatie	€ 110.271	€ 11.353.911	-€ 11.243.639
	Treasury	0.5	Financiering	€ 183.370	€ 132.371	€ 50.998
	Overige baten en lasten	0.8	Programma Financiering	€ 237.609	-€ 29.379	€ 266.988
	Mutaties reserves	0.10	Mutaties Reserves	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal Bestuur en ondersteuning				€ 531.250	€ 11.456.903	-€ 10.925.652
Veiligheid	Crisisbeheersing en brandweer	1.1	Programma Brandweezorg	€ 3.197.188	€ 43.299.799	-€ 40.102.611
			Programma Financiering	€ 56.836.196	€ 0	€ 56.836.196
			Programma Crisisbeheersing	€ 1.749.475	€ 5.664.369	-€ 3.914.893
				€ 61.782.860	€ 48.964.168	€ 12.818.692
Totaal Veiligheid				€ 61.782.860	€ 48.964.168	€ 12.818.692
VHROSV	Wonen en bouwen	8.3	Programma Brandweezorg	€ 38.654	€ 921.152	-€ 882.498
Totaal VHROSV				€ 38.654	€ 921.152	-€ 882.498
Totaal Taken				€ 62.352.764	€ 61.342.222	€ 1.010.542

8.4 Bijlage kosten gemeente Eindhoven eerste opvang ontheemden Oekraïne

Kosten HUBs EHV 202301 tm 202306

HUB Kronehoefstraat In gebruik tm 202203 voor 25 vd 130 plekken. Kosten naar rato toegerekend. Aantal plekken hier miv 012023 omlaag ivm naderende ontmanteling.
HUB Kentalis In gebruik va 202204 voor 25 plekken. Kosten aua gerelateerd aan VR. Inzet Springplank voor 25/120 deel toegerekend aan CNO

	202301	202302	202303	202304	202305	202306	Totaal H1 2023
<u>Transitiekosten (43082)</u>							
HUB Kronehoefstraat	-	-	-	-	-	-	-
HUB Kentalis Van Asperdt	-	-	297.953,88	-	-	-	297.953,88
HUB Kentalis Borrenbergs raambekleding	-	-	3.654,20	-	-	-	3.654,20
<u>Exploitatiekosten</u>							
HUB Kronehoefstraat (44034)	48.026,12	48.026,12	45.875,58	-	-	-	141.927,83
HUB Kentalis (44034)	18.441,65	18.441,65	18.441,65	57.367,74	57.367,74	57.367,74	227.428,16
HUB Verhuizing Kronehoef > Kentalis (44034)	-	-	4.598,00	-	-	-	4.598,00
niet-locatiegebonden kosten (43053)	1.211,20	3.350,01	2.711,80	2.005,48	1.446,50	3.582,00	14.306,99
	67.678,97	69.817,78	373.235,11	59.373,22	58.814,24	60.949,74	689.869,06

Realisatie kosten HUBs EHV 202307 tm 202312

HUB Kentalis In gebruik va 202204 voor 25 plekken. Kosten aua gerelateerd aan VR.
Inzet Springplank voor 25/120 toegerekend aan CNO.

	202307	202308	202309	202310	202311	202312	Totaal H2 2023
<u>Transitiekosten (43082)</u>							
HUB Kentalis	-	-	-	-	-	-	-
<u>Exploitatiekosten</u>							
HUB Kentalis (44034)	59.867,74	59.867,74	184.146,05	18.441,65	18.441,65	18.441,65	359.206,48
Niet-locatiegebonden kosten (43053)	3.575,59	5.270,46	3.449,60	4.033,63	6.750,63	4.000,00	27.079,91
Vermindering energiekosten Springplank	(2.500,00)	(2.500,00)	(2.500,00)	(2.500,00)	(2.500,00)	(2.500,00)	(15.000,00)
	60.943,33	62.638,20	185.095,65	19.975,28	22.692,28	19.941,65	371.286,39

8.5 Bijlage Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het dagelijks bestuur aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door de Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 14 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.899.191.

Conclusie

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Er zijn geen afwijkingen geconstateerd buiten de gestelde grens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om afwijkingen in de toekomst te voorkomen.